

Základní škola Habartov
Karla Čapka 119, okres Sokolov

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Škola pro všechny

Naším cílem je vychovat žáka, který je schopen vyjádřit a obhájit svůj názor,
spolupracovat, být zodpovědný za sebe i druhé, který je tolerantní,
váží si sebe i ostatních.

Č.j.: ŠVP 3/2010

Škol a pr o všechny

ZŠ HABARTOV

Školní vzdělávací program Škola pro všechny byl vytvořen
všemi pedagogickými pracovníky školy ve školním roce 2006/2007 s platností od 1.9.2007.
Platnost 3. vydání je od 1.9.2010.

OBSAH

1. Název školního vzdělávacího programu a jeho předkladatel	
2. Charakteristika školy	
2.1.Historie školy	6
2.2.Úplnost a velikost školy	6
2.3.Vybavení školy	7
2.4.Charakteristika pedagogického sboru	8
2.5.Charakteristika žáků	8
2.6.Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
2.7.Dlouhodobé projekty	9
3. Charakteristika ŠVP – Škola pro všechny	
3.1 Co chceme a kam směřujeme - zaměření školy.....	10
3.2 Výchovně vzdělávací strategie	11
3.3 Zabezpečení výuky žáků	16
3.4.Průřezová témata	19
4. Učební plán ŠVP – Škola pro všechny	
4.1.Poznámky k učebnímu plánu	25
4.2.Vzdělávací obsah základního vzdělávání	26
4.3.Vzdělávací období základního vzdělávání	27
4.4.Učební plán pro 1.stupeň	28
4.5.Učební plán pro 2.stupeň	29
5. Vzdělávací oblasti	
5.1.Jazyk a jazyková komunikace	31
5.2.Matematika a její aplikace	95
5.3.Informační a komunikační technologie	117
5.4.Člověk a jeho svět	129
5.5.Člověk a společnost.....	151
5.6.Člověk a příroda	175
5.7.Umění a kultura	224
5.8.Člověk a zdraví	258
5.9.Člověk a svět práce	294
5.1.1.Volitelné předměty.....	314

6. Autoevaluace a hodnocení	
6.1. Autoevaluace školy	375
6.2. Pravidla pro hodnocení žáků.....	377
6.3. Způsob získávání podkladů pro hodnocení.....	377
6.4. Hodnocení a klasifikace.....	378
6.5. Hodnocení práce v zájmových útvarech.....	380
6.6. Slovní hodnocení.....	380
6.7. Výstupní hodnocení	381
6.8. Sebehodnocení	381
6.9. Celkové hodnocení	382
6.10. Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými potřebami.....	382
6.11. Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR.....	385
6.12. Postup do dalšího ročníku	385
6.13. Dodatečná zkouška	386
6.14. Přezkoušení	386
6.15. Opravná zkouška	386
6.16. Komisionální přezkoušení	387

1.Název vzdělávacího programu

Oficiální název: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Motivační název: ŠKOLA PRO VŠECHNY

Předkladatel:

Základní škola: **Základní škola Habartov, Karla Čapka 119, okres Sokolov**

IČO : **75006502**

IZO : **102 416 842**

Ulice, č.p., č.o.: **Karla Čapka 119**

PSČ, město: **357 09 Habartov**

Jméno ředitele: **Mgr. Václav Riedl**

Kontakty: č.tel.: **352 692 547, 352 681 344**
e-mail: **zs1habartov@volny.cz**
www: **<http://www.1zs.habartov.indos.cz/>**

Zřizovatel školy:

Název: **Město Habartov**

Adresa: **Náměstí Přátelství 112**

Kontakty: č.tel.: **352 692 501**
e-mail: **muhabartov@mestohabartov.cz**
www: **<http://mestohabartov.cz>**

Základní škola Habartov, Karla Čapka 119

2. Charakteristika školy

2.1. Historie školy

Základní škola Habartov, Karla Čapka 119 je jedinou základní školou ve městě. Do provozu byla uvedena v roce 1961 – 1.část a o rok později 2.část.

Škola má charakter pavilónové školní budovy. Materiální vybavení školy je na průměrné úrovni, průběžně dochází k jeho obnově.

Ve školní budově je 25 učeben, z toho 7 učeben slouží jako odborné pracovny. Jsou to dvě učebny informatiky, chemie a přírodopisu, hudební výchovy, výtvarné výchovy, dílna a školní knihovna. V budově školy je také tělocvična a školní jídelna .

Žáci jsou vyučováni podle těchto vzdělávacích programů: Základní škola č.j. 16847/96 – 2, ŠVP Škola pro všechny.

Ve škole jsou 2 oddělení školní družiny, které navštěvuje přibližně 50 žáků.

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, apod.).

Součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje školní stravování pro žáky školy i cizí strávníky.

2.2. Úplnost a velikost školy

Základní škola Habartov, Karla Čapka 119 je úplná škola s 9 postupnými ročníky. Budovy a prostory školy jsou stavěny pro 600 žáků. Škola je umístěna v klidné části města v lesoparku v sousedství sportovního areálu Baník, který také využívá.

2.3. Vybavení školy

Materiální

Škola je vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici školní knihovna. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové. Na odborné učebny navazují kabinety a sbírky učebních pomůcek.

Prostorové

Areál školy má tři pavilony a tělocvičnu.

Pavilon A slouží celému druhému stupni. V této budově sídlí vedení školy, jsou zde odborné učebny a kabinety se sbírkami (chemie, přírodopis, zeměpis, dějepis, výchova k občanství, výtvarná výchova, matematika, fyzika, jazyky, tělesná výchova) včetně učebny výpočetní techniky, hudební a výtvarné výchovy a školní knihovny.

Pavilon B má celý 1.stupeň, kabinety 1.stupně, hudební výchovy. V přízemí je školní dílna. V patře je učitelská knihovna.

Pavilon C má svou vlastní nově zrekonstruovanou kuchyň. **Jídelna** je prostorná a vkusně upravená. Ve stejném areálu s jídelnou se nachází dvě oddělení **školní družiny**.

V prostorné **tělocvičně** jsou k dispozici šatny a kompletní sociální zázemí. Tělocvična slouží potřebám školy i veřejnosti. Žáci využívají hřiště TJ Baníku Habartov, které je v těsné blízkosti školy. Škola využívá nově vybudované hřiště s umělým povrchem, streetballové hřiště a venkovní sportoviště na stolní tenis.

Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou.

Pro výuku ICT a dalších předmětů jsou určeny dvě učebny výpočetní techniky. Učitelé mají k dispozici počítače ve sborovně a v kabinetech.

Počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet. Každý pracovník školy a každý žák školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku s adresou.

Hygienické

Škola vytváří hygienické podmínky pro žáky i zaměstnance dle vyhlášky č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele, učitelé vč. dvou výchovných poradců (pro specifické poruchy a volbu povolání) a dvě vychovatelky školní družiny. Sbor je smíšený s většinou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s plnou kvalifikací i učitelé bez kvalifikace.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou inovace ŠVP, psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou.

2.5. Charakteristika žáků

Kromě žáků z Habartova navštěvují školu i děti dojíždějící z okolních obcí. Ve škole se vzdělávají i děti cizích státních příslušníků. Dlouholeté zkušenosti jsou s integrací žáků se SPU i žáků s jiným zdravotním postižením. Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních hodinách, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (žák. zástupců). Pro rodiče a veřejnost škola pravidelně pořádá Poslední zvonění, výstavy žákovských prací ve škole a na MÚ Habartov, Akademii školy.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a § 168, ve znění pozdějších předpisů, zřizovatel zřizuje Školskou radu. Ve Školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy, 2 členové z řad rodičů a 2 zástupci zřizovatele.

V případě integrovaných žáků se specifickými postiženími škola spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem a Pedagogicko psychologickou poradnou.

V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje s Technickými službami města Habartov a s odbornými firmami.

V oblasti kulturních akcí spolupracuje škola s Městskou knihovnou Habartov, s Městským kulturním střediskem a Základní uměleckou školou Habartov.

Dostatečný počet zájmových aktivit poskytuje Dům dětí a mládeže Habartov. Ve sportu je výrazná spolupráce s TJ Habartov. O dění ve škole informujeme prostřednictvím školního časopisu, webových stránek a regionálního tisku.

2.7.Dlouhodobé projekty

Škola se nezapojuje do mezinárodních projektů. Aktivně spolupracujeme s partnerskou školou v Lengenfeldu. Vzájemná spolupráce je koncipována tak, aby se žáci jednotlivých škol poznávali a navazovali vzájemné kontakty.

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem. Projekty budou organizovány podle aktuálních podmínek školy, učitelé je budou mít uvedeny v tematických plánech. Vybíráme z následující nabídky:

1. - 5. ročník

Co se nám podařilo ve výtvarné výchově

Žáci vystavují své nejlepší práce na výstavě v období Vánoc nebo Velikonoc. Výstava je určena pro veřejnost, především pro rodiče dětí.

Přírodní společenstva

Každá třída stejného ročníku (skupina ve třídě) zpracuje jedno přírodní společenstvo jako shrnutí učiva. Vytvořené plakáty jsou součástí výzdoby školy.

6. - 9. ročník

Evropská unie – žáci se seznamují s členskými státy EU a vybranými oblastmi (vznik EU, zemědělství, obchod, životní prostředí, památky, osobnosti atd.).

Den dopravy – 8. ročník (vyučovací předmět Výchova ke zdraví) – zaměřeno na statistiku, bezpečnost a zlepšení informovanosti o práci Policie a Odboru dopravy.

Ochrana přírody – Den životního prostředí - NP, CHKO, lokalizace, význam, předmět ochrany, možnosti využití pro cestovní ruch, pochopení důležitosti jejich existence, spolupráce s městem (úklid).

3.Charakteristika ŠVP – Škola pro všechny

3.1 Co chceme a kam směřujeme – zaměření školy

- **práce s výpočetní a komunikační technikou**
- **nabídka volitelných předmětů**
- **inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření podmínek pro talentované žáky i žáky s různým druhem postižení**
- **nabídka sportovního využití**

Chceme:

- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi;
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- pro život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání;
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu;
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu;
- stejnou péči věnovat všem žákům;
- klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi);
- nepreferujeme jen intelektuální nadání, ale podporujeme žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.;
- provádíme rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi;
- se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde mají žáci možnost se prezentovat. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cíle základního vzdělávání

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
-----	---

<p>1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<p>Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost. Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, Internet, exkurze. Propojení informací se skutečným životem. Samostatnost, organizace vlastní činnosti. Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost. Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu. Poznávání vlastních možností. Prezentace vlastních výsledků. Tvořivost (práce na projektech). Účast na organizaci vzdělávání. Práce v motivujícím prostředí. Práce s přiměřeným učivem. Hodnocení formou zpětné vazby. Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí. Výuka bez situací nerovnosti a ponížení. Stanovení dílčích cílů. Zařazování metod, které podporují zvědavost. Využívání kladného hodnocení. Dobré výsledky podporují motivaci. Osobní příklad.</p>
<p>2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<p>Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě. Uplatňování mezipředmětových vztahů. Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů. Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám.</p>

	<p>Praktická cvičení.</p> <p>Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce.</p> <p>Rozvíjení schopnosti logického uvažování.</p> <p>Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací.</p> <p>Podpora netradičních způsobů řešení.</p>
3. Vést žáky všestranné, účinné a otevřené komunikaci	<p>Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.).</p> <p>Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů).</p> <p>Základ pro hledání a objevování problémů.</p> <p>Základ spolupráce a společného prožívání.</p> <p>Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným.</p> <p>Práce v týmu.</p>
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	<p>Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce.</p> <p>Atmosféra demokracie a přátelství.</p> <p>Kooperativní učení, spolupráce ve výuce.</p> <p>Osobní odpovědnost za výsledky spol. práce.</p> <p>Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy.</p> <p>Spolupráce s rodiči a dalšími partnery.</p>
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	<p>Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí.</p> <p>Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii.</p> <p>Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání.</p> <p>Vhodnou formou prosazovat své zájmy.</p>

	<p>Učit se argumentovat. Pracovat se školním řádem.</p>
<p>6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě</p>	<p>Chápání bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí. Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích. S pomocí dospělých řešení své citové vztahy. Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city. Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám. Vést k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání.</p>
<p>7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný</p>	<p>Čistota prostředí školy. Vhodné hygienické zázemí. Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě. Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová). Zdravý stravovací a pitný režim. Kompenzační a hygienické přestávky v učení. Pohybové relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého (včetně víkendových a prázdninových zájezdů). Škola bez kouře a drog. Důsledná prevence šikany a násilí. Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání. Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení.</p>
<p>8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a</p>	<p>Chápání principy a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti.</p>

<i>duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi</i>	Otevřenost vůči spolužákům. Solidarita s druhými. Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti. Integrace žáků vyžadujících speciální péči. Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech. Rozvíjení schopnosti empatie. Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí. Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	Uplatňování sebehodnocení žáků. Harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace. Osvojování základních pracovních dovedností a návyků. Výstupní hodnocení žáků.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly.

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy.

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.

Kompetence sociální a personální - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech. Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.

Je kladen důraz na Environmentální výchovu, ekologicky myslící jedince. Žáky vedeme k třídění odpadů. Při pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby. Žáky chceme zapojovat do projektů, kde se prakticky seznámí s kulturou jiných národů.

Kompetence pracovní - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Na škole je vypracován celoškolní plán k volbě povolání. Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.

3.3 Zabezpečení výuky žáků

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami učení)

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. S dětmi pracují vyškolené

učitelky. Každý týden probíhá jedna vyučovací hodina pravidelné nápravy se souhlasem a za spolupráce rodičů. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci zrakově a sluchově postižení)

Vzdělávání žáků zrakově postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů.

V rámci disponibilní dotace budou realizovány podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče – zejména:

- *prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově a sluchově postižených*
- *zraková a sluchová stimulace*
- *práce s optickými pomůckami*
- *logopedická péče*
- *zdravotní tělesná výchova*

Rozvrh hodin a týdenní časové dotace budou jako dosud zpracovány na každý školní rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku ve spolupráci s SPC. Podle stupně postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (tělesné postižení)

Vzdělávání žáků tělesně postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se přeřazení žáka z tělesné výchovy do zdravotní tělesné výchovy, omezení ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, případně v ostatních předmětech. Protože škola není bezbariérová, je nutné požadovat přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při

komunikaci s dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Učitel musí žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

Vzdělávání žáků s autismem

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu (s autistickými rysy). Vzdelávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu.

Učitel musí s žáky stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženými spolužáky.

Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace.

Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s žákem. Zavést systém pochval a trestů.

Vzdělávání žáků s více vadami

Vzdělávání žáků s více vadami bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení příslušných speciálně pedagogických center nebo pedagogicko-psychologických poraden budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se těchto žáků. Na základě posouzení SPC nebo PPP o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Zajišťujeme podmínky pro inkluzivní vzdělávání všech dětí z odlišného sociálně kulturního prostředí, či sociálně znevýhodněného prostředí. Vytváříme atmosféru bezpečí, přijetí těchto dětí vrstevníky, učiteli. Podporujeme osobní identitu těchto žáků - usilujeme o rozvoj jejich zájmů a dovedností. Podporujeme budování prosociálních vztahů.

Podporujeme komunikaci a spolupráci s rodiči, dále se snažíme o vzájemnou komunikaci mezi členy pedagogického sboru, mezioborovou spolupráci.

Zásady pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním

- v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- zajištění skupinové nebo individuální péče
- volba odpovídajících metod a forem práce
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm
- vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky ve školním prostředí

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň ... Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách. Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

3.4 Průřezová témata

Průřezová témata budeme naplňovat jejich integrací do výuky.

Průřezová témata budeme dále plnit prostřednictvím projektů, tématických dnů, exkurzí a v dalších aktivitách školy.

Závazné cíle průřezových témat máme rozpracované v tématických plánech.

Zkratky průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchova demokratického občana – VDO

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

Multikulturní výchova – MKV

Enviromentální výchova – EV

Mediální výchova – MDV

Konkrétní činnosti a náměty, kterými dochází k naplňování tématických okruhů průřezových témat:

- projektové dny
- třídní projekty
- návštěvy divadelních a filmových představení
- besedy
- návštěvy knihoven
- exkurze
- práce s PC a internetem
- referáty
- spolupráce s organizacemi
- testování
- školní časopis
- skupinové práce
- interaktivní činnosti
- kooperativní činnosti

- školní soutěže
- spolupráce s DDM
- a jiné

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	Hv	M	Nj,Aj	Tv	Tv	F,Vv,Tv	Tv,Sh,Vč	Pv,Vv,Tv,Sh,Vč	Tv,Sh,Vč
Sebepoznání a sebepojetí						Pd	Vv,Pd	Pv,Čj,Pd	Vv,Pv,Pd
Seberegulace a sebeorganizace				Vv	Vv	Tv,Vkz	Tv,Sh	Tv,Sh	Tv,Sh
Psychohygiena			Hv	Hv			Vkz	Ch,F	F,Pv
Kreativita		Čap	M,Čap	Čap	Čap,Dv	Inf,Pd	Vv,Dv,Vč	Dv,Vč	Dv,Vč
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí				Nj,Aj					
Mezilidské vztahy	Vv	Vv	Vv			Čj	Vko	Inf	
Komunikace					Dv	M,Inf,Čj,Hv,Dv	M,Hv,Dv	M,Vv,Vkz,Pv	Vv,Čj,Sm,Dv
Kooperace a kompetice				M		F,Pv			Ikt
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					M		Vkz	Vkz	
Hodnoty, postoje, praktická etika							Vko		

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Čj							D	
Občan, občanská společnost a stát				Vl		D,Vko		Vko,Z,	D,Vko
Formy participace občanů v politickém životě						Vko			Vko
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						D		Vko	Vko,Z

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá		Čj		Nj	Nj,Aj	Nj,Aj,Kon	Z,Nj,Aj,Dcj,Kon	Nj,Aj,Dcj,Hv, Kon	Aj,Kon
Objevujeme Evropu a svět					Vl	Kon	Z,D,Kon,Aj	Dcj,Kon	Nj,Dcj, Kon
Jsme Evropané						D	Z		Vko,Hv

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference				Prv	VI		D,Vko,Sz	Sz	Sz
Lidské vztahy		Prv	Nj,Aj, Čj	Vv,Aj,	VI,Prv Vv		Vko,	Čj	D
Etnický původ				Čj			D	Př	
Multikulturalita				Čj		Z	Hv,Čj,Sčj	Hv	Sčj
Princip sociálního smíru a solidarity							Vko		

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Prv	Prv	Přv		Z,Př	Př	Ch,Př	Př
Základní podmínky života				Přv		Z		Ch,F,M	Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Pv		Přv		Vko	D	Ch,F,Z,Př
Vztah člověka k prostředí			Prv		Pv		Pv	F	Ch,Vv,Vko

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj	Ikt	Inf	Inf	F,Vko,Vkz	Ch,Ikt
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality									Sčj
stavba mediálních sdělení									Ikt
vnímání autora mediálních sdělení									Vko
fungování a vliv médií ve společnosti					Nj,Aj,Čj	Vkz			F,Ikt,D,Čj
tvorba mediálního sdělení					Čj,Dv	Nj,Aj,Kon, Dv	Nj,Aj,Dcj,Vv,Kon, Dv	Nj,Aj,Dcj,Kon, Dv	Nj,Aj,Dcj,Ikt, Kon,Dv
práce v realizačním týmu					Dv	Dv,Kon	Kon,Dv	Nj,Aj,Dcj,Dv, Kon	Nj,Dcj,Kon,Dv

4.Učební plán ŠVP – Škola pro všechny

4.1. Poznámky k učebnímu plánu

Vyučovací předmět **Informační a komunikační technologie** v 5. roč. zahrnuje základy práce s počítačem povinně pro všechny žáky. Od 6. roč. mohou žáci pokračovat ve formě volitelného předmětu Informatika. V 9. roč. ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie jsou žáci rozděleni do skupin podle dosavadních znalostí na ty, kteří pracovali ve volitelném předmětu Informatika v 6. - 8. roč. a na skupinu „začátečníků“, kteří získají základní uživatelské dovednosti k užívání textového, grafického a tabulkového editoru.

Volná disponibilní časová dotace je na 1. stupni využita v počtu 4 hodin pro volitelné vyučovací předměty, které jsou po jedné hodině od 2. do 5.ročníku. Na navýšení časové dotace v povinné části je 5 hodin v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, 4 hodiny v Matematice a 1 hodina v oblasti Člověk a jeho svět. Na 2. stupni z 24 disponibilních hodin je 14 hodin použito na navýšení časové dotace v povinné části (3 hod. v předmětu Český jazyk a literatura, 1 hod. v Matematice, 1 hod. v oblasti Člověk a společnost, 7 hod. v oblasti Člověk a příroda, 1 hod. v oblasti Člověk a zdraví, 1 hod. v oblasti Člověk a svět práce), zbylých 10 hodin je využito na volitelné vyučovací předměty. Navýšení hodinové dotace v povinných předmětech je využito pro realizaci průřezových témat a pro profilaci školy. Průřezová témata se realizují v jednotlivých předmětech (viz tabulka v Charakteristika ŠVP).

Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů nebo exkurzí (výjezdů).

Dle zájmu žáků a možnosti školy je možné vybrat si z nabídky volitelných předmětů (viz tabulka níže). Přednostně je žákům nabízena konverzace v cizím jazyce a další cizí jazyk. Žáci si mohou vybrat z nabídky cizích jazyků dle podmínek školy.

Předměty čtení a psaní a dramatická výchova jsou volitelné pro I. stupeň. Žáci si mohou vybírat z nabídky dle podmínek školy. Pro následující školní roky počítáme s rozšířením nabídky volitelných předmětů pro I. stupeň.

4.2. Vzdělávací obsah základního vzdělávání

Vzdělávací obsah základního vzdělání je rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Německý jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie
Člověk a jeho svět	Prvouka Přírodověda Vlastivěda
Člověk a společnost	Dějepis Výchova k občanství
Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova Výchova ke zdraví
Člověk a svět práce	Pracovní výchova

4.3. Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období

1.období – 1. - 3. ročník

2.období – 4.- 5. ročník

3.období - 6. - 9. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5.ročníku a na konci 9.ročníku závazné. Na konci 3.ročníku je očekávaný výstup pouze orientační.

Učivo je v pojetí ŠVP chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a představuje závazný výčet témat, námětů a činností, které mu škola nabídne všem žákům k osvojování.

Obsah učiva Školního vzdělávacího programu Škola pro všechny je rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Podkladem pro rozpracování obsahu učiva bylo zhodnocení dosavadních zkušeností z programu Základní škola a pedagogické zkušenosti učitelů školy .

Školní vzdělávací program Škola pro všechny byl zpracován na základě týmové práce autorského kolektivu pedagogů školy.

4.4. Učební plán pro 1. - 5. ročník

Oblasti	Předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Minim. dotace	Naše dotace	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a liter.	9	9	8	7	7	35	40	49
	Cizí jazyk Anglický jazyk Německý jazyk	x	x	3	3	3	9	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	20	24	24
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	x	x	x	x	1	1	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	x	x	12	6	13
	Vlastivěda	x	x	x	2	2		4	
	Přírodověda	x	x	x	1	2		3	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	5	12
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1		7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	10
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	5	5
Volitelné předměty		x	1	1	1	1	14	4	4
Celkem		20	22	25	25	26	118	118	118
Týdenní hodinová dotace		18 - 22	18 - 22	22 - 26	22 - 26	22 - 26			

Volitelné předměty pro 1. - 5. ročník

Předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Čtení a psaní	x	1	1	1	x
Dramat. vých.	x	x	x	x	1

4.5. Učební plán pro 6. - 9. ročník

Oblasti	Předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Minim. dotace	Naše dotace	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a liter.	5	4	4	5	15	18	30
	Cizí jazyk Anglický jazyk Německý jazyk	3	3	3	3	12	12	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	15	16	16
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	x	x	x	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	11	8	12
	Výchova k občanství	1	1	1	1		4	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	21	8	28
	Chemie	x	x	2	2		4	
	Přírodopis	2	2	2	2		8	
	Zeměpis	2	2	2	2		8	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	4	10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1		6	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	10	8	11
	Výchova ke zdraví	1	1	1	x		3	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	3	4	4
Volitelné předměty		1	3	3	3	24	10	10
Celkem		29	30	31	32	122	122	122

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY PRO 6. – 9.ROČNÍK

Předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Informatika	x	2	2	x
Konverzace v cizím jazyce	1	1	1	1
Další cizí jazyk	x	2	2	2
Výtvarné činnosti	x	2	2	2
Sportovní hry	x	2	2	2
Seminář z matematiky	x	1	1	1
Seminář z českého jazyka	x	1	1	1
Sborový zpěv	x	1	1	1
Práce v domácnosti	x	2	2	2
Dramatická výchova	1	1	1	1

5. Vzdělávací oblasti

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

- 1.- 2. ročník - 9 hodin týdně
- 3.ročník - 8 hodin týdně
- 4. - 5. ročník - 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

. Formy realizace vyučovací předmětu:

- skupinová práce
- využití počítačových programů
- práce s jazykovými příručkami

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat: MDV, MKV, VDO,EGS.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení

- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončí úkoly a zdůvodní své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci prezentují své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci komunikují ve vyhraněných situacích
- žáci s postižením používají vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel volí vhodné způsoby výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
rozpozná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká čte, vyslovuje a napíše jednotlivá písmena a hlásky skládá slabiky, slova čte slabiky, slova tvoří jednoduché věty hlasitě čte jednoduché věty rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat správně sedí při psaní rozlišuje psací a tiskací písmena píše psací písmena velké a malé abecedy píše slabiky, jednoduchá slova a věty dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby dokáže psát diktát jednotlivých slov dokáže dramatizovat jednoduchý text pokouší se vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy reprodukuje z paměti básničku (min. 4 verše)	písmena a hlásky čtení psaní vyjadřovací schopnosti	VDO – občanská společnost a škola - výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti Vv – doplnění textu obrázkem	Čt a Ps méně frekventovaná písmena G,X,W přesunout do 2.ročníku

Metody, formy, nástroje, pomůcky - sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s písmeny a slabikami, zapojování všech smyslů, ind. přístup, skupinová práce. Pomůcky – tabule, mag., tabule, nástěnné tabule, obrazy a obrázky, bzučák, kartičky se slabikami a se slovy, obrázková abeceda, krychle s písmeny

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
rozvíjí čtení jednoduchých vět s porozuměním dbá na správnou intonaci naslouchá přednesu rozlišuje poezii a prózu reprodukuje přečtený text čte písmena G, X, W	čtení	EGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě)	
rozlišuje samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky píše ů, ú	hlásky		
odůvodňuje a píše y, i po měkkých a tvrdých souhláskách dělí slova na slabiky dokáže rozdělit slovo na konci řádku	slabiky		
rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě			
dodržuje pořádek slov ve větě rozlišuje vlastní jména osob a zvířat pozná párové souhlásky - spodobu na konci slov	slova		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>pozná konec věty a začátek věty následující</p> <p>věty začíná velkým písmenem</p> <p>rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací</p> <p>používá interpunkční znaménka</p> <p>správně řadí věty v textu</p> <p>rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</p> <p>spisovně se vyjadřuje</p> <p>vyjadřuje svůj názor, pocity</p> <p>podle obrázkové osnovy vypráví děj</p> <p>naslouchá druhému</p> <p>zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů</p> <p>píše G, X, W</p>	<p>věty</p> <p>vyjadřovací schopnosti</p> <p>psaní</p>		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení čte potichu i předčítá nahlas orientuje se v textu využívá četbu jako zdroj poznatků čte s porozuměním reprodukuje text	čtení		
zvládá z paměti vyjmenovaná slova a odůvodňuje pravopis	vyjmenovaná slova		
rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova upevňuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek rozlišuje slovní druhy v základním tvaru píše velká písmena v typických případech, vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenováních porovnává významy slov, protikladná, souzvučná, nadřazená, podřazená vyjmenuje abecedu a řadí slova dle abecedy orientuje se v textu slyšeném i čteném vypráví podle osnovy popíše předmět respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru a písemném sdělení, telefonování dbá na úpravu v sešitě	znělé a neznělé souhlásky ostatní slovní druhy slova souznačná a protikladná abeceda vyjadřovací schopnosti		
	psaní	MKV - lidské vztahy, princip slušného chování, tolerance, empatie a vžití se do role druhého	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
seznámí se jazykem jako s prostředkem komunikace	mateřský jazyk	MKV -etnický původ- rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	
seznámí se s větou jednoduchou a souvětí hledá ve větě základní skladebné dvojice seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem z vět jednoduchých vytvoří souvětí	věta, souvětí		
rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená používá slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená rozlišuje slova ohebná a neohebná	slovo		
hledá předpony, předložky, správně je píše, slovní základ, předpony, kořen, přípony	stavba slova		
seznámí se se vzory podstatných jmen rozpoznává rod, číslo, pád a vzor seznamuje se se skloňováním podst. jm. podle vzorů píše správně zeměpisné názvy	podstatná jména		
	slovesa		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>vyhledává zvrtná slovesa, neurčitek určuje osobu, číslo, čas časuje slovesa v času přítomném, minulém, budoucím</p> <p>vyhledává v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam)</p> <p>správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně příklady ve větách</p> <p>užívá vypravování podle osnovy popíše jednoduchou věc při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu vyjadřuje se v běžných situacích zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu</p> <p>čte nahlas i potichu rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat odliší podstatné a okrajové informace dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a zaznamenat své dojmy seznámí se s autory dětských knih</p>	<p>abeceda</p> <p>skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně</p> <p>vyjadřovací schopnosti</p> <p>čtení</p> <p>literární výchova</p>	<p>MDV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení-reklama MKV-lidské vztahy- vztahy mezi kulturami</p>	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
volně reprodukuje text zkouší zkrácený zápis textu recituje básně (přiměřené věku) dokáže zdramatizovat vhodný text sestaví osnovu k popisu a vyprávění podle osnovy se srozumitelně vyjadřuje zachovává hlavní linii příběhu napíše dopis, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení	vyjadřovací schopnosti	MDV-tvorba mediálního sdělení -práce v realizačním týmu	
určuje všechny slovní druhy určuje rod, číslo, pád, vzor podst. jmen podst. jm. skloňuje podle vzorů	slovní druhy podstatná jména		
seznamuje se s druhy příd. jmen a jejich gramatikou	přídavná jména		
vyhledává v textu základní druhy zájmen a číslovek	zájmena, číslovky		
časuje slovesa ve všech časech v ozn. způsobu určuje všechny slovesné způsoby určuje zvrtné sloveso rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary poznává přičestí minulé a vytváří ho	slovesa	MDV-fungování a vliv médií ve	
rozpozná přímou řeč a větu uvozovací vyhledá podmět a přísudek	přímá řeč skladba		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný seznamuje se s gramat. shodou podmětu s přísudkem odlišuje větu jednoduchou a souvětí, poznává spojovací výrazy správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics vyhledává v básni rým, verš, sloku	souvětí vlastní jména, názvy čtení	společnosti Vl – státy, národnosti Vv - ilustrace	

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Časová dotace

- 3 hodiny týdně (3., 4., 5.ročník)

Místo realizace

- kmenové třídy, učebna VT

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění
- nácvik porozumění mluvenému slovu
- práce s obrazovým materiálem v učebnici a pracovním sešitě
- nácvik jednoduchých říkanek, písní, dialogů a konverzace

Formy realizace a metody práce

vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Učivo prolíná učivem hudební výchovy a výtvarné výchovy.

Průřezová témata

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence

Kompetence k učení

- učitel - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
  - propojuje získané poznatky do širších celků
  - vede žáky k ověřování výsledků
  - zadává úkoly k vyhledávání a kombinování informací
- žáci - propojují získané poznatky do širších celků
  - poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel - klade vhodné otázky
  - umožňuje volný přístup k informačním zdrojům
- žáci - chápou problém
  - vyhledají vhodné informace

Kompetence komunikativní

- učitel - vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
  - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
  - vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách
- žáci - komunikují na odpovídající úrovni
  - naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují

Kompetence sociální a personální

- učitel - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
  - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
  - podněcuje žáky k argumentaci
- žáci - spolupracují ve skupině
  - podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  - provádí sebekontrolu

Kompetence občanské

- učitel - vede žák k prezentaci jejich myšlenek a názorů
  - vede žáky k diskuzi
  - vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
- žáci - respektují názory ostatních
  - zodpovědně rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

- učitel - napomáhá při cestě ke správnému řešení
  - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- žáci - efektivně organizují svou práci

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět : Německý jazyk
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák - rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	Já jsem, já se jmenuji... Ahoj! Dobrý den. Kde bydlíš? Můj týden. Číslovky. Barvy.	Vv – kresba Hv - zpěv	.
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	Co dělá on /ona/ - rád - nerad ? Moje rodina bydlí v ...		
- chápe smysl a obsah jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	Co je to ? Ve škole. Moje školní pomůcky. Užití určitého a neurčitého členu. Zápor „žádný“.	OSV - rozvoj schopností poznávání	
- používá abecední slovník v učebnici.	Vánoce.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.	- rozšíření slovní zásoby - přídavná jména – protiklady – mladý x starý... Naše rodina	MKV - lidské vztahy	.
- rozumí jednoduché konverzaci dvou osob - sestaví gramaticky a formálně správně krátký text k sérii obrázků - sestaví písemně jednoduchý dopis	Rozhovory,dopis,vyprávění podle série obrázků Časování sloves bez změny kmenové samohlásky v přítomném čase. Časování slovesa „mít“ Osobní zájmena v 1. pádě 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem a zápor „žádný“. Píšeme dopis.		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Německý jazyk

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák</p> <p>-rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně adekvátně reagovat.</p> <p>-sestaví jednoduché písemné sdělení týkající se situací související s probíraným tématem</p>	<p>Všechno nejlepší k narozeninám</p> <p>Gratulace, poděkování, vyjádření radosti a překvapení. Chtěl /a/ bych ...</p> <p>Pozvánka na oslavu narozenin.</p>	<p>Vv – kresba, malba</p> <p>OSV- poznávání lidí</p>	
<p>-naváže kontakt s konkrétní osobou,vyžádá si konkrétní informaci.</p> <p>-sestaví jednoduché písemné sdělení.</p>	<p>Co dělám rád /a/ ? Rozhovory, krátké dialogy.</p> <p>Moje album. Předložky s časovými údaji. Předložka „pro“ se zájmenem Kolik je ti let? Kolik je hodin? Jednoduchý pracovní postup-popis</p> <p>Telegram.</p>	<p>EGS-Evropa a svět nás zajímá</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>-používá abecední slovník učebnice.</p> <p>-sestaví jednoduché ústní sdělení týkající se situací související s životem v rodině, řeší jednoduché situace související s představováním</p> <p>-čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.</p> <p>-sestaví gramaticky a formálně správně krátký text a odpověď na sdělení</p> <p>-vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.</p> <p>-obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</p>	<p>U nás doma. Můj týden. Časování pravidelných sloves. Roční období. Časování nepravidelných sloves s odlučitelnou předponou.</p> <p>Krátký příběh.</p> <p>Píšeme dopisy.</p> <p>Předložka „v“ ve 3. pádě jednotného čísla. Některé další předložky se 3. Pádem Časování sloves</p> <p>Interview.</p> <p>Předložka „v“ se 4. pádem, Předložka „k“.</p> <p>Rozvrh hodin. V supermarketu. Doplňování dialogu.</p>	Hv – zpěv	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět : Německý jazyk
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák</p> <p>-používá dvojjazyčný slovník</p> <p>-zvládá základy písemného projevu</p> <p>-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě dvou osob.</p> <p>-vyžádá si jednoduchou informaci, sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení.</p>	<p>Zařazení časopisů.</p> <p>Město, vesnice, velkoměsto, venkov.</p> <p>Části těla.</p> <p>Zdraví a nemoc.</p> <p>Dialogy. Co tě bolí?</p>	<p>EGS- Evropa a svět nás zajímá</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>-písemně sestaví jednoduché sdělení - pozdrav</p> <p>-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl</p> <p>-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu, orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky</p> <p>-reprodukuje ústně obsah jednoduchého textu.</p>	<p>Časopisy, počítače, internet</p> <p>Počasí.</p> <p>Fotokoutek.</p> <p>Děláme módní přehlídku ve třídě..</p> <p>Co si dnes obleču?</p> <p>Moje prázdniny.</p>	<p>MDV- fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Vv – kresba, malba</p>	

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Časová dotace

- 3 hodiny týdně (3., 4., 5.ročník)

Místo realizace

- kmenové třídy, učebna VT, knihovna

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění
- nácvik porozumění mluvenému slovu
- práce s obrazovým materiálem v učebnici a pracovním sešitě
- nácvik jednoduchých říkanek, písní, dialogů a konverzace

Formy realizace a metody práce

vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Učivo prolíná učivem hudební výchovy a výtvarné výchovy.

Průřezová témata

- OSV (Rozvoj schopnosti poznávání , poznávání lidí)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá)
- MKV (Lidské vztahy)
- MDV (Fungování a vliv médií ve společnosti)

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence

Kompetence k učení

- učitel - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
  - propojuje získané poznatky do širších celků
  - vede žáky k ověřování výsledků
  - zadává úkoly k vyhledávání a kombinování informací
- žáci - propojují získané poznatky do širších celků
  - poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- učitel - klade vhodné otázky
  - umožňuje volný přístup k informačním zdrojům
- žáci - chápou problém
  - vyhledají vhodné informace

Kompetence komunikativní

- učitel - vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
  - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
  - vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách
- žáci - komunikují na odpovídající úrovni
  - naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují

Kompetence sociální a personální

- učitel - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
  - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
  - podněcuje žáky k argumentaci
- žáci - spolupracují ve skupině
  - podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  - jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- učitel - vede žák k prezentaci jejich myšlenek a názorů
  - vede žáky k diskuzi
  - vede žáky ke vzájemnému naslouchání si
- žáci - respektují názory ostatních
  - zodpovědně rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

- učitel - napomáhá při cestě ke správnému řešení
  - zohledňuje rozdíl\ ve znalostech a pracovním tempu žáků
- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Anglický jazyk

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák -rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	Pozdravy, představování se Zdvořilostní fráze Barvy Čísla Školní potřeby Časové údaje – dny, měsíce Rozhovory, krátké dialogy	OSV - rozvoj schopnosti poznávání Hv - zpěv	
-rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - zvládá jednoduché dialogy	Krátký příběh Výměna osobních údajů	Vv - kresba, malba	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
-chápe smysl a obsah jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	Základní pokyny Zdvořilé žádosti a odpovědi na ně Popis vzhledu Rodina Částí těla	MKV - lidské vztahy	
-používá abecední slovník v učebnici.	Vánoce Přídavná jména Odhad obsahu krátkého textu	Hv - zpěv	.
-vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - dokáže reprodukovat krátký příběh	Vyjadřování nálad a pocitů Krátký text		.

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Anglický jazyk

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák</p> <p>-rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně adekvátně reagovat.</p> <p>-sestaví jednoduché písemné sdělení týkající se situací související s probíraným tématem</p>	<p>Oblečení</p> <p>Jídlo</p> <p>Co mám a nemám rád</p> <p>Časové údaje – rok, roční období, měsíc, týden, den</p> <p>Velikonoce</p>	<p>Vv</p> <p>- kresba, malba</p> <p>MKV - lidské vztahy</p>	
<p>-naváže kontakt s konkrétní osobou,vyžádá si konkrétní informaci.</p>	<p>Seznamování se</p> <p>Orientace v místnosti</p> <p>Dům, byt</p> <p>Zdraví a nemoc</p>	<p>OSV- poznávání lidí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>-používá abecední slovník učebnice.</p> <p>-sestaví jednoduché ústní sdělení týkající se situací související s životem v rodině, řeší jednoduché situace související s představováním</p> <p>-čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.</p> <p>-sestaví gramaticky a formálně správně krátký text a odpověď na sdělení</p> <p>- získává a poskytuje základní místní informace</p>	<p>Orienace ve městě</p> <p>Popis cesty</p> <p>Popis obrázku</p> <p>Základních místní informace</p>	Vv- kresba, malba	
<p>-vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.</p> <p>-obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.</p>	<p>Porovnávání české a britské školy</p> <p>Dovednosti – malování, hraní na hudební nástroj...</p>		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Anglický jazyk

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> -používá dvojjazyčný slovník -zvládá základy písemného projevu -rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě dvou osob. -vyžádá si jednoduchou informaci -tvoří jednoduché sdělení - reaguje na sdělení	<p>Počasí</p> <p>Jednoduchý recept receptu</p> <p>Píšeme dopis</p> <p>Četba a poslech s porozuměním,</p> <p>Záliby, zájmy</p> <p>Zvířata</p> <p>Televize</p> <p>Tisk</p> <p>Internet</p>	<p>MDV- fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>-písemně sestaví jednoduché sdělení - pozdrav</p> <p>-rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl</p> <p>-odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu, orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky</p> <p>-reprodukuje ústně obsah jednoduchého textu.</p> <p>-získává informace z četby</p>	<p>Četba a psaní pohlednice</p> <p>Škola, rozvrh hodin</p> <p>Dovolená v anglicky mluvící zemi</p>	<p>EGS- Evropa a svět nás zajímá</p>	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. ročníku - 5 hodin týdně

v 7., 8., a 9. ročníku - 4 hodiny týdně.

V 7. – 9. ročníku je povinně volitelný předmět Seminář z Čj, který se vyučuje 1 hodinu týdně.

Předmět se vyučuje v kmenových třídách a v učebně ICT.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

Předmět se dělí na oblasti: a/ komunikační a slohová výchova

b/ jazyková výchova

c/ literární výchova

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu

- vyjádření reakcí a pocitů žáků

- pochopení role v různých komunikačních situacích

- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.

- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů,
poznání záměru autora, hlavní myšlenky

- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků

- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností
potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Formy realizace vyučovacího předmětu:

- skupinová práce
- využití počítačových programů
- práce s jazykovými příručkami

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

Průřezová témata:

OSV

MDV

MKV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

vede žáky k vyhledávání a třídění informací

vede žáky k užívání správné terminologie

zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

sleduje při hodině pokrok všech žáků

vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

zadáva úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně

- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

dodává žákům sebedůvěru

vede žáky k dodržování pravidel

Žáci :

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

zadáva skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>- správně vyslovuje česká slova, správně užívá slovní přízvuk, větnou melodii, v mluveném projevu rozliší druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>- provádí rozbor stavby slova, vytváří skupiny slov příbuzných, v textu vyhledává slova odvozená</p> <p>- seznamuje se s jazykovými příručkami a se slovníky</p> <p>- určuje slovní druhy, tvoří spisovné tvary běžně užívaných českých slov</p> <p>- tvoří správně jednoduché věty, vyhledává podmět a přísudek, určuje další větné členy a jejich vzájemné vztahy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis pod. a příd. jmen, zájmen, číslovek a sloves, zvládá pravopis shody podmětu s přísudkem</p> <p>- rozlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev</p>	<p>Zvuková stránka slova a věty.</p> <p>Stavba slova.</p> <p>Slovo základové, slovo odvozené.</p> <p>Práce s jazykovými příručkami a slovníky.</p> <p>Slovní druhy ohebné a neohebné</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy podstatných jmen - přídavná jména přivlastňovací - jmenné tvary přídavných jmen - druhy a skloňování zájmen - druhy a skloňování číslovek - podmiňovací způsob <p>Věta jednoduchá, základní větné členy, rozvíjející větné členy, grafické znázornění jednoduché věty, souvětí.</p> <p>Pravopis v koncovkách slov ohebných, pravopis pod.jmen obecných a vlastních, shoda Po a Ps.</p> <p>Obecné poučení o jazyce.</p>		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje v běžném mluveném hovoru podstatné informace od nepodstatných - naslouchá názorům druhých - dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity - seznamuje se se spisovnými a nespisovnými projevy a rozlišuje je - doprovodí připravený mluvený projev vhodnými verbálními prostředky řeči - seznamuje se s pravidly dialogu a diskusí - vyhledává hlavní myšlenky textu, vytváří stručné poznámky z textu - vytváří koherentní text - využívá získaných poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky správnému písemnému projevu	<p>Základní komunikační situace, obsah výpovědi.</p> <p>Naslouchání praktické a věcné. Projevy připravené a nepřipravené. Spisovné a nespisovné projevy, komunikační situace. Důraz, tempo, melodie.</p> <p>Dialog, diskuse. Výpisky.</p> <p>Vypravování, popis, oznámení, zpráva (žádost, pozvánka), dopis. Práce s jazykovými příručkami, Správné užívání pravopisu na úrovni 6.ročníku.</p>	OSV- komunikace	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - volně reprodukuje přečtený text, přednáší z paměti literární texty přiměřené věku, rozlišuje odstavce v textu, strofy v básni - seznamuje se s různými autory a jejich tvorbou, všímá si jazykových zvláštností - jednoduchými formulacemi hodnotí přečtené dílo, divadelní nebo filmové představení - tvoří podle svých schopností vlastní krátké literární texty na dané téma - rozlišuje pojmy próza a poezie, rozlišuje základní literární druhy, rozpozná některé literární žánry - seznamuje se ukázkami nejstarší světové literatury, starověkého Řecka	<p>Zvuková stránka slova a věty, větná melodie, tempo, důraz, pauzy, pojmy z literární teorie.</p> <p>Práce s ukázkami českých a světových autorů.</p> <p>Způsoby interpretace děl.</p> <p>Dokončování příběhů.</p> <p>Tvořivé psaní, výtvarný doprovod k textům.</p> <p>Charakteristika prózy a poezie.</p> <p>Charakteristika lyriky, epiky a dramatu.</p> <p>Charakteristika hádanky, říkadla, pohádky, pověsti a báje.</p> <p>Starověká mytologie, starověké báje.</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy</p>	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu ovládá pravopisné jevy morfologické - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, které vhodně používá - odlišuje jména vlastní od obecných - samostatně pracuje s jazykovými příručkami <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a na příkladu v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování SZ - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje větné členy, rozpoznává významové vztahy gramatických jednotek ve větě	<p>Tvarosloví (ohebné a neohebné slovní druhy- důraz na slovesa, slovesný rod činný a trpný, stupňování příslovčí</p> <p>Psaní velkých písmen</p> <p>Slovní zásoba, význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, homonyma, antonyma</p> <p>Obohacování SZ-odvozování, skládání, zkracování</p> <p>Sousloví a rčení,, přísloví</p> <p>Skladba- stavba věty, základní a rozvíjející větné členy Věta jednočlenná a dvojčlenná Druhy vět podle postoje mluvčího (ozn., rozk., podm.) Otázky zjišťovací a doplňovací</p>		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů - jednoduše formuluje vlastní názory - posoudí vhodnost užití spisovného a nespisovného projevu podle dané situace - doprovodí mluvený projev vhodnými verbálními a neverbálními prostředky řeči - dle svých schopností se vhodně zapojuje do diskuzí a vyjadřuje se k tématu - sestaví osnovu textu, vyhledá hlavní myšlenku textu, vytváří výpisky textu - vytváří koherentní texty, snaží se o dodržování pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	<p>Čtení – praktické, věcné (studijní, vyhledávací), využívání různých informačních zdrojů při práci, formulace názorů. Komunikační situace.</p> <p>Nonverbální prostředky řeči.</p> <p>Diskuze, dialog.</p> <p>Výpisky.</p> <p>Popis pracovního postupu. Charakteristika. Vypravování. Správné užívání pravopisu na úrovni 7.ročníku. Práce s jazykovými příručkami.</p>		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - jednoduše charakterizuje literární žánry, orientuje se v základních literárních pojmech - výrazně čte, přednáší vhodný literární text, formuluje vlastní názory na přečtený text - pokouší se rozpoznat hlavní rasy stylu autora	<p>Bajky, alegorie, balady a romance.</p> <p>Povídky</p> <ul style="list-style-type: none"> - historické - dobrodružné - humoristické - sci - fi	MKV – multikulturalita	

Vzdělávací oblast : jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (jazyková výchova)
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slovanské jazyky od ostatních jazykových rodin - má přehled o světových jazycích - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě a rozpoznávání vhodných jazykových projevů v závislosti na komunikační situaci - rozlišuje spis. j., nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití <ul style="list-style-type: none"> - spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova, zjišťuje jejich význam a původ, případně se je snaží nahrazovat čs. ekvivalenty - rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá - odliší větu jednoduchou do souvětí, používá syntaktické pravopisné jevy ve VJ - nachází rozdíly mezi větou hlavní a vedlejší - rozlišuje významové vztahy gramat. jednotek ve větě a souvětí 	<p>Obecné poučení o jazyce- jazykové rodiny</p> <p>Zápor a jeho užití ve větě</p> <p>Rozvrstvení národního jazyka, spisovný a nespisovný j., nářečí, obecná čeština</p> <p>Slovní zásoba obohacování, slova přejatá, jejich skloňování, pravopis a výslovnost</p> <p>Tvarosloví- slovesa, slov. vid</p> <p>Skladba- věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Věta hlavní a vedlejší</p> <p>Druhy vedlejších vět</p>		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje jazykové prostředky pro daný slohový útvar - vysvětluje potřebu spisovného projevu v závislosti na komunikační situaci - využívá poznatků o jazyce k tvorbě gramaticky a věcně správného písemného projevu - zapojuje se do diskuze, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - dorozumívá se kultivovaně a jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - rozpoznává a posuzuje podstatné znaky a odlišuje je od podružných - objasňuje zdůvodňuje své myšlenky a názory - vyhledává a formuluje hlavní myšlenky z textu, vytváří výtah z přečteného textu - užívá jazykové a mimojazykové prostředky komunikace - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta z různých zdrojů - rozpozná manipulační sdělení v masmédiích a zajímá k němu kritický postoj 	<p>Životopis</p> <p>Diskuze</p> <p>Charakteristika lit. postav</p> <p>Úvaha</p> <p>Výtah</p> <p>Výklad</p> <p>Reklama</p>	<p>OSV- sebehodnocení,sebepoznání</p>	

Vzdělávací oblast : jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (literární výchova)
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadla či filmového představení - projevuje zájem navštěvovat filmová a divadelní představení - orientuje se v zákl. literárních směrech 18.-20.st. - uceleně reprodukuje přečtený text, popisuje strukturu a jazyk díla, vlastními slovy shrne smysl díla - rozpoznává zákl. rysy individuálně výrazného stylu autora - tvoří vlastní lit. text na zákl. svých schopností a znalostí základů lit. teorie <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává základní členění básně 	<p>Památky staročeské literatury</p> <p>České kroniky</p> <p>Literatura národního obrození</p> <p>Román- typy románu rozdělené podle prostředí a tématu</p> <p>Lyrika- druhy lyriky, verš, strofa,rým, rytmus, metrum</p>	<p>MKV – lidské vztahy</p>	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření slov - samostatně pracuje s jazykovými příručkami, rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický, syntaktický	<p>Slovní zásoba. Odborné názvy, synonyma, homonyma, slova příbuzná. Význam slov, obecné poučení o jazyce, pravopis. Slovní druhy, mluvnické významy, tvary slov. Druhy souvětí, pořádek slov, větné členy, přímá a nepřímá řeč. Pravopis.</p>		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje ve čteném nebo ve slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, formuluje hlavní myšlenky textu, uspořádá informace a vytvoří souvislý text - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, užívá vhodné jazykové prostředky, odlišuje spisovný a nespisovný projev - zapojuje se do diskuze, užívá zásad komunikace a pravidel dialogu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	<p>Čtení studijní, jako zdroj informací, vyhledávací, vyjádření postoje ke sdělenému obsahu. Výklad, výtah. Kritické a praktické naslouchání. Úvaha, líčení.</p> <p>Komunikační normy, kultivovaný projev, připravený a nepřipravený proslov.</p> <p>Základní mluvené žánry podle komunikativní situace. Diskuze. Úřední písemnost.</p>	MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje přečtený text, formuluje vlastní zásady na umělecké dílo - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává jejich funkci a uvede jejich představitele - uvádí základní literární směry a jejich představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých informačních zdrojích	<p>Přednes literárních textů, reprodukce textů, hlavní myšlenky, srovnávání liter. postav. Dramatická tvorba, druhy dramatu.</p> <p>Literatura 20.století, česká i světová.</p>	OSV - komunikace	

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Vzdělávací obsah předmětu:

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Formy a metody:

Skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu písemná a ústní, samostatná práce vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály, hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, literatura, doplňkové texty

Soutěže.

Příležitostné akce.

Časová dotace : cizí jazyk 3 hodiny týdně (3., 4., 5., 7., 8., 9.ročník)
4 hodiny týdně 6.ročník
další cizí jazyk - 2 hodiny týdně (7. – 9.ročník)

Místo realizace : kmenové třídy, učebna VT

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- 3. EGS Evropa a svět nás zajímá
- 3. EGS Objevujeme Evropu a svět.
- 6. MDV Tvorba mediálního sdělení
- 6. MDV Práce v realizačním týmu

Kompetence

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení :

Učitel : vybírá a využívá vhodné způsoby , motivace a metody pro efektivní učení
propojuje získané poznatky do širších celků
smyslně vede k cíli učení
vede žáky k ověřování výsledků
zadáva úkoly k vyhledávání a kombinování informací
vede žáky k využívání VP
při hodině sleduje pokrok všech žáků v hodině, během školního roku
zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů :

Učitel : zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
vede žáky k plánování postupů a k uvážlivému rozhodování
vede žáky k vyhledávání vhodné informace a postupu
vede žáky k objevování různých variant řešení
klade vhodné otázky
umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní :

Učitel: zadává úkoly srozumitelně s ohledem na úroveň žáků
komunikuje na odpovídající úrovni, při které žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, ke vzájemné toleranci
vede žáky k naslouchání druhých a k vhodnému reagování
vede žáky k výstižnému projevu
dbá na správnou výslovnost
vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky, k vedení dialogu
vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální :

Učitel : vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
vede žáky k dodržování pravidel Školního řádu
dodává žákům sebedůvěru
dohlíží na utváření příjemné atmosféry v týmu
vede žáky ke vzájemné spolupráci ve skupině
vede žáky k sebekontrolě a k sebehodnocení
vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské :

Učitel : zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
vede žáky k respektování názorů ostatních
vede žáky ke zodpovědnému rozhodování podle dané situace
vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
vede žáky k diskuzi
vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní :

Učitel : vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s VT
vede žáky k využívání získaných znalostí v běžné praxi
vede žáky k efektivnímu organizování své práce
napomáhá při cestě ke správnému řešení
zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět : Německý jazyk
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům v cizím jazyce při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduché konverzaci a chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - používá dvojjazyčný slovník - naváže kontakt s konkrétní osobou 	<ul style="list-style-type: none"> - pokyny a instrukce - dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy - technika čtení - otázky a odpovědi - krátká sdělení - techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) - písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání) 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vyžádá jednoduchou informaci - sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině a škole - řeší jednoduché situace související se seznamováním - zvládá základy písemného projevu - písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) 	<p>Tematické okruhy: Škola. Volný čas . Bydlení.</p> <p>Gramatika : Časování sloves být, mít v přítomném a minulém čase jednoduchém Časování způsobových sloves Tvoření rozkazovacího způsobu Číslovky do 1 000 000 Tvoření množného čísla podstatných jmen Skloňování podstatných jmen v množném čísle Tvoření složeného minulého času -perfekta Skloňování osobních zájmen Skloňování přivlastňovacích zájmen Předložky s 3.p., se 4.p., se 3. a 4. pádem</p>		

Pomůcky: audio a video technika, PC (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, zábavné hry ,pexeso, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...). Soutěže.

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět : Německý jazyk
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty - udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - používá slovníky - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace - písemně obměňuje jednoduché věty a krátké texty - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> - dialogy našich i rodilých mluvčích (s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů) - čtení tiché i hlasité - práce se slovníkem - vedení rozhovoru - sestavení textu jednoduchého dopisu a odpověď na něj 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru (i telefonického) získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací	Tematické okruhy: Jídlo. Kontakty. Oblečení. Gramatika: Předložky se 3.p., 4.p. , se 3. a 4.p. Stupňování přídavných jmen Tvoření jednoduchého minulého času -préterita u nepravidelných sloves Minulý čas způsobových sloves Tvoření vedlejších vět se spojky: že, když, protože	EGS- Evropa a svět nás zajímá MDV –tvorba mediálního sdělení	

Pomůcky : audio a video technika, PC (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...)
Soutěže.

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Německý jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných - rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma	<ul style="list-style-type: none"> - práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka - časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, poslech rozhlasu, televize a videa - svátky, tradice a zvyky - význačné osobnosti - popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti - různé typy informací	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vede účinnou komunikaci v běžných každodenních situacích , při cestování, u lékaře.. - běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání a reakci na pozvání, blahopřání - s porozuměním využívá informace z různých materiálů - z časopis, knih, inzerátů, prospektů apod. 	<p>Tematické okruhy: Cestování. Příroda. Zdraví.</p> <p>Gramatika : Vyjádření českého „svůj“ Préteritum- jed. minulý čas nepravidelných sloves Předložky. Předložkové vazby Vyjádření letopočtu, číslovky Zvratná zájmena Vztažná zájmena Souřadící spojky Vyjádření záporu Stupňování přídavných jmen</p>		

Pomůcky

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...) Soutěže.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů, vyžádá si potřebnou informaci - používá dvojjazyčný slovník, vyhledává informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru - běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země 	<ul style="list-style-type: none"> - volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu - zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček - původní materiály ze zemí studovaného jazyka <p>Tematické okruhy: Cestování. Kultura .Móda. Média, kontakty.</p> <p>Gramatika: Předložky se 2. pádem. Vedlejší věty s podřadícími spojkami, slovosled. Přídavná jména – skloňování. Sloveso - stát se. Budoucí čas.</p>	<p>EGS - objevujeme Evropu a svět</p> <p>MDV - tvorba mediálního sdělení</p> <p>MDV - práce v realizačním týmu</p>	.

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy a metody:

Skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC.

Soutěže.

Příležitostné akce.

Časová dotace 3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku.

po 2 hodinách týdně - další cizí jazyk v 7. – 9. ročníku

Místo realizace v kmenových třídách, v učebnách VT

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- 3. EGS - Evropa a svět nás zajímá.
- 3. EGS - Objevujeme Evropu a svět
- 6. MDV - Tvorba mediálního sdělení
- 6. MDV - Práce v realizačním rýmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení :

Učitel: vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
propojuje získané poznatky do širších celků
vede žáky k poznávání smyslu a cíli učení
vede žáky k ověřování výsledků
zadáva úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů:

Učitel : vede žáky k pochopení daného problému
vede žáky k vyhledávání vhodných informací
klade vhodné otázky podle jazykové vyspělosti žáků
umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní :

Učitel : komunikuje na odpovídající úrovni
vede žáky k naslouchání a promluvám druhých lidí
vede žáky k vhodnému reagování
vede žáky k výstižnému projevu
vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální :

Učitel : vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
vede žáky k dodržování pravidel Školního řádu
dodává žákům sebedůvěru
vede žáky ke spolupráci ve skupině
podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
vede žáky k sebekontrolě
hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

Učitel : zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní

vede žáky k respektování názorů ostatních

vede žáky ke zodpovědnému rozhodování podle dané situace

vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

vede žáky k diskuzi

vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Učitel : vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s VT

vede žáky k využívání získaných znalostí v běžné praxi

vede žáky k efektivnímu organizování své práce

napomáhá při cestě ke správnému řešení

zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět : Anglický jazyk
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduché konverzaci a chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - používá dvojjazyčný slovník - naváže kontakt s konkrétní osobou 	<ul style="list-style-type: none"> - pokyny a instrukce - dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy - technika čtení - otázky a odpovědi - krátká sdělení - techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) - písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání) 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – vorba mediálního sdělení</p>	

Pomůcky

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní....),, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...). Soutěže.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vyžádá jednoduchou informaci - sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině a škole - řeší jednoduché situace související se seznamováním - zvládá základy písemného projevu - písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) 	<p>Tematické okruhy: Škola Rodina Volný čas.</p> <p>Gramatika : Sloveso být, krátká forma. Otázky. Člen určitý, neurčitý u podstatných jmen. Rozkazovací způsob. Přivlastňovací zájmena. Předložky: v. na, pod. Množné číslo podstatných jmen. Přítomný čas prostý. Způsobová slovesa moci, muset. Vazba “ tam je, tam jsou”. Popis osoby.</p>		

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Anglický jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty - udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - používá slovníky - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace - písemně obměňuje jednoduché věty a krátké texty - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti	<ul style="list-style-type: none"> - dialogy našich i rodilých mluvčích (s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů) - čtení tiché i hlasité - práce se slovníkem - vedení rozhovoru - sestavení textu jednoduchého dopisu a odpověď na něj - nejdůležitější zeměpisné údaje	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru (i telefonického) a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací	Tematické okruhy: Volný čas. Zdraví. U lékaře. Jídlo. Gramatika: Otázky. Přítomný čas prostý, průběhový. Číslovky, datum. Přídavná jména. Ukazovací zájmena. Minulý čas prostý. Členy určité, neurčité. Podstatná jména počitatelná, nepočitatelná. Stupňování přídavných jmen. Sloveso “muset”. Příslovce času. Srovnávání pomocí “jako..jako “	EGS – Objevujeme Evropu a svět MDV – tvorba mediálního sdělení	

Pomůcky :

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky..Soutěže.

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Anglický jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných - rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma	<ul style="list-style-type: none"> - práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka - časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, poslech rozhlasu, televize a videa - svátky, tradice a zvyky - význačné osobnosti - popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti - různé typy informací	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení .</p> <p>MDV - práce v realizačním týmu.</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích - běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání a reakci na pozvání, blahopřání - s porozuměním využívá informace z různých materiálů - z časopis, knih, inzerátů, prospektů apod. 	<p>Tematické okruhy: Rodina. Škola. Bydlení. Volný čas.</p> <p>Gramatika : Minulý čas prostý. Přítomný čas prostý. Přítomný čas průběhový. Sloveso „mít rád“. Budoucí čas. Způsobová slovesa. Číslovky.</p>		

Pomůcky :

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...) Soutěže .

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět : Anglický jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů, vyžádá si potřebnou informaci - používá dvojjazyčný slovník, vyhledává informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru - běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země 	<ul style="list-style-type: none"> - volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu - zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček - původní materiály ze zemí studovaného jazyka <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reálie příslušných jazykových oblastí a České republiky - život mladých lidí v různých částech světa - média - hudba, móda - budoucnost <p>Gramatika:</p> <p>Čas přítomný prostý, průběhový.</p> <p>Způsobová slovesa – chtít., moci, muset.</p> <p>Podmiňovací způsob.</p> <p>Předložky.</p> <p>Zájmena.</p> <p>Trpný rod.</p>	<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV - tvorba mediálního sdělení</p>	

Pomůcky: audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...)

5.2 Matematika a její aplikace

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

-je realizována v 1. až 9. ročníku:

v 1. ročníku jsou 4 hodiny týdně

ve 2. až 5. ročníku je 5 hodin týdně

Organizace- žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce: frontální výuka, skupinové vyučování, práce ve dvojicích, tématická výuka. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy :

-čísla a početní operace-osvojení aritmetických operací ve třech složkách :

-dovednost provádět operaci

-algoritmické porozumění

-významové porozumění

-získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

-závislosti, vztahy a práce s daty-rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn ,závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

-geometrie v rovině a prostoru-určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

-nestandardní aplikační úlohy a problémy-uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Průřezová témata-v tomto předmětu jsou realizována : OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- srozumitelně vysvětluje učivo pro osvojení všemi žáky
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle pro žáky v souladu s cíli vzdělávacími
- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, včetně užívání matematického jazyka a symboliky, k provádění rozborů a zápisů při řešení úloh, k ověřování výsledků
- rozvíjí logické myšlení žáků k věcné a srozumitelné argumentaci.

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- klade otevřené otázky
- vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- podněcuje žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

Učitel :

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- podněcuje žáky k argumentaci
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, práci v týmu.

Kompetence občanská

Učitel :

- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky, ale také práci ostatních
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu.

Kompetence pracovní

Učitel :

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek a techniky.

Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět : Matematika

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák: píše a přečte číslice 1 až 20, rozumí významu méně, více, první, poslední, větší, menší apod. řadí čísla podle velikosti zobrazuje čísla do 20 na číselnou osu používá matem. symboly +, - , = , < , > zapisuje, čte, řeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku řeší jednoduché slovní úlohy čísla 0 – 10 rozloží čísla 11 – 20 rozloží na desítky a jednotky rozlišuje a pojmenuje jednoduché geom. tvary geom. tvary třídí podle tvaru, velikosti, barev orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod.</p>	<p>počítání do dvaceti</p> <p>geometrie</p>	<p>Vv, Pč – znázornění slovní úlohy</p> <p>Vv, Pč – užití barev, vystřihování, modelování</p>	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět : Matematika

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes dvacítku</p> <p>zapisuje a čte čísla do sta</p> <p>zobrazuje čísla do sta na číselné ose</p> <p>porovnává čísla do sta, řadí vzestupně i sestupně</p> <p>sčítá a odčítá čísla do sta</p> <p>seznámí se s významem závorek</p> <p>provádí zápis slovní úlohy</p> <p>řeší a tvoří slovní úlohy s výpočty do sta</p> <p>seznámí se s principem násobilky v oboru do 50</p> <p>rozlišuje mince a bankovky</p> <p>počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun</p> <p>dokáže si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko)</p> <p>seznamuje se s pojmem bod, přímka, čára, úsečka</p> <p>narýsuje přímku, načrtne lomenou čáru,</p> <p>rozlišuje přímku, přímkou a křivou čáru</p> <p>odhadem porovná úsečky podle velikosti</p> <p>seznámí se s praktickým využitím jednotek – litr, kilogram, metr,</p>	<p>počítání do dvaceti</p> <p>počítání do sta</p> <p>slovní úlohy</p> <p>násobení do 50</p> <p>mince a bankovky</p> <p>geometrie</p> <p>jednotky</p>	<p>OSV- rozvoj schopností poznávání</p> <p>Vv, Pč- znázorňování, modelování</p>	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět : Matematika

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>využívá symboly pro násobení a dělení násobí a dělí v oboru malé násobilky řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky</p> <p>sčítá a odčítá dvojčíferná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) sčítá a odčítá dvojčíferná čísla písemně řeší slovní úlohy v oboru do sta</p> <p>zapisuje a čte čísla do tisíce porovnává, třídí vzestupně a sestupně čísla do tisíce zobrazuje čísla do tisíce na číselné ose řeší slovní úlohy v oboru do tisíce seznámí se zaokrouhlováním na desítky a na stovky z paměti počítá jednoduché početní operace zvládá algoritmus písemného sčítání a odčítání rozumí významu symbolu = řeší jednoduché rovnice</p> <p>měří a využívá v praxi jednotky délky mm, cm, dm, m měří rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vybírá vhodné jednotky</p> <p>narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, úsečku, rozezná pojem opačná polopřímka používá pojem průsečík a umí ho určit</p>	<p>malá násobilka</p> <p>počítání v oboru do sta</p> <p>počítání v oboru do tisíce</p> <p>rovnice</p> <p>jednotky délky</p> <p>geometrie</p>	<p>OSV- kreativita</p> <p>Prv - měření</p>	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět : Matematika

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>zapisuje a čte čísla do 10 000</p> <p>sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000</p> <p>zaokrouhluje na tisíce</p> <p>orientuje se na číselné ose do 10 000</p> <p>dělí se zbytkem v oboru malé násobilky</p> <p>násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem</p> <p>písemně dělí jednociferným dělitelem</p> <p>sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru</p> <p>používá kalkulátor ke kontrole</p> <p>používá jednotky hmotnosti, délky, objemu a času</p> <p>převádí jednotky hmotnosti a délky</p> <p>řeší jednoduché a složené slovní úlohy</p> <p>provádí zkrácený zápis s neznámou</p> <p>pracuje s kružítkem</p> <p>rýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici</p> <p>sestrojí trojúhelník ze tří stran</p> <p>rýsuje pravouhlý trojúhelník, rozliší</p> <p>rýsuje kolmici, rovnoběžky, různoběžky</p> <p>určuje vzájemnou polohu přímek v rovině</p> <p>hledá souřadnice bodu ve čtvercové síti</p> <p>odečítá hodnoty z diagramu</p>	<p>počítání do 10 000</p> <p>násobení a dělení</p> <p>práce s kalkulátorem</p> <p>jednotky</p> <p>slovní úlohy</p> <p>geometrie</p>	<p>OSV- kooperace, kompetice</p>	

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět : Matematika
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>zapisuje a čte čísla do 1 000 000</p> <p>orientuje se na číselné ose v oboru do milionu</p> <p>sčítá a odčítá z paměti i písemně do milionu</p> <p>násobí deseti, stem, tisíci</p> <p>zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce</p> <p>násobí písemně trojčíslicovým činitelem</p> <p>dělí jednocíslicovým i dvoucíslicovým dělitelem</p> <p>řeší slovní úlohy v oboru do milionu</p> <p>převádí jednotky času a objemu</p> <p>vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji</p> <p>pracuje s údaji v cenících apod.</p> <p>poznává římské číslice I až X, L, C, D, M</p> <p>pokouší se o čtení čísla kapitoly a letopočtu</p> <p>rozumí pojmu zlomek</p> <p>pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu</p> <p>poznává pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný</p> <p>sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník</p> <p>sestrojí čtverec, obdélník</p> <p>změří a vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku</p> <p>hledá a snaží se pojmenovat čtyřúhelníky</p> <p>zapisuje a používá data z grafu ve čtvercové síti</p> <p>vypočítá obsah čtverce a obdélníka</p> <p>dbá na přesnost a čistotu rýsování</p>	<p>počítání do 1 000 000</p> <p>jednotky</p> <p>římské číslice</p> <p>zlomky</p> <p>geometrie</p>	<p>OSV- řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **matematika** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku po 4 hodinách týdně a je realizován ve třídách a učebnách ICT.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- práci s daty, jejich vztahy a závislosti, analyzování tabulek, diagramů a grafů
- geometrii v rovině a prostoru – určování a znázorňování geometrických útvarů, znalosti vztahů v rovinných a prostorových útvarech, jejich užití v reálném životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu, modely apod.), dialogy
- práce na PC
- soutěže a olympiády

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, trojčlenka, vyjádření neznámé ze vzorce, rovnice,.....zeměpis – měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek,.....).

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV – komunikace

EV – základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Žáci

- si osvojují základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytvářejí si zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívají prostředky výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy o kterých diskutují a vhodně obhajují své názory
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Žáci

- zdokonalují si grafický projev
- efektivně si organizují vlastní práci

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět : Matematika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák : <ul style="list-style-type: none"> - čte , zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly - z paměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - zobrazuje přir. číslo na čísel. ose 	Rozšířené opakování. <ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje druhy čar - používá technické písmo k popisu geom. útvarů 	Základní pravidla rýsování. <ul style="list-style-type: none"> - druhy čar, technické písmo 		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	Geometrické útvary v rovině. <ul style="list-style-type: none"> - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku 	F - měření délky OSV - komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazí des. číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla 	Desetinná čísla. <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace s des. čísly - vypočítá aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí pojem násobek, dělitel - používá znaky dělitelnosti - rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N 	Dělitelnost přirozených čísel. <ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel - graficky přenáší úhel a sestrojí jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, využívá jejich vlastností - rozumí pojmu mnohoúhelník, - sestrojí pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník 	Úhel a jeho velikost. <ul style="list-style-type: none"> - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod) 	Z - určování zeměpis. polohy	
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru - v osově souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné - útvary 	Osová souměrnost. <ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvar 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - používá jednotky obsahu, převádí je - vypočítá obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) - při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - načrtne a narýsuje síť a z ní vymodeluje těleso - načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру - ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kváдру - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kváдру 	<p>Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle a kváдру.</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí - obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kváдру - jednotky objemu - objem krychle, kváдру 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a jejich vlastnosti - pojmenuje , znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška,vnitřní a vnější úhly, ...) - sestrojí těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - sestrojí trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou 	<p>Trojúhelník.</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná 		
	Závěrečné opakování		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	Opakování učiva 6. ročníku		
<p>modeluje a zapisuje zlomkem část celku převádí zlomky na des. čísla a naopak porovnává zlomky provádí početní operace s rac. čísly užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru racionálních čísel</p>	<p>Racionální čísla.</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a des, číslly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek 	<p>F, D, ...</p> <p>numerické výpočty</p>	
<p>rozlišuje kladná a záporná čísla zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose chápe pojem opačné číslo určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam provádí početní operace s celými čísly analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru celých čísel</p>	<p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace 		
<p>pozná shodné útvary užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách</p>	<p>Trojúhelník.</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků 	<p>OSV - komunikace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
sestrojí trojúhelník z daných prvků dbá na kvalitu a přesnost rýsování			
vyjádří poměr mezi danými hodnotami zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru dělí celek na části v daném poměru pracuje s měřítky map a plánů řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem rozumí a využívá pojmu úměra využívá trojčlenku při řešení slovních úloh určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost. <ul style="list-style-type: none"> - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - slovní úlohy řešené trojčlenkou 	F - vztahy mezi veličinami Z - měřítko plánu, mapy	
chápe pojem 1% užívá základní pojmy procentového počtu vyjádří část celku pomocí procent řeší slovní úlohy chápe pojem promile zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta. <ul style="list-style-type: none"> - pojem - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy 		
charakterizuje pojem rovnoběžníku rozlišuje různé typy rovnoběžníků sestrojí rovnoběžník odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku	Rovnoběžníky. <ul style="list-style-type: none"> - pojem - vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku</p> <p>rozpozná a pojmenuje lichoběžník sestrojí lichoběžník vypočítá obvod a obsah lichoběžníku rozezná a pojmenuje hranol načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině načrtne a narýsuje síť hranolu odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti určí středově souměrný útvar</p>	<p>- obsah trojúhelníku</p> <p>Lichoběžník</p> <p>- pojem - konstrukce</p> <p>Povrch a objem hranolů</p> <p>- pojem hranol - povrch a objem hranolu</p> <p>Středová souměrnost</p> <p>- sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti</p> <p>Závěrečné opakování</p>		

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět : Matematika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák : - rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - dosadí do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s výrazy	Opakování učiva 7.ročníku. Výrazy. - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů		
- určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo	Druhá mocnina a odmocnina. - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla		
- rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - využívá poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Pythagorova věta. - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	Mocniny s přirozeným mocnitelem. <ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	F - zápis jednotek fyz. veličin	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení 	Lineární rovnice. <ul style="list-style-type: none"> - rovnost - lineární rovnice 		
<ul style="list-style-type: none"> - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení 	Slovní úlohy. <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy 	F - vztahy mezi veličinami F - řešení fyz. úloh EV – základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu - narysuje tečnu, sečnu, vnější přímku ke kružnici - pomocí Pythagorovy věty vypočítá velikost tětivy, poloměru,... 	Kruh, kružnice. <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu - Thaletova kružnice a její užití 	OSV – komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje válec 	Válec. <ul style="list-style-type: none"> - pojem 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- vypočítá povrch a objem válce	- povrch válce - objem válce		
- sestrojí jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách	Konstrukční úlohy. - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - konstrukce trojúhelníků - konstrukce čtyřúhelníků		
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů. - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru	Z - třídění údajů	
	Závěrečné opakování.		

Vzdělávací oblast : Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět : Matematika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	Opakování učiva 8.ročníku.		
Žák : <ul style="list-style-type: none"> - rozkládá výraz na součin (vytýkáním,pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy 	Výrazy. <ul style="list-style-type: none"> - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy 	F – úprava vzorců	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - s využitím znalostí o lomených výrazech 	Rovnice s neznámou ve jmenovateli.		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic 	Soustavy rovnic. <ul style="list-style-type: none"> - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic 		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a zapisuje vztah nerovnosti - řeší jednoduché lineární nerovnice - znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose 	Nerovnice. <ul style="list-style-type: none"> - nerovnost - lineární nerovnice 		
<ul style="list-style-type: none"> - zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh 	Funkce <ul style="list-style-type: none"> - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování 	Finanční matematika. <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy finanční matematiky 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků - v početních a konstrukčních úlohách 	Podobnost. <ul style="list-style-type: none"> - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků 		
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivá tělesa - narýsuje síť a z ní těleso vymodeluje - vypočítá povrch a objem těles - zobrazí jednoduchá tělesa v rovině 	Tělesa. <ul style="list-style-type: none"> - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles 		
	Závěrečné opakování.		

5.3 Informační a komunikační technologie

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- realizován v 5. a 9. ročníku po jedné hodině týdně (všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium, v 9. ročníku pro výstup na střední školy) a je realizován v učebnách ICT
- žáci mohou být v hodině dělení do dvou skupin (v 5. ročníku bez žádného kritéria dělení, v 9. ročníku dělení podle dosažených znalostí a schopností na začátečníky a pokročilé) Učební osnovy jsou tedy zpracovány jednotně pro obě skupiny v 5. ročníku a v 9. ročníku zvlášť pro úroveň začátečníků a zvlášť pro úroveň pokročilých. Pokročilá úroveň v 9. ročníku – učivo apod. vychází z toho, že žák zvládá základy práce na počítači, úvodní opakování tuto úroveň sjednocuje a vytváří tak podmínky pro zpracování projektu ročníkové práce.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, v 9. ročníku s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury, časopisů, PC, internetu)
- tématická výuka
- individuální práce na PC

Nejdůležitější integrovaná **průřezová témata**:

MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti

OSV – kooperace a kompetice

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k objevování možností informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- vede žáky k využívání prostředků různého software a všech jeho možností
- seznamuje žáky s prací s multimediálními encyklopediemi

Žáci

- využívají informační a komunikační technologie v praktickém životě
- odborné dovednosti získávají prostřednictvím rozmanitého software, multimediálních encyklopedií, webových stránek

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tvořivému opřístupu při řešení úloh
- poskytuje žákům konzultace

Žáci

- tvořivě řeší úlohy
- chápou, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi se setkávají s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- nalézají vhodné řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- umožňuje žákům komunikovat elektronicky

Žáci

- komunikují na dálku vhodnými technologiemi – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty, e-learningu
- při komunikaci dodržují vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci při práci v týmu
- vede žáky k hodnocení prací jiných i k sebehodnocení
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu

Žáci

- spolupracují při práci v týmu se svými spolužáky, pracují v různých rolích
- při skupinové práci si radí, spolupracují, práci si dělí a plánují, dodržují časový harmonogram
- hodnotí práci svou i spolužáků a přitom chápou, že každý člověk je jinak chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel

- při zpracovávání informací veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
- seznamuje žáky s legislativou a obecnými morálními pravidly při využívání informací a nástrojů prostřednictvím informačních a komunikačních technologií

Žáci

- respektují názory ostatních, vhodnou formou prosazují své vlastní názory
- dodržují legislativu při využívání informačních a komunikačních technologií (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s informačními technologiemi
- vede žáky k využití ICT k získávání informací pro profesní růst

Žáci

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Vzdělávací oblast : Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět : Informační a komunikační technologie
Ročník: 5.ročník

Cíl: Položení základů práce s počítačem u všech žáků.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Zapíná a vypíná stanici, přihlásí se a odhlásí do a ze sítě.	Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě		
Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.	HW - HARDWARE <u>Skříň (základní jednotka)</u> – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) <u>Periferie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory, ...		
Vysvětlí význam pojmu SOFTWARE.	SW – SOFTWARE = programy	Příklady výukových programů pro různé předměty.	
Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift ...) S myší ovládá základní operace: klik - výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu.	Práce s klávesnicí a myší · části klávesnice · pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení		
S použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit.	Grafika · programy na tvorbu obrázků · uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku · základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary ...)	Matematika – plošné objekty.	

Ve Wordu dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít existující soubor Dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem.	Textové editory · pojem: textové editory · uložení, otevření souboru · pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) · základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky)		
Nezaměňuje pojmy Internet a web.	Internet: · co to je, kdy vznikl, služby Internetu	MDV – kritický přístup k informacím, ověřování zdrojů	
Dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu.	El. pošta = e-mail · vztah k Internetu · pojem: poštovní programy (příklady: MS Outlook, MS Outlook Express) · spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv		
Na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu. Z webovské stránky dokáže uložit obrázek.	WWW = world wide web = web: · vztah k Internetu · pohyb po webu: - přes hypertextové odkazy - známá adresa - jednoduché vyhledávání · ukládání z webu: - obrázek	Vyhledávání webových stránek o tématech z různých předmětů.	
Orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. Dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit.	Práce se složkami a soubory: · nejznámější manažery (Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník, ...) · pojmy: disk (logický), složka (adresář), soubor · postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru		

Vyučovací předmět : Informační a komunikační technologie – základní uživatelská znalost**Ročník: 9.**

Cíl: Každý žák opustí školu se základními schopnostmi ve využívání výpočetní a telekomunikační techniky.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák :	Přihlášení a odhlášení do sítě. - Bezpečnost práce v síti (hesla).		
- Rozlišuje pojmy hardware a software. - Vysvětlí funkce procesoru, operační paměti a pevného disku a jakým způsobem ovlivňují výkon počítače. - Pracuje s jednotkami, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita pamětí. - Vysvětlí pojem periferie a zařadí sem nejběžnější zařízení. - Vysvětlí pojem software, zná základní skupiny software a dokáže vysvětlit jaké programy sem zařazujeme, k čemu takové programy slouží.	HARDWARE – SOFTWARE - vysvětlení pojmů - základní jednotka (procesor, pevný disk, operační paměť, mechaniky + vnější paměťová média, karty, porty, zdroj, základní deska) - jednotky: výkon procesoru (Hz), kapacita pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G, T) - HW – periferie (klávesnice, myš, monitor, tiskárny, reproduktory, ...) - SW – operační systémy, aplikace, utility, antivirové programy, komprimační programy		
- Suverénně pracuje s myší, orientuje se na klávesnici a uspořádává si okna pro svou práci.	Ovládání OS - orientace na klávesnici, důležité klávesy – Enter, Esc, Delete, Backspace, kurzorové šipky, Shift ... - práce s myší – klik, uchopení a tažení, dvojklik, klik pravým tlačítkem ... - práce s okny – zavřít, minimalizovat na lištu, maximalizovat na celou obrazovku, zmenšit do původní velikosti, změna velikosti nemaximalizovaného okna, posun okna za titulkový pruh, rolování obsahem okna (posuvníky), přepínání mezi okny		
- Samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě.	Práce se složkami a soubory: - postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- Dokáže vysvětlit pojem Internet a uvést jeho význam. Zná základní služby Internetu a ví k čemu slouží.	Internet: - co to je, kdy vznikl, služby Internetu (e-mail, www, el. konference, e-banking, ... příp. telnet, ftp)		
- El. poštu dokáže používat pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů).	El. pošta = e-mail - přístup k poště (samostatná služba, přes web. rozhraní) - poštovní programy - napsání zprávy, čtení došlé zprávy, smazání došlé zprávy - odpověď a zaslání kopie došlé zprávy dál - připojení přílohy k odesílané zprávě, uložení - přílohy z došlé zprávy		
- Web používá jako zdroj informací.	- WWW = world wide web = web: - pojmy: hypertext, multimediální - pohyb po webu: - přes hypertextové odkazy - známá adresa - vyhledávání - ukládání z webu: (obrázek, celá stránka, vykopírování části textu)	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
- Vytváří vlastní dokumenty nebo upravuje existující a změny ukládá. - Mění vlastnosti písma a odstavců. - Do dokumentu vkládá jakýkoliv obrázek, upraví jeho vlastnosti a vhodně jej umístí do textu. - Vytváří jednoduchou tabulku, naplní ji údaji, upraví její vzhled podle potřeb a vkládá ji do textu.	Textové editory - otevření, uložení změn, uložení jako (na jiné místo, pod jiným jménem) - pohyb v dokumentu, označení části textu (klávesnice, myš) - pojmy: slovo, věta, odstavec – jak je chápe Word, zobrazení netisknutelných znaků - změna vlastností písma (panel nástrojů, menu: Formát – Písmo) - psaní textu, diakritika, základní typografická pravidla, vložení symbolu (znaky, které nejsou na klávesnici) - změna vlastností odstavce (panel nástrojů,	MDV – tvorba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> menu: Formát – Odstavec) - vložení obrázku (klipart, WordArt, automatické tvary, obrázek ze souboru do textového pole), nastavení vlastností: pravé tl. myši – Formát objektu (velikost, barvy a čáry, obtékání), vytvoření obrázku v grafickém editoru a vložení do Wordu - pojmy: buňka, řada, sloupec - vytvoření jednoduché tabulky, naplnění údaji, změna vlastností tabulky vč. přidávání a ubírání řad nebo sloupců 		
<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v Excelovském okně, sešitě apod. - Vytváří tabulky, plní je daty a upravuje její vzhled. - S daty pomocí vzorců provádí jednoduché početní operace. - Na základě tabulky vytváří graf a upravuje jeho vzhled. - Graf i tabulku vkládá do Wordu. 	Tabulkové procesory <ul style="list-style-type: none"> - k čemu jsou tabulkové procesory - pojmy: sešit, list, řada, sloupec, buňka - pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu - označení řady, sloupce, buněk - zadávání údajů - vzhled tabulky – Formát – Buňky (formát čísla, písmo, zarovnání, ohraničení, stínování) - vložení řady, sloupce, buněk, sloučení buněk, rozdělení buněk - jednoduché vzorce (součet, rozdíl, násobení, dělení) - pojem: graf, vytvoření grafu, úprava vzhledu a vlastností grafu - vložení tabulky a grafu do Wordu 		
<ul style="list-style-type: none"> - Naskenuje, vyfotí obrázek, uloží jej ve vhodném formátu dat. - V grafickém editoru upraví jas a kontrast, změnu velikost, případně další operace 	Grafika <ul style="list-style-type: none"> - práce se skenerem - práce s digitálním fotoaparátem, případně kamerou - formáty grafických dat 	Vv – rozvržení obrázku, práce s plochou	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
s obrázky.	- pojmy : jas, kontrast, rozlišení, vektorová grafika, bitmapa		

Vyučovací předmět : Informační a komunikační technologie – pokročilá uživatelská znalost

Ročník: 9.

Cíl: Seznámení s postupem tvorby písemné odborné práce. Zpracování ročníkové práce splňující některé základní formální požadavky na písemnou odbornou práci středního rozsahu.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák : <ul style="list-style-type: none"> - Samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě. 	Stručné zopakování základní látky: Práce se složkami a soubory: <ul style="list-style-type: none"> - připomenutí postupů vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant 		
<ul style="list-style-type: none"> - Má přehled o vývoji výpočetní techniky. - Popisuje jednotlivé součásti počítače a jejich funkcí. - Chápe fungování počítačových sítí. 	Teorie: <ul style="list-style-type: none"> - opakování – vývoj ICT, HW, SW, síť 		
<ul style="list-style-type: none"> - Vytváří dokumenty, pro vytvoření formátu užívá styly. - Do dokumentu vkládá obrázky, tabulky, grafy. 	Textové editory <ul style="list-style-type: none"> - formát písma a odstavce - styly, generování obsahu - vzhled stránky, číslování, záhlaví a zápatí - tabulka, graf, obrázek 		
<ul style="list-style-type: none"> - Vytváří tabulku a graf, upravuje jejich vzhled, používá základní vzorce a jednoduché funkce. Vytvořenou tabulku a graf vkládá do textového editoru. 	Tabulkové procesory <ul style="list-style-type: none"> - vytvoření a úprava vzhledu tabulky, - vzorce, základní funkce, - vytvoření a úprava vzhledu grafu, - spolupráce s textovým editorem 		
<ul style="list-style-type: none"> - Mluví o historii vzniku a vývoje Internetu, o základních službách Internetu. 	Internet <ul style="list-style-type: none"> - co to je, kdy vznikl, služby Internetu 	MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - El. poštu suverénně používá pro komunikaci i pro odesílání příloh. 	El. pošta = e-mail <ul style="list-style-type: none"> - připomenutí připojení přílohy k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy 		
<ul style="list-style-type: none"> - Web používá jako zdroj informací, přitom respektuje autorská práva. - Vytváří jednoduché webové stránky 	WWW = world wide web = web: <ul style="list-style-type: none"> - pohyb po webu: - přes hypertextové odkazy - známá adresa 	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání - ukládání z webu: (obrázek, celá stránka, vykopírování části textu) - tvorba webových stránek 		
<ul style="list-style-type: none"> - Žáci ke kontrole, studiu i odevzdávání práce využívají ICT. 	E-learning, sdílený disk <ul style="list-style-type: none"> - registrace - zadání a odevzdání úkolů - studium 		
<ul style="list-style-type: none"> - Žáci utvoří týmy (příp. zůstanou jednotlivě) – možnost učit se spolupracovat, řešit problémy a případné konflikty. - Každý tým si zvolí téma vhodného rozsahu, hloubky a také podle toho, jestli mají přístup k dostatečnému množství pramenů informací. 	Metodologie odborné písemné práce: <ul style="list-style-type: none"> - v průběhu celého roku žáci zpracovávají ročníkovou práci a tak si osvojují postup zpracování písemné odborné práce - etapa: Stanovení tématu - šířka, hloubka tématu, limity při volbě tématu 	OSV – kooperace a kompetice	
<ul style="list-style-type: none"> - Žák si dokáže uvědomit šíři jemu dostupných zdrojů informací, umí se v nich orientovat a vyhledávat. - O nalezených pramenech pořizuje stručný záznam odpovídající normě ČSN ISO 690. 	<ul style="list-style-type: none"> - etapa: Získávání informací - prameny informací (ústní, zvukové – přednáška, rozhovor, konference, seminář, rozhlas ...; písemné, obrazové – knihy, periodika, normy, letáky, zákony, encyklopedie, TV ...; vlastní zkušenost) - zdroje informací (knihovny – institucionální, soukromé, veřejné, odborné ...; informační střediska, archivy, databáze, web, e-mail ...) - postup vyhledávání, výběru a získávání informací - záznam o prameni informací 	MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
<ul style="list-style-type: none"> - Vybírá si důležité prameny, vytipovává důležité pasáže. - Při studiu pramenů informací využívá možností grafického zpracování kopie textu, udělá si poznámky a výpisky. - Dodržuje zásady rozlišení doslovného citátu, parafráze a vlastních myšlenek. U 	etapa: Studium informací <ul style="list-style-type: none"> - čtení (zásady, postup studia odborného pramene informací) - grafické zpracování textu (barevnost, podtrhávání, zatrhávání, ...) - samostatné poznámky a výpisky 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
poznámek uvádí pramen informací.			
<ul style="list-style-type: none"> - Nastudované informace zpracuje do uceleného dokumentu s logickým postupem výkladu. - Pro zpracování využívá své poznatky a schopnosti v práci s textovými a grafickými editory, příp. tabulkovými procesory. 	etapa: Zpracování informací <ul style="list-style-type: none"> - struktura písemného projevu (osnova, úrovně, logická struktura) - postup zpracování textu vč. obrazového vybavení - požadavky na rozsah a úpravu dokumentu - informační etika, autorský zákon (citáty, citování použitých pramenů) 	MDV – stavba mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> - Každý tým dokončí výsledný dokument tak, aby splňoval formální i estetické nároky poloodborné písemní práce středního rozsahu. 	etapa: Výstup <ul style="list-style-type: none"> - typy odborných písemných prací (stručná zmínka) - formální náležitosti a grafická úprava výsledné práce 		
<ul style="list-style-type: none"> - Týmy prezentují svou ročníkovou práci před ostatními spolužáky ve skupině. 	etapa: Prezentace <ul style="list-style-type: none"> - ústní projev (verbální a neverbální složka) - prezentační technika (SW, technika) - Power Point – tvorba jednoduché prezentace 		
	Společné shrnutí a zhodnocení celého procesu tvorby ročníkové práce.		

5.4. Člověk a jeho svět

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se ve 4. ročníku po jedné hodině týdně a v 5. ročníku po dvou hodinách týdně, vyučuje se ve třídě a v nejbližším okolí školy.

- **Přírodověda** je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Formy a metody práce:

ústní výklad, rozhovor, předvádění, přímé a nepřímé pozorování, práce s textem, metody experimentální a pracovní, práce s počítačem a audiovizuál. technikou, hry, cvičení a opakování

Mezipředmětové vztahy:

Učivo prolíná učivem Pv a Vv.

Předmětem prolínají **průřezová témata** EV a MKV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel :

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Žáci:

- získávají informace o přírodě
- pozorují přírodu
- zaznamenávají a hodnotí výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Žáci :

- řeší zadané úkoly
- správně se rozhodují v různých situacích
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede žáky k používání správné terminologie

Žáci :

- si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vyjadřují své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Žáci :

- pracují ve skupině
- spolupracují s druhými při řešení daného úkolu
- respektují názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské

Učitel :

- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci :

- poznávají a chápat rozdíly mezi lidmi
- chovají se a jednají k druhým tolerantně, komunikují bezproblémově a bezkonfliktně
- dbají na bezpečnost a zdraví své a zdraví druhých

Kompetence pracovní

Učitel :

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žáci :

- si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- dodržují vymezená pravidla

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět : Přírodověda
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod.</p> <p>pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech</p> <p>popíše stavbu jejich těla</p> <p>popíše jejich způsob života</p> <p>pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech</p> <p>běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadí do jednotlivých společenstev</p> <p>seznámí se se základními pravidly ochrany před povodněmi, vichřicemi</p> <p>popíše, jak se máme v lese chovat</p> <p>rozezná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití</p> <p>rozliší běžné druhy zeleniny a ovoce</p> <p>má základní informace o postavení Země ve vesmíru</p> <p>uvědomuje si podmínky života na Zemi</p> <p>popíše, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou</p> <p>vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi</p> <p>vysvětlí střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru</p> <p>seznámí se s působením magnetické a gravitační síly</p> <p>popíše stavbu lidského těla</p> <p>vysvětlí, co je kostra, pojmenuje hlavní části</p> <p>pojmenuje, co je svalstvo a objasní jeho význam</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>- rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla)</p> <p>- životní podmínky</p> <p>- ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy)</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <p>-okolní krajina- rozšíření rostlinstva a živočichů, přírodní zajímavosti v okolí domu</p> <p>- Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období)</p> <p>Lidé a čas</p> <p>-orientace v čase – kalendáře, režim dne, roční období</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>- lidské tělo (základní stavba a funkce)</p>	<p>EV-ekosystémy</p> <p>-základní podmínky života</p> <p>Vv – kreslení</p> <p>Pv – modelování</p>	

<p>pojmenuje a najde na modelu některé vnitřní orgány vysvětlí zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.)</p> <p>rozliší telef. čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci,hasičů a policie, 112) určí zásady péče o zdraví, vysvětlí význam sportování, správné výživy popíše,co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo popíše,co je terorismus a anonymní oznámení</p> <p>rozliší a pojmenuje běžně užívané elektrické spotřebiče vysvětlí zásady manipulace s el. spotřebiči vysvětlí zásady poskytnutí první pomoci při zasažení el. proudem</p>	<p>- péče o zdraví , zdravá výživa (první pomoc)</p> <p>- situace hromadného ohrožení</p> <p>- osobní bezpečí (bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči) - péče o zdraví (první pomoc při zasažení elektrickým proudem)</p>		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět : Přírodověda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>popíše důležité nerosty a horniny vysvětlí proces zvětrávání hornin popíše využití některých nerostů popíše rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji popíše vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany vysvětlí pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zem. přitažlivost pozoruje živočichy a rostliny, zformuluje a zapíše výsledek pozorování určí a zařadí některé živočichy a rostliny do biolog. systému vysvětlí pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad</p> <p>ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení vysvětlí význam zdravého životního prostředí pro člověka,</p>	<p>Rozmanitost přírody - nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání)</p> <p>- Vesmír a Země</p> <p>- rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) - životní podmínky</p>	<p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

<p>popíše hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. vymezí pojem recyklace vysvětlí význam čističek odpadní vod popíše pravidla chování v CHKO a v přírodě uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad popíše původ člověka jako druhu popíše způsob rozmnožování a charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka popíše části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí popíše a dovede jednat podle zásad první pomoci vysvětlí škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství určí, jaké má postavení v rodině a ve společnosti stanoví svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana zjistí tel. číslo linky důvěry, krizového centra popíše pravidla telefonování na tyto instituce seznámí se s pojmy terorismus, rasismus objasní nutnost kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.) popíše zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi popíše jednoduché stroje a jejich praktické použití – páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod. popíše princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, objasní jejich význam v technickém pokroku popíše základní poznatky o využití el. energie objasní a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji sestrojí jednoduchý el. obvod popíše zdroje el. energie</p>	<p>- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>Člověk a jeho zdraví - lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince)</p> <p>- péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky a zdraví</p> <p>- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Lidé kolem nás - právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dítěte) - základní globální problémy (významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi - situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí</p> <p>Člověk a technika</p> <p>- osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů)</p>	<p>MKV-lidské vztahy</p>	
---	---	---------------------------------	--

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována ve 4. ročníku - 2 hod. týdně
v 5. ročníku - 2 hod. týdně

Organizace- žáci pracují ve třídě, v nejbližším okolí školy nebo v počítačové učebně.

Učivo prolíná v předmětech Čj, Vv, Pv.

Formy a metody práce: využívání různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek, vyučovací hodina, tematické práce, vycházky do přírody, besedy, exkurze, návštěvy muzeí a knihoven, výlety se zaměřením na poznávání krajiny a života obyvatel.

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět

- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy

Místo, kde žijeme - chápání organizace života v obci, ve společnosti

- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás - upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi

- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována : MKV, EGS, VDO

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel :

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- žákům srozumitelně vysvětluje získané informace

Žák :

- vyznačuje v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- přiřazuje obec (město) do příslušného kraje

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- umožňuje žákům, aby v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák :

- rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede žáky k ověřování výsledků
- podněcuje žáky k argumentaci

Žák :

- vyjadřuje různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytváří heterogenní pracovní skupiny

Žák :

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Kompetence občanská,

Učitel :

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Žák :

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Kompetence pracovní

Učitel :

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Žák :

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>vysvětlí pojem nadmořská výška podle mapy pojmenje velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy vyhledá Prahu a své bydliště na mapě ČR vyhledá a popíše název kraje a krajského města</p> <p>vyhledá ČR na mapě Evropy popíše rozdíl mezi podnebím a počasím charakterizuje podnebí ČR rozliší rozdíl mezi jezerem a rybníkem</p> <p>určí Prahu jako hlavní město ČR vypravuje pověst o založení Prahy má přehled o významných průmyslových podnicích, kulturních a vzdělávacích institucí ukazuje na mapě střední ,východní, severní, západní a jižní Čechy,Moravu a Slezsko stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch,poloha,hospodářství.....) vyhledá na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech rozliší na mapě Čechy, Moravu, Slezsko pojmenovává a ukazuje na mapě sousední státy</p> <p>vysvětluje význam globu a mapy zná význam měřítka mapy najde a ukáže poledníky a rovnoběžky ukazuje a pojmenovává základní geografické značky</p>	<p><u>Místo,kde žijeme</u> - obec (město), místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost</p> <p>- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany</p> <p>- regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR , surovinové zdroje, výroba, služby a obchod, seznámení s nejvýznamnějšími zdroji (i místními)</p> <p>- naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly</p> <p>- mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky</p>	<p>Čj– vypravování o cestování Čj – vypravování z prázdnin</p> <p>Čj –čtení Vv – ilustrace k pověstem</p> <p>Čj – vlastní jména</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>ukazuje na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří ukazuje na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR rozlišuje pohoří, vrchovinu a nížinu</p> <p>pozná prezidenta ČR a jeho jméno, oficiální název ČR a správně ho napíše seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly v ČR</p> <p>najde na mapě významná místa a kulturní památky Karlovarska</p> <p>vypráví o některých postavách ze Starých pověstí českých je seznámen s některými významnými osobnostmi a památnými místy českých dějin</p>	<p><u>Lidé kolem nás</u> - soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné</p> <p><u>Lidé a čas</u> - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj</p>	<p>VDO-občan, občanská společnost a stát</p>	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět : Vlastivěda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák:</p> <p>orientuje se v letopočtu vzniku ČR a ČSR správně uvede jméno prvního a současného prezidenta vysvětlí pojmy vláda, parlament, zákon</p> <p>najde a popisuje na mapě ČR jednotlivé kraje, jejich polohu v ČR najde významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech na mapě vyjmenuje významné prům. podniky a významné zemědělské plodiny v jedn. oblastech s pomocí mapy porovnává hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí</p> <p>orientuje se na mapě, s mapou ukazuje státy Evropy určuje polohu státu k ČR, najde hlavní město dokáže stručně charakterizovat stát Evropy-řeky, hory, poloostrovy, ostrovy, moře</p> <p>časově zařazuje pojmy Velká Morava, Přemyslovci, Jagelonci vyjmenuje významné osobnosti a zařadí je do příslušného období -Karel IV., Jan Hus, Masaryk</p>	<p><u>Místo,kde žijeme</u></p> <p>- naše vlast -domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly</p> <p>- regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR , surovinové zdroje, výroba, služby a obchod</p> <p>- Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <p>- mapy obecně zeměpisné - obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p><u>Lidé a čas</u></p> <p>- současnost a minulost v našem životě – proměny způsoby života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní</p>	<p>-regionální zajímavosti MKV-kulturní diference -lidské vztahy ČJ - popis</p> <p>EGS -objevujeme Evropu a svět</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>popisuje rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes</p> <p>charakterizuje rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes</p> <p>popisuje charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes</p> <p>srovnává vztahy mezi lidmi v rodině, v práci, mezi přáteli, ve společnosti</p> <p>rozlišuje různé podoby kultury-divadlo, kino, média</p> <p>tradice-menšiny a různá etnika</p>	<p>svátky a významné dny</p> <p>- orientace v čase -dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace</p> <p><u>Lidé kolem nás</u></p> <p>- soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy</p> <p>- vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné</p> <p>-kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura</p>		

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v prvním, druhém a třetím ročníku 2 hodiny týdně
- žáci pracují ve třídě a v nejbližším okolí školy
- vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Formy a metody práce užívané v hodinách výuky prvouky:

- frontální výuka
- demonstrace pomůcek
- různé formy skupinové práce
- vycházky a pozorování
- projekty

Průřezová témata:

- MKV, EV

Mezipředmětové vztahy:

- učivo prolíná učivem českého jazyka a literaturou, cizího jazyka, hudební výchovou, pracovní činností, výtvarnou výchovou, okrajově i v matematice.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žák:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k učení poznání podstaty zdraví i příčin nemocí
- vede žáky k upevnění preventivního chování
- vede žáky k základní orientaci ve světě informací
- vede žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- organizuje řešení a třídění informací podle zvolených a zadaných kritérií.

Žák:

- orientuje se ve světě informací
- projektuje a třídí historické, zeměpisné a kulturní informace.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k samostatným objevům, řešením a závěrům
- vede žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.,
- vede žáky využívat různých informačních zdrojů.

Žák:

- upevňuje účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožování vlastního zdraví, bezpečnosti, totéž u druhých
- poznává a ovlivňuje svou jedinečnost.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů.

Žák:

- postupuje k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k věcné argumentaci
- vede žáky k oceňování svých názorů a přínosů.

Žák:

- pracuje ve skupině
- efektivně spolupracuje na řešení problémů
- respektuje názory druhých
- přispívá k diskusi.

Kompetence občanské

Učitel:

- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel

Žák:

- chová se ohleduplně k přírodě a kulturním výtvorům
- hledá aktivní možnosti ochrany přírody
- respektuje občanská pravidla.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k používání různých materiálů, nástrojů a vybavení
- zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

Žák:

- získává návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět : Prvouka
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>zvládne cestu do školy a zpět zná název školy pamatuje si jméno třídní učitelky a ředitele školy chová se ukázněně ve škole i mimo školu dokáže rozlišit nežádoucí formy chování</p> <p>dokáže si připravit pomůcky do školy udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce uspořádá si pracovní místo rozlišuje čas k práci a odpočinku</p> <p>dodržuje základní hygienické návyky uplatňuje základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. dodržuje zásady správného chování u lékaře</p> <p>pojmenuje části lidského těla dovede pojmenovat běžná onemocnění ví, co dělat v případě úrazu</p> <p>orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina vyjmenuje dny v týdnu rozlišuje čtvero ročních období a charakterizuje je vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období popíše změny v přírodě podle ročního období časově zařadí Vánoce a Velikonoce seznamuje se s vánočními a velikonočními zvyky a tradicemi</p>	<p>Domov Škola Osobní bezpečí</p> <p>Chování lidí</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Lidské tělo Osobní bezpečí</p> <p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Učivo prolíná učivem českého jazyka a literaturou, cizího jazyka, hudební výchovou, pracovní činností, výtvarnou výchovou, okrajově i v matematice.</p> <p>Kultura</p>	<p>MKV - kulturní diference</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
rozlišuje vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) vypravuje o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod. pozná domácí zvířata a názvy jejich mláďat	Rodina Soužití lidí Domov Obec, místní krajina Živočichové		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>používá základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti slušně požádá o pomoc a poděkuje orientuje se ve vztazích rodiny – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.)</p>	<p>Rodina Chování lidí Soužití lidí</p>	<p>MKV - mezilidské vztahy</p>	
<p>orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí je schopen komunikovat s prodávčem správně zachází s přidělenými penězi seznámí se s právem a povinností školáka, s ochranou soukromého vlastnictví dodržuje základní pravidla pro chodce správně přechází vozovku rozliší vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. pojmenuje základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat</p>	<p>Obec, místní krajina Právo a spravedlnost Vlastnictví</p> <p>Osobní bezpečí Chování lidí</p>		
<p>rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - denní režim dětí, práce a odpočinek pozná významné památky v okolí bydliště</p>	<p>Orientace v čase a časový řád</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>zná zaměstnání rodičů vysvětlí, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) váží si práce a jejích výsledků</p> <p>pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka má povědomí o významu životního prostředí pro člověka rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté pojmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny pojmenuje domácí čtyřnohá zvířata rozlišuje některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) určí vybraná volně žijící zvířata a ptáky</p>	<p>Regionální památky</p> <p>Vlastnictví Kultura Rodina</p> <p>Voda, vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové</p> <p>Životní podmínky Rovnováha v přírodě</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<p>EV – ekosystémy</p>	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět : Prvouka
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině</p> <p>zná základní údaje z historie a současnosti obce</p> <p>zná některé lidové a místní zvyky a tradice</p>	<p>Domov</p> <p>Škola</p> <p>Obec, místní krajina</p> <p>Kultura, současnost a minulost v našem životě</p> <p>Báje, mýty, pověsti</p>		
<p>orientuje se v plánu obce</p> <p>ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod.</p> <p>určí hlavní a vedlejší světové strany</p> <p>v přírodě se umí orientovat podle světových strany</p>	<p>Obec, místní a okolní krajina</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Regionální památky</p>		
<p>pozoruje, rozlišuje a popíše některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod.</p>	<p>Vlastnosti a změny látek</p> <p>Voda a vzduch</p> <p>Nerosty a horniny, půda</p>	<p>EV- vztah člověka k prostředí</p>	
<p>užívá vhodné pomůcky a změří délku, čas, hmotnost, objem, teplotu</p>	<p>Vážení a měření</p>	<p>M- zápis a měření jednotek</p>	
<p>rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny</p>	<p>Živá a neživá příroda</p> <p>Životní podmínky</p>		
<p>zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz</p> <p>uvede hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla</p> <p>ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin</p>	<p>Živočichové</p> <p>Životní podmínky</p> <p>Rovnováha v přírodě</p>	<p>Hv-písňe o zvířatech</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>rozlišuje domácí a hospodářská zvířata zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) zařadí vybrané živočichy do příslušného přírodního společenství pojmenuje části rostlin popíše projevy života rostlin třídí vybrané druhy plodů a semen rozliší vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese) pozná vybrané hospodářské a léčivé rostliny, běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a dokáže je pojmenovat má povědomí o významu životního prostředí uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici (chodec, cyklista)</p>	<p>Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody</p> <p>Rostliny Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody</p> <p>Člověk Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí</p>	<p>a rostlinách</p> <p>EV - ekosystémy</p>	

5.5. Člověk a společnost

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních Postů a k přiměřenému obhajování svých práv

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států, ...

Matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky, ...

Výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci, ...

Hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé, ...

Jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba, ...

Občanská výchova – stát a státní zřízení, lidská práva, volební systém, ...

Tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry, ...

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV – komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, ...

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, diktatura, tolerance, lidská práva, náboženské svobody, náboženská nesnášenlivost, parlamentarismus, rasismus, totalitní režim, volební systém, formy vlády, holocaust, ideologie, ...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, vztah ke kulturnímu dědictví, udržitelný rozvoj, přetváření krajiny, ...

MKV – sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, etnický původ Čechů a národů v Evropě, předsudky, stereotypy, poznávání mimoevropských kultur, rovnocennost etnických skupin, rasismus, menšiny, ...

EGS – kořeny a zdroje evropské civilizace, integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, kořeny evropských národů, Evropa – životní prostor, revoluce 1848, formování novodobých států, práva národů na sebeurčení, OSN a další mezinárodní organizace, ...

MDV – propaganda, sdělovací prostředky a politika, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, PC, AV technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům spolupracovat při řešení zadaných úkolů
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Formy a metody práce dle charakteru učiva a cílů výuky:

- frontální výuka za podpory pomůcek (využití nástěnných obrazů, dějepisných map, učebnic)
- skupinová práce (texty učebnic, další texty z odborných časopisů, knih a internetu, audio a videoukázky, výukové programy na PC)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Člověk v dějinách <ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - orientuje se na časové ose a v historické mapě - osvojí si základní periodizaci dějin - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány 	Úvod do vyučování dějepisů <ul style="list-style-type: none"> - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny - historický čas a prostor 		
Počátky lidské společnosti <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území 	PRAVĚK Člověk a lidská společnost v pravěku <ul style="list-style-type: none"> - výklad vzniku světa a člověka - starší doba kamenná - mladší doba kamenná - doba kovů - naše země v období pravěku - shrnutí 	Z – světové strany, světadíly, orientace na mapě Z – zemědělské oblasti	
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - objasní podstatu společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ - uvede nejvýznamnější typy památek - objasní přínos antické kultury - uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech 	STAROVĚK Nejstarší starověké civilizace <ul style="list-style-type: none"> - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací - shrnutí Řecko <ul style="list-style-type: none"> - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období - Makedonie, helénismus 	ČJ – eposy, řecké báje a pověsti VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS –jsme Evropané	

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu antické demokracie - objasní význam křesťanství pro vznik raně feudálních států 	<p>Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> - království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura - rozpad římské říše - naše země v době římské - shrnutí <p>Opakování učiva 6. ročníku</p>	<p>ČJ – mluvní cvičení, řečnictví VDO - občan, občanská společnost</p>	
--	--	--	--

Vzdělávací oblast. Člověk a společnost
Vyučovací předmět. Dějepis
Ročník: 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	opakování- zánik Západořímské říše		
<p>-popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>-porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</p> <p>-objasní situaci Velkomoravské říše vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech</p> <p>-vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství a kacířství a jiným věroukám</p> <p>-ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p> <p>-uvědomuje si odkaz patronů čs. země</p>	<p>Středověk- raný středověk</p> <p>-antický odkaz, Evropa barbarů, stěhování národů, počátky Angl. a Fr.</p> <p>- Byzantská,Arabská (Islám) a Franská říše, nástup a rozdělení Slovanů,1. státní útvar na našem území (Sámova říše)</p> <p>-Velká Morava, počátky čs. státu- Přemyslovci (od knížectví ke království), vznik států ve střední a vých. Evropě, Východofranská říše (Otonské císařství)</p> <p>-počátky a původ křesťanství, hierarchie církve, střetávání moci císařské a papežské, křížové výpravy</p> <p>- feudalizmus (lenní systém), stoletá válka, rytířství, vznik a úloha měst, život na venkově, románský a gotický sloh, počátky křesťanství v Č., legendy čs. svatých</p>	<p>Vko-národ MKV - etnický původ</p>	
-vysvětlí znovuobjevení ideálu antického člověka, nové	<p>Středověk-vrcholný středověk</p> <p>-renesance a humanismus, krize papežství,</p>	<p>MKV - kulturní diference</p>	

<p>myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <p>- obeznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve stří. Evropě</p> <p>- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p> <p>- uvědomí si okolnosti vzniku středoevropské soustátí</p> <p>- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>	<p>kritika církve (svatokupectví, kupčení s úřady), čarodějnické procesy</p> <p>-čs. stát za posledních přemyslovců, nástup Lucemburků, doba vlády Karla IV.</p> <p>Pozdní středověk:</p> <p>- Jan Hus, husitství, husitské války, doznívání husitství- Jiří z Poděbrad</p> <p>- Jagellovci na českém trůně</p> <p>-nástup Habsburků na český trůn,</p>		
<p>-popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p> <p>- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p>	<p>Raný novověk:</p> <p>- zámořské plavby (zmínka o Vikinzích)</p> <p>- české stavovské povstání, třicetiletá válka</p>	<p>EGS - objevujeme Evropu a svět</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	Opakování-změny po třicetileté válce (její důsledky)		
<p>- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</p> <p>-rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p> <p>- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím společenských struktur v Evropě na straně druhé</p> <p>-chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás, v v Evropě i na americkém kontinentu, ujasní si pojem osvícenský absolutismus</p> <p>-porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p>	<p>Novověk:</p> <p>- Anglická revoluce, Francie doby Ludvíka XIV.. absolutismus v Rusku (Petr I. Veliký)</p> <p>-barokní kultura, sv. Jan Nepomucký</p> <p>-zrod moderní vědy, přechod k průmyslové společnosti, opak.- Čechy po třicetileté válce (obyvatelstvo, ekonomika),</p> <p>- Velká francouzská revoluce, napoleonské války, Vídeňský kongres, vznik USA</p> <p>-zrod osvícenství ve Francii, růst úlohy vzdělanosti, reformy Marie Terezie a Josefa II., Fridrich II. Veliký, Kateřina II.</p> <p>-české národní obrození, slovanství, sjednocovací snahy Italů a Němců</p>	<p>Čj-legendy a kroniky</p> <p>EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>VDO - občan, občanská společnost a stát</p> <p>F,Ch,Př-rozvoj vědy a techniky, osobnosti</p> <p>Čj-lit. a divadlo národního obrození, osobnosti</p>	

<p>- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</p> <p>-na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</p> <p>- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p>	<p>-revoluční rok 1848, vznik Rakouska-Uherska</p> <p>- vznik a funkce politických stran, proud liberální, konzervativní, demokratismus, nacionalismus, rasismus (amer. obč. válka), socialismus (dělnické hnutí- K.Marx), utopismus, vznik USA (ústava- občanské svobody)</p> <p>- rozmach průmyslové revoluce, změny ve způsobu života lidí, oblast Balkánu, soupeření o kolonie v Africe a jihovýchodní Asii rozdělení koloniálního panství, přehled významu vlastnictví kolonií, boj anglic. osad za nezávislost</p>	<p>Vko-typy vládní moci</p>	
--	--	-----------------------------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Moderní doba <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - objasní změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - objasní vnitřní a zahraniční politiku ČSR v meziválečném období, v období druhé republiky a protektorátu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	Dějiny moderní doby 1918 – 1945 <ul style="list-style-type: none"> - první světová válka – cíle, průběh, výsledky - situace v Rusku, ruské revoluce - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - vznik ČSR a jeho mezinárodní postavení, politický systém, vnitřní a zahraniční politika - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - druhá světová válka – průběh a výsledky - Protektorát Čechy a Morava - domácí a zahraniční odboj - osvobození 	ČJ – literatura 1. poloviny 20. století MKV – lidské vztahy MDV – fungování a vliv médií ve společnosti	
Rozdělený a integrující se svět <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa - uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí poválečný vývoj ČSR - objasní postavení ČSR v mezinárodních 	Dějiny moderní doby 1945 – 1969 <ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - poválečné Československo v letech 1945-1948 	Vko – mezinárodní organizace, vztahy	

<p>souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - rozezná znaky totalitní společnosti - posoudí postavení rozvojových zemí - vysvětlí vývoj v ČSR v letech 1968-1969 	<ul style="list-style-type: none"> - únorový převrat 1948 - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) - charakteristika západních zemí 	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	<p>Stručná charakteristika dějin 70. – 90. let</p> <ul style="list-style-type: none"> - krize sovětského impéria a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR - technika, věda kultura ve 2. polovině 20. století - Shrnutí <p>Opakování učiva 9. ročníku</p>	<p>F, PŘ, CH – vědecké poznatky Vko – organizace, integrace</p>	

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **výchova k občanství** se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **výchova k občanství** směřuje k:

- postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientaci ve významných okolnostech společenského života
- integraci poznatků, dovedností a zkušeností z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život, za důsledky svého rozhodování
- sebepoznávání

Vyučovací předmět **výchova k občanství** je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Výtvarná výchova – svátky, tradice

Dějepis – vznik nových států

Jazyky – tradice, zvyky, život a dílo významných osobností, přísloví, mateřský jazyk

Zeměpis – planeta Země, orientace na mapě, hranice Evropy

Přírodopis – vztah člověka k přírodě

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata**:

MKV – kulturní difference, princip sociálního smíru a solidarity(základní dokumenty lidských práv), lidské vztahy (morální normy)

VDO – občanská společnost a škola, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, občanská společnost a stát

EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

OSV – mezilidské vztahy, morální rozvoj

EGS – Jsme Evropané

MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama)

Místo realizace:

Základní škola Habartov, Karla Čapka 119

- třídy, veřejná prostranství mimo školu, učebna PC

Formy a metody realizace

- skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video, beseda, dotazníky, ankety, interwiev, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- poskytuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- volí různé postupy při plnění zadaných úkolů

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, PC, AV technika, beseda, skupinová práce, práce ve dvojici, dramatizace, soutěže, dotazníky)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- vede žáky k účinné spolupráci při plnění úkolů – skupinová práce, práce ve dvojici

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, by brali ohled na druhé, vyžaduje pravidla slušného chování
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům spolupracovat při řešení zadaných úkolů
- napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, správnému používání techniky a vybavení

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- správně používá techniku a vybavení
- chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech
<ul style="list-style-type: none"> - užívá kalendář k orientaci v čase - vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků a tradic 	Rok v jeho proměnách a slavnostech <ul style="list-style-type: none"> - kalendář - národní zvyky a obyčeje v průběhu roku - národní (státní) svátky 	VV – svátky, tradice ČJ – tradice, zvyky Z – planeta Země
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti 	Naše vlast <ul style="list-style-type: none"> - Praha – hlavní město Naše vlast <ul style="list-style-type: none"> - pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa - co nás proslavilo - slavní předkové, významné osobnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	Mateřský jazyk, cizí jazyky <ul style="list-style-type: none"> - lidé různých národností, národnostní menšiny - důležité státní instituce (státní správa, prezident, parlament, vláda, volby) 	ČJ – přísloví, mateřský jazyk
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - zhodnotí nabídku kulturních institucí - objasní význam školy pro život - zhodnotí význam obce v rámci regionu - vysvětlí princip řízení života obce, úkoly orgánů a úřadů obce 	Naše škola, naše obec <ul style="list-style-type: none"> - život v naší škole, školní řád, režim školy - tradice školy - vklad základní školy pro život - kulturní a veřejný život obce - obec v minulosti a v přítomnosti, památky obce, významné události - správní orgány obce - demokratické prvky při řízení života obce, komunální volby 	VDO – občanská společnost a škola VDO – formy participace občanů v politickém životě

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech
<ul style="list-style-type: none"> - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	Země a národy České republiky <ul style="list-style-type: none"> - slavné postavy minulosti - domov – střední Evropa - státní symboly 	Z – orientace na mapě
<ul style="list-style-type: none"> - kriticky přistupuje k mediálním informacím - vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí - popíše prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění 	Kulturní dědictví <ul style="list-style-type: none"> - bohatství národa, národ - české národní a kulturní bohatství - projevy kultury v životě jednotlivců a společnosti, rozmanitost kulturních projevů - masová kultura, masmédia, prostředky masové komunikace - kulturní památky 	MKV – kulturní difference ČJ – díla českých spisovatelů, noviny
<ul style="list-style-type: none"> - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - objasní příklady některých globálních problémů současnosti a vysvětlí možnosti osobního podílu na jejich řešení 	Globální problémy lidstva <ul style="list-style-type: none"> - významné planetární problémy - způsoby řešení - důsledky lidských zásahů do přírody - účinky industrializace měst 	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své 	Majetek, vlastnictví, hospodaření <ul style="list-style-type: none"> - peníze a majetek v životě člověka 	

<p>možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku - rozliší a porovnává různé formy vlastnictví - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroje získávání majetku, tvorba majetku a způsoby jeho využívání - hmotné a duševní vlastnictví - osobní, rodinný, obecní a státní rozpočet - osobní, rodinný, obecní a státní majetek - majetková nerovnost, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovné postavení mužů a žen - pomoc lidem v nouzi 	
<ul style="list-style-type: none"> - případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - popíše základní práva a svobody člověka a dokumenty upravující lidská práva 	<p>Člověk a lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi, autorita, svoboda, soukromí, respekt ke svobodě a soukromí druhého člověka - rovnost a nerovnost lidí - lidská práva, konkrétní úprava lidských práv v dokumentech - poškozování lidských práv - mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích 	<p>OSV – mezilidské vztahy, morální rozvoj</p> <p>MKV – princip sociálního smíru a solidarity(základní dokumenty lidských práv)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - zdůvodní přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - popíše své sociální role - vysvětlí význam dodržování společenských norem - na příkladech rozliší projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - popíše a objasní možné důsledky nedodržování společenských norem 	<p>Život ve společnosti, zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a jeho začleňování do společnosti - společenské vztahy, společenské role člověka - společenské vzorce chování, pravidla - morálka a mravnost - mezilidské vztahy, zásady efektivní komunikace - význam lidské spolupráce 	<p>MKV – lidské vztahy (morální normy)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech
<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<p>Člověk jako osobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí - vnitřní svět člověka - osobní rozvoj <p>Člověk a citový život</p> <ul style="list-style-type: none"> - chování jednání, prožívání - znaky a druhy citů, citové stavy a nálady - citové vztahy člověka - potřeby, motivy, zájmy - náročné životní situace, stres 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - objasní význam právní úpravy důležitých 	<p>Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - úloha práva v životě společnosti - právní kultura, právní vědomí, právní stát - právní norma, zákon, dodržování a porušování, rovnost občanů před zákonem - ústava, její struktura a obsah - státní správa, samospráva - hlavní druhy práva - člověk jako subjekt právních vztahů, 	<p>D – vznik nových států</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<p>vztahů –pracovní poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - způsobilost člověka - ochrana veřejného pořádku, orgány právní ochrany občanů, úloha soudů, prokuratury, advokacie, notářství - postihy a prevence trestné činnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – manželství 	<p>Člověk a občanský život – právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk jako občan, práva občana, neoddělitelnost práv a povinností, svobody a odpovědnosti - podmínky udělování občanství - základní práv a povinnosti občanů - význam občanského zákoníku - poškozování občanských práv - typy smluv, druhy pojištění, význam sociální zabezpečení <p>Člověk a rodinný život – právo v každodenním životě</p>	<p>VDO – občanská společnost a stát</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu 	<p>Stát a hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské potřeby a spotřeba, druhy spotřeby, druhy statků, směna zboží - význam a funkce peněz, pojem hodnoty - dělba práce, výroba a služby, podnikání, cena zboží, výrobní náklady, investice, zisk - tržní vztahy, nabídka a poptávka, tržní mechanismy - struktura národního hospodářství - hospodářská politika státu, národní důchod, daňový systém, význam daní, státní rozpočet - sociální politika státu, její význam - sociální péče - postavení českého hospodářství ve světové ekonomice 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev 	<p>Stát a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - stát, státní příslušnost, vznik státu, typy států a jejich znaky, politické zřízení, symboly - vznik práva jako státem vymezené normy, právní režimy států, režimy autokratické a demokratické, formy jejich vlády - demokratické základy státu, principy uplatňování státní moci, dělba státní moci - zákonodárné, výkonné, správní a soudní 	<p>VDO – občan, občanská společnost a stát</p> <p>Z – orientace na mapě Evropy D – vznik státu</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<p>v demokratických státech a uveďte příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uveďte jejich příklady 	<p>orgány státu, součinnost státní správy a samosprávy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zastupitelské orgány, význam, volby do zastupitelských sborů, charakteristika volební soustavy ČR - pluralita politického života společnosti, politické strany a jejich programy - národy a národnosti ve státě - význam vnější a vnitřní ochrany státu 	<p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uveďte příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uveďte některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uveďte příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uveďte některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uveďte příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu - uveďte příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoje způsobům jeho potírání 	<p>Nadnárodní společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - důvody začleňování států do mezinárodních struktur, integrační snahy a procesy - formy hospodářské a kulturní spolupráce mezi zeměmi Evropy, podmínky členství v EU - mezinárodní spolupráce - kolektivní bezpečnost - nejvýznamnější mezinárodní společenství a jejich orgány <p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy, klady a zápory - významné globální problémy, - způsoby jejich řešení 	<p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>Z – hranice Evropy</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí PŘ – vztah člověka k přírodě MDV – vnímání autora mediálních sdělení</p>

5.6. Člověk a příroda

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **fyzika** je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- je rozděleno do několika tematických celků – Mechanika pevných látek, Mechanika kapalin a plynů, Optické a akustické děje, Energie,
- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí,
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy,
- vede k vytváření a ověřování hypotéz,
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi,
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie,
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět **fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV - rozvíjení dovedností a schopností
- EV - posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky
- MDV - kritické čtení a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky :

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Žák :

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- samostatně měří a porovnává získané informace
- používá správně odbornou terminologii

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Žák :

- využívá základní postupy badatelské práce
- hledá a volí nejlepší postup řešení
- správně formuluje a vyhodnocuje získaná data

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Žák :

- formuluje věcně a správně své myšlenky

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- s využitím skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Žák :

- efektivně organizuje svůj čas
- přijímá roli ve skupině
- vyhledá pomoc při obtížích

Kompetence občanské

Učitel :

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Žák :

- šetrně využívá elektrickou energii

Kompetence pracovní

Učitel :

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Žák :

- dodržuje pravidla bezpečného chování
- šetrně zachází s fyzikálními pomůckami a přístroji

Výstup	Učivo	Mezipřed.vztah	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Pozn.
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou - správně používá pojem atom, molekula - má představu o tom, z čeho se skládá atom - zjistí, zda na těleso působí magnetická síla - ověří existenci magnetického pole - popíše využití magnetické síly v praktických situacích. - dokáže pokusně určit póly magnetu a graficky znázornit indukční čáry. - ovládá značky a jednotky fyzikálních veličin. - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku. - změří délku tělesa, zapíše výsledek a vyjádří v různých jednotkách - změří hmotnost pevného a kapalného tělesa na vahách a výsledek zapíše ve vhodných jednotkách - změří objem pevného a kapalného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek - změří teplotu pomocí teploměru, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - předpoví, zda se délka či objem při změně teploty zvětší nebo zmenší - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin 	<p>Látka a těleso</p> <p>Částicové složení látek</p> <p>Magnetické vlastnosti látek, magnetické pole</p> <p>Fyzikální veličiny</p> <p>Délka</p> <p>Hmotnost</p> <p>Objem</p> <p>Teplota</p> <p>Čas</p>	<p>Z – skupenské změny vody, počasí</p> <p>Z – postavení Země ve vesmíru, orientace na mapě</p> <p>M – desetinná čísla, násobky deseti, sta, tisíce, plocha</p> <p>M – dělení, zlomky</p>	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – kooperace a kompetice</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů, pracuje s tabulkami 	Hustota			
<ul style="list-style-type: none"> - přečte jednoduché elektrické schéma a sestaví podle něj jednoduchý elektrický obvod - rozezná pomocí pokusu vodič a izolant - správně používá pojmy el.napětí a el.proud - dodržuje zásady bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči, poskytne první pomoc nebo ji vyhledá při úrazu elektrickým proudem 	Elektrický obvod	VKZ – 1.pomoc		

Výstup	Učivo	Mezipřed.vztah	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Pozn.
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná, zda na těleso působí síla a pomocí pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly - změří sílu siloměrem - užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa - rozezná jednotlivé druhy sil - změří třecí sílu - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly - určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese - využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání pohybu tělesa při působení sil - rozhodne, zda je dané těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu - změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah $v=s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak 	<p>Síla</p> <p>Třecí síla</p> <p>Těžiště tělesa</p> <p>Newtonovy pohybové zákony</p> <p>Dráha a čas</p>	<p>M – úsečka</p> <p>Z – zdánlivé pohyby Slunce na obloze</p> <p>M – přímá a nepřímá úměrnost, zlomky</p>		

Výstup	Učivo	Mezipřed.vztah	Průřezová témata, kurzy, projekty	Pozn.
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmům mechanická práce a výkon - s porozuměním používá vztah $W=Fs$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh - z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlosti a hmotnosti - vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty - rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) - dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) - rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a uvede praktický příklad tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace - určí skupenské teplo tání u některých látek - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, vysvětlí základní meteorologické děje - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě - popíše práci pístových spalovacích motorů - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem 	<p>Mechanická práce a výkon</p> <p>Polohová a pohybová energie</p> <p>Vnitřní energie tělesa, tepelná výměna</p> <p>Změny skupenství</p> <p>Elektrický proud, elektrické napětí, pojistka, pravidla bezpečné práce</p>	<p>M – přímá úměrnost</p> <p>Z – klimatické změny na Zemi, počasí Ch – voda, vzduch, vznik látek</p>	<p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - popíše účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) - změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy (vztah $I=U/R$) - chápe, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje s obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe - chápe, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - zjistí, že výška tónu je tím větší, čím je jeho kmitočet větší - chápe význam pojmu meteorologie - popíše složení atmosféry Země, základních meteorologických jevů - popíše a vysvětlí problémy znečišťování atmosféry 	<p>Ohmův zákon</p> <p>Odpor vodiče</p> <p>Elektrické obvody Reostat El.energie</p> <p>Zvukové děje</p> <p>Šíření zvuku</p> <p>Tón, výška tónu, kmitočet Počasí kolem nás</p>	<p>M – práce se zlomky, přímá úměra</p> <p>Z – výroba elektrické energie ve světě a v ČR, zdroje el.energie Ch – galvanický článek</p> <p>P – lidské tělo</p> <p>Z-složení atmosféry</p>	<p>OSV – psychohygiena</p>	
---	--	--	-----------------------------------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipřed.vztah	Průřezová témata, kurzy, projekty	Pozn.
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a uvede příklady jejich využití v praxi - rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisku tenké spojky a určí ohniskovou vzdálenost - popíše, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě - zapojí správně polovodičovou diodu - rozliší pokusně vodič a izolant 	<p>Světelné děje</p> <p>Rychlost světla</p> <p>Zrcadla</p> <p>Optické čočky</p> <p>Rozklad světla</p> <p>Dioda</p>	<p>M – úhly Z – odražené světlo planet a měsíců</p> <p>Př– Lidské tělo VKZ - první pomoc</p>	<p>OSV – psychohygiena</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života - ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívice a objasní vznik střídavého proudu - rozliší stejnosměrný proud a střídavý proud - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí 	<p>Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech Polovodiče Elektromagnetická indukce, střídavý proud</p> <p>Transformátor</p>	<p>Ch – galvanický článek</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce - popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - na příkladech ze života vysvětlí pojmy obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<p>Jaderná energie</p>	<p>Ch– stavba jádra, vznik chemické vazby</p>	<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles - popíše hlavní součásti Sluneční soustavy – planety, měsíce, planetky, komety - má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci - odliší planetu od hvězdy - objasní střídání dne a noci, roční období a vznik jednotlivých měsíčních fází 	<p>Vesmír Sluneční soustava</p>	<p>Z – postavení Země ve vesmíru, Sluneční soustava</p>		

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **chemie** se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie

- je rozděleno do dvou oblastí: anorganická a organická chemie,
- učí ke správnému používání chemického názvosloví,
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor,
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů,
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy,
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví -Osobnostní a sociální výchova , na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí - Environmentální výchova, na zodpovědnost při vyhledávání správných informací – Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel :

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Žák :

- popisuje chemické vlastnosti látek a chemické reakce a hledá souvislosti mezi jevy
- vysvětlí princip jednoduchých chemických reakcí
- používá právně chemickou terminologii
- formuluje závěry svých pozorování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žák :

- volí různé způsoby řešení
- promýšlí pracovní postupy
- obhajuje svá rozhodnutí
- používá získané teoretické poznatky v praktickém životě

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Žák :

- věcně a jasně předkládá své názory a přijímá názory jiných žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Žák :

- přijímá roli v práci ve skupině
- aktivně se zapojuje do práce ve skupině
- podřídí se v zájmu úspěchu celé skupiny

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Žák :

- dodržuje pravidla pro práci v chemické laboratoři
- dodržuje pravidla slušného chování
- zodpovědně se v rámci svých možností zachová v krizových situacích

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Žák :

- bezpečně a šetrně používá materiál, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipřed.vztah	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Pozn.
Žák : <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady chemického děje - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek - uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá 1.pomoc při úrazu - pojmenuje a aktivně používá vybrané laboratorní pomůcky - uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší známé látky podle jejich vlastností - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek - rozliší různorodé a stejnorodé směsi - použije správně (v souvislostech) pojmy : složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený nenasyčený roztok - vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) - sestaví jednoducho filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a 	<i>Úvod do chemie</i> vymezení chemie chemického děje bezpečnost práce v laboratoři vlastnosti látek směsi – různorodé a stejnorodé směsi složky směsí složení roztoků hmotnostní zlomek oddělování složek směsí	F – fyzikální a chemické děje Vkz – 1.pomoc F – vlastnosti látek M - zlomky	OSV - psychohygiena	

<p>vysvětlí princip destilace</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip usazování a krystalizace - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - rozezná a uvede názvy vody v pevném, kapalném a plynném skupenství - zhodnotí význam vody pro život na Zemi - uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití - vysvětlí oběh vody v přírodě - vysvětlí význam vzduchu pro život na Zemi - charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek - vyjmenuje v procentech složení vzduchu - zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě a v domácnosti - popíše, co je teplotní inverze a smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší - používá pojmy atom, molekula, ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů s použitím vztahu mezi počtem protonů a elektronů - vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou - používá značky a názvy prvků - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledává v PSP názvy prvků ke známým protonovým číslům a naopak - rozliší periody a skupiny v PSP a vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi 	<p>voda – destilovaná, pitná, odpadní</p> <p>výroba pitné vody</p> <p>čistota vody</p> <p>vzduch – složení a vlastnosti</p> <p>čistota ovzduší</p> <p>ozónová vrstva</p> <p>Atom, molekula, ionty</p> <p>Chemické prvky</p> <p>Periodická soustava prvků (PSP)</p>	<p>Z - vodstvo</p> <p>VKZ - stravování</p> <p>F – atmosférické jevy</p> <p>F – stavba atomu</p>	<p>EV – ekosystémy</p> <p>EV – základní podmínky života</p>	
---	--	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů 	Kovy a nekovy	Z – těžba		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři 	Chemické reakce Chemické rovnice	M – význam rovnice		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - dopočítá jednoduché chemické rovnice - přečte zápis chemické rovnice s využitím názvů chemických látek 	Chemické rovnice	M - trojčlenka		
<ul style="list-style-type: none"> - určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech - zapíše z názvů vzorce vybraných halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného 	Halogenidy	M - krácení		
<ul style="list-style-type: none"> - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - zapíše z názvu vzorce vybraných oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí 	Oxidy			
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - zapíše z názvu vzorce 	Kyseliny PH	Vkz – 1.pomoc		

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoků univerzálním indikátorovým papírkem - posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - zapíše z názvů hydroxidů vzorce - posoudí vliv vybraných hydroxidů na životní prostředí - provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše chemickými rovnicemi - zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy - rozliší, které látky patří mezi soli - připraví jednoduchým postupem sůl - zapíše z názvů vybraných solí vzorce - uvede příklady uplatnění solí v praxi (průmyslová hnojiva, stavební pojiva) 	<p>Hydroxidy</p> <p>Neutralizace</p> <p>Soli</p>	<p>Př - HCl</p>		
--	--	-----------------	--	--

Ročník: 9.

195

<p>první pomoc při popálení</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití - vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu - vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem - rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“ - rozliší pojmy polymerace, makromolekula - rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční(charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů - rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, kys.octové, formaldehydu a acetonu - uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chem. reakcí - orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy - uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy 	<p>Uhlovodíky</p> <p>Deriváty uhlovodíků</p> <p>Přírodní sloučeniny</p>	<p>v život ohrožujících situacích</p> <p>Z – zdroje uhlovodíků</p> <p>Př - fotosyntéza</p> <p>VKZ - stravování</p>	<p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	
--	---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání 	Plasty a syntetická vlákna			
<ul style="list-style-type: none"> - doloží na příkladech význam chem.výrob pro národní hospodářství a pro člověka - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady - zachází bezpečně s běžnými mycími a čistícími prostředky používanými v domácnosti - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami - uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument 	Chemie a společnost		<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin a, M, m, V a <i>hustoty</i> a chemických rovnic 	Chemické výpočty	M – zlomky, rovnice, trojčlenka		

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **přírodopis** je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku po dvou hodinách týdně v kmenové třídě, odborné učebně a učebně ICT.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověka příroda:**

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- MKV – Etnický původ
- EV - Ekosystémy
  - Základní podmínky života
  - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Žák:

- používá odbornou terminologii
- porovnává získané informace
- propojuje získané poznatky do širších celků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Žák:

- vyhledává vhodné informace
- vyhodnocuje získaná fakta
- navrhuje možnosti řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje do výuky práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků,

Žák:

- respektuje názory ostatních
- komunikuje na odpovídající úrovni
- sám zhodnotí výsledky své práce a reaguje na hodnocení ostatních
- argumentuje
- přijímá kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využíváním skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- kontroluje při práci sám sebe
- je zodpovědný za své jednání

Kompetence občanské**Učitel:**

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Žák:

- dodržuje pravidla slušného chování
- nepoškozuje zdraví své, ani svých spoluobčanů
- dodržuje zásady chování v přírodě

Kompetence pracovní**Učitel:**

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Žák:

- efektivně organizuje svou práci
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s přírodninami

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda
Vyučovací předmět : Přírodopis
Ročník : 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody	Uspořádání živého světa.		
- popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem - vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava	Buňka.		
- vymezí základní projevy života, uvede příklady, jejich význam - vysvětlí význam fotosyntéza, dýchání	Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin.		
- dokáže roztřídit organismy do říší	Třídění organismů.		
- vysvětlí rozdíl mezi bakterií a virem - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Viry a bakterie.		
- popíše stavbu těla jednobuněčné a mnohobuněčné řasy - vysvětlí význam pojmu stélka - pojmenuje nejznámější řasy	Nižší rostliny – řasy.		
- popíše stavbu plodnice hub	Nižší rostliny – houby.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - podle charakteristických znaků porovná a určí plodnice našich nejznámějších hub - vysvětlí různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystému - určí místo hub v potravinovém řetězci - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků - vysvětlí pojem symbióza - uvede příklady lišejníků - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí termín jednobuněčný organismus - popíše rozdíl mezi jednobuněčnou řasou a prvokem - uvede příklady prvoků - popíše vnitřní a vnější stavbu nezmara - vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním - uvede hlavní znaky žahavce - uvede hlavní znaky ploštenců a hlístů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozliší vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže a hlavonožce - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná a vyjmenuje vybrané zástupce - objasní jejich význam a postavení v přírodě 	<p>Nižší rostliny – lišejníky.</p> <p>Nižší živočichové – bezobratlí.</p> <p>Prvoci.</p> <p>Žahavci.</p> <p>Ploštenci a hlísti.</p> <p>Měkkýši.</p>	<p>EV - ekosystémy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - uvede příklady dalších kroužkovců - popíše vnitřní i vnější stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - pozná nejznámější zástupce a zařadí je do jednotlivých tříd - popíše tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - objasní rozdíl mezi proměnou dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu, pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hmyzu pro člověka 	<p>Kroužkovci.</p> <p>Členovci</p> <ul style="list-style-type: none"> - pavoukovci - koryši - hmyz 	<p>EV - ekosystémy</p>	

Pomůcky: nástěnné obrazy, modely hub, přírodní materiály, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, trvalé preparáty, botanické a zoologické klíče a atlasy.

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda
Vyučovací předmět : Přírodopis
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>- vysvětlí význam a zásady třídění organismů</p> <p>- vyjmenuje jednotlivé taxonomické jednotky</p> <p>- charakterizuje významné znaky obratlovců</p> <p>- porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>- zařadí vybrané zástupce do jednotlivých tříd</p> <p>- vyjmenuje základní znaky paryb</p> <p>- popíše vnější stavbu těla paryb</p> <p>- zhodnotí význam paryb v přírodě</p> <p>- pozná a pojmenuje vybrané zástupce paryb</p> <p>- vyjmenuje základní znaky ryb</p> <p>- popíše vnější a vnitřní stavbu těla ryb</p> <p>- pozná a pojmenuje vybrané zástupce ryb</p> <p>- roztrídí vybrané zástupce ryb na sladkovodní a mořské</p> <p>- vysvětlí postavení ryb v potravním řetězci</p> <p>- vyjmenuje základní znaky obojživelníků</p> <p>- popíše vnitřní a vnější stavbu těla obojživelníků</p> <p>- pozná a pojmenuje zástupce u nás žijících obojživelníků</p> <p>- vysvětlí způsob života obojživelníků</p> <p>- vyjmenuje základní znaky plazů</p> <p>- popíše vnitřní a vnější stavbu těla plazů</p>	<p>Třídění organismů.</p> <p>Obratlovci.</p> <p>Paryby.</p> <p>Ryby.</p> <p>Obojživelníci.</p> <p>Plazi.</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pozná a pojmenuje vybrané zástupce plazů - třídí poznané živočichy do skupin - objasní způsob života vybraných plazů - zdůvodní rozdíly ve vnitřní a vnější stavbě těla v porovnání s ostatními třídami obratlovců - vyjmenuje základní znaky ptáků, pozná a pojmenuje vybrané zástupce a dokáže je rozdělit do nejznámějších řádů - objasní způsob života vybraných ptáků - vysvětlí vývoj rostlin - rozliší podle charakteristických znaků vyšší a nižší rostliny - uvede příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě 	<p>Ptáci.</p> <p>Vyšší rostliny.</p> <p>Rostliny výtrusné.</p>	<p>EV - ekosystémy</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - uvede příklady výskytu organismů v lese a vztahů mezi nimi - na základě pozorování odvodí uspořádání rostlinného těla - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - vysvětlí rozdíl mezi krytosemennou a nahosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi krytosemenných rostlin - pozná a pojmenuje významné zástupce jednotlivých čeledí - vysvětlí význam lučních porostů, uvede příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin 	<p>Nahosemenné rostliny.</p> <p>Ekosystém les.</p> <p>Stavba rostlinného těla.</p> <p>Krytosemenné rostliny.</p>	<p>EV – ekosystémy</p>	

Pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, videokazety, botanické a zoologické klíče a atlasy, modely obojživelníků a plazů, kostry obratlovců, modely květů a plodů krytosemenných rostlin.

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda
Vyučovací předmět : Přírodopis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády - správně roztrídí vybrané zástupce do řádů - vysvětlí přizpůsobení savců životnímu prostředí a způsobu života - pozná a pojmenuje vybrané zástupce - zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka 	Savci.		
<ul style="list-style-type: none"> - zařadí člověka do systému živočišné říše - charakterizuje biologické znaky lidského organismu - popíše vývoj člověka - porovná charakteristické znaky lidských ras 	Vývoj člověka – fylogeneze.	EV – ekosystémy	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava - objasní význam soustav, které tvoří oporu těla a umožňují pohyb - rozliší a pojmenuje základní kosti a svaly - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci 	Buňky, tkáně, orgány. Soustava opěrná a pohybová.	MKV – etnický původ	
<ul style="list-style-type: none"> - ukáže a pojmenuje části trávicí soustavy - vysvětlí funkci trávicí soustavy - uvede příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich 	Trávicí soustava.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
prevence a zásady první pomoci - pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu a při zátěži - uvede příčiny nemocí dýchací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - objasnění složení krve a funkce jednotlivých částí - popíše stavbu srdce a druhy cév - vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy - uvede příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - uvede příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše stavbu kůže a vysvětlí její význam - uvede příčiny onemocnění kožní soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše stavbu nervové soustavy - vysvětlí činnost činnost nervové soustavy - popíše části mozku a jejich význam - uvede možná onemocnění nervové soustavy - popíše stavbu a objasní funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - uvede příčiny onemocnění smyslových orgánů, jejich prevence a zásady první pomoci - vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla	Dýchací soustava. Oběhová soustava. Tělní tekutiny. Vylučovací soustava. Kožní soustava. Nervová soustava. Smyslové orgány. Žlázy s vnitřní sekrecí.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - objasní jejich vliv na řízení lidského organismu - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - zhodnotí nebezpečí přenosu pohlavních chorob - objasní vznik a vývin nového jedince - popíše jednotlivé etapy života - posoudí vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska genetiky - objasní pojem gen, křížení, genové inženýrství - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<p>Rozmnožování. Pohlavní soustavy.</p> <p>Vývoj jedince – ontogeneze.</p> <p>Člověk a zdraví.</p> <p>Genetika.</p>		

Pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, videokazety, zoologické atlasy a encyklopedie, model lidské kostry, model lidského torza, oka, ucha, srdce, ledviny, mozků.

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda
Vyučovací předmět : Přírodopis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Země, vznik, stavba.		
- rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - uvede význam některých důležitých nerostů (руды)	Mineralogie.		
- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné - popíše způsob vzniku hornin - vyloží význam a použití důležitých hornin	Petrologie.		
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů	Geologické děje vnitřní a vnější.		
- popíše druhy zvětrávání - vysvětlí význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy	Pedologie.		
- popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi	Vznik a vývoj života na Zemi.		
- rozlišuje jednotlivé geologické éry podle	Éry vývoje Země.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>charakteristických znaků a typických organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo) - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - odvodí na základě pozorování závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám přírody - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - objasní principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě - na příkladech objasní způsob života vybraných živočichů 	<p>Ekologie.</p> <p>Člověk a životní prostředí.</p> <p>Etologie.</p>	<p>EV – ekosystémy</p> <p>EV – základní podmínky života</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, modely krystalů, zkamenělin, sbírky nerostů a hornin, mineralogické klíče a atlasy, geologická mapa ČR.

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět **zeměpis** je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku po dvou hodinách týdně ve třídě, odborné učence a učebnách ICT.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět **zeměpis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států,...

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO: principy demokracie jako formy vlády; občan a občanská společnost

- EV: ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EGS: Evropa a vět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
- MKV: etnický původ; multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Žáci

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých
- vede žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchají promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- vede žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- zadává úkoly takovými způsoby, aby žáci mohli volit různé postupy

Žáci

- chápou problém, vyhledávají vhodné informace pro jeho řešení
- na základě získaných vědomostí a dovedností objevují různé varianty řešení
- volí vhodné postupy

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k využívání skupinového vyučování
- vede žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- vede žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat

Žáci

- spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat
- vzájemně si naslouchají

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke zkoumání názorů odlišných od jejich vlastních
- skupinovou práci zadává způsobem, který neumožňuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- vede žáky k ohleduplnosti k druhým

Žáci

- respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti
- chápou základní environmentální problémy,
- respektují požadavky na kvalitní životní prostředí,
- jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- vede žáky k využívání znalostí v praktickém životě a při řešení praktických úloh

Žáci

- dodržují bezpečnost při práci
- využívají znalostí v praktickém životě

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda

Vyučovací předmět : Zeměpis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém těles a sluneční soustavy - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso - orientuje se na hvězdné obloze - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie	- postavení Země ve vesmíru	Čj – pravopis velkých písmen	
<ul style="list-style-type: none"> - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země - orientuje se v přírodě podle Slunce - hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi	- tvar a pohyby planety Země	Př – roční období	
<ul style="list-style-type: none"> - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země - k demonstraci rozmístění oceánů,	- glóbus	M – převody jednotek	

kontinentů a základních tvarů zemského povrchu			
<ul style="list-style-type: none"> - používá různé druhy plánů a map, zkouší orientaci, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících 	<ul style="list-style-type: none"> - různé druhy plánů a map, jejich měřítko - výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) - orientace plánu a mapy - práce s atlasem 	M – převody jednotek	
<ul style="list-style-type: none"> - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez 	<ul style="list-style-type: none"> - poledníky - rovnoběžky - zeměpisná síť - určování geografické polohy - určování časových pásem 	M – polokružnice, určování času	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový 	<ul style="list-style-type: none"> - krajinná sféra Země a její složky - pevninské a oceánské tvary zemského povrchu - význam jednotlivých přírodních složek na Zemi 	<p>Př - vznik krajinných sfér, horniny a nerosty, rozmanitost organismů, ekosystémy, fotosyntéza</p> <p>F – teplota, změny skupenství</p> <p>EV – ekosystémy, základní podmínky života</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - seznámí se s rozložením vody na Zemi - porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma na Zemi - seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí 			
<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných páslech - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů - popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých oceánů, světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů - seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů 	<ul style="list-style-type: none"> - geografická poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry oceánů, světadílů 		
<ul style="list-style-type: none"> - určí geografickou polohu a vyhledá na 	<ul style="list-style-type: none"> - Zeměpis světadílů 	Př – fauna, flóra	

<ul style="list-style-type: none"> - mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí 		Čj – četba	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství 	D – nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace- otroctví VKO - lidská práva, vzdělání VKZ – životní styl MKV – multikulturalita	
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování 		

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda

Vyučovací předmět : Zeměpis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí	<p>Zeměpis světadílů – Amerika, Asie, Evropa</p> <p>Amerika - fyzickogeografická sféra</p> <p>Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace, char. států</p> <p>Amerika – charakteristika států</p> <p>Asie – fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika</p> <p>Asie – regionalizace, státy</p> <p>Evropa – fyzickogeogr. + socioekonomická charakteristika</p> <p>Evropa – regionalizace, státy</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané</p> <p>D – vývoj lidské společnosti</p> <p>Vko – lidská práva</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	opakování		

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda

Vyučovací předmět : Zeměpis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - určí absolutní geografickou polohu České republiky - vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost	geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky	M – rozloha F – atmosférické prvky	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje	rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky	VDO – občan, občanská společnost a stát MKV – etnický původ D - vznik měst	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských	rozmístění hospodářských činností České republiky	Ch –chemický průmysl	

<ul style="list-style-type: none"> - aktivit v České republice - charakterizuje hospodářství České republiky po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod - zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky 		D – historie průmyslu	
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice - charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost 	regiony České republiky	M – práce s daty Př - krajina, stav přírody	
<ul style="list-style-type: none"> - zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu 	místní region České republiky		
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky 	opakování		

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda

Vyučovací předmět : Zeměpis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu - uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje	společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa	Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi D – nejstarší osídlené oblasti, vývoj měst, průmyslová revoluce Vko – lidská práva M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, průměrné hodnoty Ch – chemický průmysl, petrochemie F – parní stroj, typy elektráren, jaderná energie, rychlost dopravních prostředků VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy	státy světa hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace	M – zpracování statistických údajů Vko- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny	

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení 	<p>a seskupení</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí - zhodnotí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - navrhne možná řešení problematiky životního prostředí - provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení 	<p>krajina – prostředí, typy krajin společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí</p> <p>globální problémy současného světa</p>	<p>Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselé deště, oteplování, ekologické katastrofy D – rozvoj společnosti</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<p>cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, panoramatické náčrtky, schématické náčrtky pochodové osy</p> <p>ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí</p>	Vv – náčrtky, plánky	
<ul style="list-style-type: none"> - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo 	opakování geografického učiva na základní škole		

5.7. Umění a kultura

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1.stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně
- **hudební výchova** se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí
- organizace, žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využitím audiovizuální techniky za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Mezipředmětové vztahy:-učivo prolíná výukou Čj, Vv, Tv, Prv.

Průřezová témata: OSV-rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena

Formy a metody práce:- zpěv

- poslech
- hudebně pohybové činnosti
- frontální výuka
- skupinové práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
-umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Učitel:- vede žáky k vzájemnému naslouchání – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- vede žáky k rozpoznání v proudu znějící hudby některé nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentál

Kompetence komunikativní

Učitel :-vede žáky k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- vede k vyjádření pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřující metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel :-vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
-vede žáky ke kritickému posuzování žánrů a stylů hudby

Kompetence občanská

Učitel:- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
-vede ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl.

Kompetence pracovní

Učitel:- sleduje a hodnotí při hodině pokrok všech žáků
-vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
-vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení.

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení snaží se zřetelně vyslovovat rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní vytleskává rytmus podle vzoru rozlišuje krátké a dlouhé tóny</p> <p>používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu poznává hudební nástroje klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek,</p> <p>provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)</p> <p>poznává a naučí se vybrané vánoční koledy poznává vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku seznámí se s hymnou ČR</p>	<p>Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu)</p> <p>Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry(ozvěna)</p> <p>Hudebně pohybové činnosti -pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)</p> <p>Poslechové činnosti -kvality tónů -hudební styly(hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)</p>	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p>	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování vytleskává rytmus podle říkadel a písní seznamuje se s pojmy notová osnova, noty, houslový klíč doplňuje zpěv hrou na jednoduché hud. nástroje zpívá vybrané vánoční koledy</p> <p>poznává a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle užívá dětské hudební nástroje</p> <p>pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje pohybově vyjadřuje hudbu, zpěv s tancem rozlišuje umělou a lidovou píseň seznamuje se s vybranými skladbami klasické hudby</p>	<p>Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)</p> <p>Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace</p> <p>Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)</p> <p>Poslechové činnosti -hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)</p>	<p>Tv – pochod taneční krok Čj – říkadla</p> <p>Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice</p>	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>vytleská jednoduchý rytmus pracuje s notovou osnovou píše notu celou, půlovou, čtvrt'ovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii zpívá hymnu ČR zpívá vybrané písně správně dýchá</p> <p>rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové, bicí doprovází na rytmické nástroje</p> <p>pohybem vyjádří hudbu</p> <p>seznámí se s B. Smetanou, A. Dvořákem jejich díly poslechem rozezná hudební nástroje poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní</p>	<p>Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)</p> <p>Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace</p> <p>Hudebně pohybové činnosti -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)</p> <p>Poslechové činnosti -kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly -pochodová, taneční, ukolébavka</p>	<p>Vv - volné techniky OSV -psychohygiena</p>	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>zpívá další písně dbá na správné dýchání seznamuje se s pojmy repetice, houslový klíč napíše do notové osnovy houslový klíč rozlišuje délky not, zapíše je pozná dynamická znaménka p, mf, f a v písni je používá zapisuje noty ze stupnice C dur</p> <p>rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí doprovodí písně na rytmických nástrojích rytmizace říkadel</p>	<p>Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) -dvojhlas (prodleva, dvojhlasé písně)</p> <p>Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)</p> <p>Hudebně pohybové činnosti</p>	<p>Vv - ilustrace OSV - psychohygiena</p> <p>Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>pohybově vyjadřuje hudbu</p> <p>seznámí se s dílem nejvýznamnějších českých skladatelů</p> <p>seznamuje se s pojmy opera, symfonická báseň</p>	<p>- pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)</p> <p>-pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace)</p> <p>Poslechové činnosti</p> <p>-vztahy mezi tóny</p> <p>-hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období)</p> <p>-hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)</p> <p>-hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)</p> <p>-interpretace hudby (slovní vyjádření)</p>		

Vzdělávací oblast :Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>rozeznává smyčcové nástroje</p> <p>dechové nástroje</p> <p>vyjmenuje stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení</p> <p>pozná basový klíč</p> <p>čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči</p> <p>seznámí se s lidovými tanci</p> <p>zná původ státní hymny</p> <p>vyjadřuje pocit a náladu pohybem</p> <p>seznámí se s relaxací</p> <p>dbá na správné dýchání</p> <p>doprovází písně na rytmické a melodické hudební nástroje</p> <p>poslouchá vybrané skladby</p> <p>poslechem poznává vybrané smyčcové a dechové nástroje</p> <p>pozná varhanní hudbu</p> <p>pozná vánoční hudbu a vánoční koledy</p> <p>pozná trampské písně</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) -dvojhlas (kánón a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu) -dvojhlas (prodleva, dvojhlasé písně) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) -pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -vztahy mezi tóny -hudební výrazové prostředky a hudební prvky -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) 	<p>Vv - volné techniky</p> <p>Vv – Vánoce</p> <p>Pč – vánoční výzdoba</p> <p>Čj – vypravování</p> <p>Prv – lidové zvyky a tradice</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	-hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) -interpretace hudby (slovní vyjádření)		

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2.stupni

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Časové vymezení předmětu:

- 6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Učivo **hudební výchovy** navazuje na D, Čj, Vv.

Průřezová témata:

- EGS - jsme Evropané
  - Evropa a svět nás zajímá
- OSV - kreativita
  - komunikace
- MKV - tradice a rozmanitost kultur

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci objektivním přístupem zhodnotí svoji práci i práci ostatních, chápou odlišné kvality svých spolužáků
- respektují pravidla při práci v týmu, dodržují je a svou pracovní činností kladně ovlivňují kvalitu práce

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 6.

[illegible]

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat, falzet ad.) - použije větší hlasový rozsah - rozezná rytmus při vokálním projevu - použije hudební nástroje k reprodukci hudebních motivů - ověřuje a upevňuje poznatky z hudební teorie - pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla znázorní hudbu - taktuje složitější rytmické útvary - rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus, stupnice s „b“ - určí akordy, melodii vzestupnou a sestupnou - porovnává jednotlivé skladby autorů a jejich život 	<p>Vokální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - vokální projev - slovní a hudební rytmus <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - pohybový doprovod <p>Poslechová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v hudebním prostoru - vztahy mezi tóny - hudební dílo a jeho autor 	<p>MKV – lid. písně jiných národů, poznávání kulturních tradic-multikulturalita</p> <p>OSV – hudba jako prostředek komunikace</p>	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák: - rozšiřuje si hlasový rozsah - reprodukuje notový záznam - převede melodii z nezpěvné do zpěvné - předvede hru na hudební nástroje při produkci hudebních motivů - vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů - použije hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů - vyjádří hudbu pomocí gest, mimiky, „řeči“ těla - hudbu ztvární vlastní choreografií - poslouchané kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí skladby do jednotlivých období - slovně zhodnotí hudbu (jaká je a proč)	Vokální činnost - pěvecký projev - orientace v notovém záznamu - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Instrumentální činnost - hudební nástroje - hudební a nehupební představy - instrumentální doprovody Hudebně pohybová činnost - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - choreografie Poslechová činnost - hudební dílo a jeho autor; vývojová období – starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. st., (impresionismus, expresionismus) - interpretace znějící hudby	MKV – multikulturalita EGS – Evropa a svět nás zajímá	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Hudební výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví vlastní vokální projev, upraví hlasovou nedostatečnost (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) - hledá nápravu hlasové nedostatečnosti - improvizuje v dur a moll tóninách - samostatně vytvoří doprovody - upevní a ověří si své poznatky pomocí hry na hudební nástroje - rozezná a znázorní tempové a dynamické změny - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách - rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům 	<p>Vokální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - vokální projev - reflexe vokálního projevu - intonování melodií <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovod pro hudebně dramatické projevy - poznatky z hudební teorie <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové reakce na hudbu - orientace v prostoru <p>Poslechová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební styly a žánry (jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film) 	<p>EGS – jsme Evropané, vnímání evropské hudební kultury</p>	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník - 1 hodina týdně
2. ročník - 1 hodina týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 2 hodiny týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- skupinová práce
- práce ve dvojicích
- tematická výuka

Předmět výtvarná výchova je úzce spjat s předměty Český jazyk, prvouka, přírodověda a vlastivěda.

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- OSV – mezilidské vztahy, uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- MKV -vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů

Žák

- využívá poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

Žák

- samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- hodnotí různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímá k nim svůj postoj

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Žák

- se zapojuje do diskuse
- respektuje názory jiných
- pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnává je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke kolegiální pomoci

Žák

- tvořivě pracuje ve skupině
- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Žák

- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Žák

- respektuje estetické požadavky na životní prostředí

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Ročník: 1. - 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami míchá barvy používá různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) zvládá prostorovou techniku a rozfoukávání barev rozliší teplé a studené barvy</p> <p>zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou</p> <p>modeluje z plastelíny, tvaruje papír</p> <p>zvládne koláž, frotáž umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.</p>	<p>malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev</p> <p>kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, vnímání velikosti</p> <p>další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy</p>	.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>pozná známé ilustrace.</p> <p>děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil</p>	<p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, hodnocení výsledků tvorby, záměr tvorby</p>	<p>Čj - čtení</p>	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Ročník: 4. - 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období, rozlévání barev a kombinaci různých technik barevně vyjádří své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy komunikuje o obsahu svých děl</p> <p>prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období kresbou vystihne tvar, strukturu materiálu zvládne obtížnější práce s linií užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci</p> <p>hledá grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků</p> <p>prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem výtvarně zpracuje přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.</p>	<p>Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev.</p> <p>Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl</p> <p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhlí, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru.</p> <p>Grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika</p> <p>Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, modelíny, sádky, drátů</p>	<p>OSV – seberegulace, sebe organizace</p> <p>MKV- kulturní difference - lidské vztahy (empatie) - etnický původ</p>	

<p>pozná ilustrace známých českých ilustrátorů . porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>Ilustrátoři dětské knihy</p>		
---	---------------------------------	--	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy nebo mimo budovu školy v přírodě.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů : skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty

Rozvíjí především **průřezové téma** Osobnostní a sociální výchovy, Environmentální výchovy a Mediální výchovy.

Předmět výtvarná výchova úzce souvisí s předměty: český jazyk a literatura, hudební výchova, matematika.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel - zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost

Žák - využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel - předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů
a pomůcek

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postojů

- Žák** - rozpozná výtvarný problém
- hledá nejvhodnější způsob řešení
  - zaujímá k nim svůj postoj

Kompetence komunikativní

- Učitel** - dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky, ..)

- Žák** - při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

- Učitel** - dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
  - v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- Žák** - respektuje pravidla při práci v týmu
- dodržuje pravidla
  - svou pracovní činností kladně ovlivňuje kvalitu práce

Kompetence občanské

- Učitel** - učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů na propagaci školních akcí
- Žák** - respektuje názor druhých
- prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

- Učitel** - vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- Žák** - se koncentruje na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel
- si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická pravidla

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Ročník: 6.

	Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
1	Žák: Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka.	Hv – rytmus, melodie	
2	Hledá viz. a obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní portrét, tvary ze zmačkaného papíru.	OSV – rozvoj schopností poznávání	
3	Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Využívá znalostí o základních druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Malba. Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné.		
4	Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.	Plastická a prostorová tvorba. Společná práce na jednom objektu		

	Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	Snaží se využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.	Nauka o perspektivě - umístění postav na plochu, velikost objektů.		
6	Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky.		
7 8	Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Lidská figura - tvarová stylizace Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. Písmo a užitá grafika..		
9	Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru.	ČJ - poezie a próza s tématem Vánoc	

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Ročník: 7.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
1	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Prvky viz. a obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - orizontála,	M – geometrické	

	Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
		vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta)	dovednosti	
2	Hledá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.	OSV – sebepoznání, sebepojetí	
3	Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	Barevné vyjádření.		
4	Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací. Rozlišuje působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.	OSV - kreativita	

	Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
5	Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma, knižní obálka.	MDV - tvorba mediálního sdělení Čj – administrativní styly	
6	Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	Tematické práce – Vánoce, Velikonoce		
7	Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.		
9	Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vizuálně obr. vyjádření.	Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou.		
10	Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace. Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.		

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Ročník: 8.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
1	<p>Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.</p> <p>Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.</p>	<p>Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem.</p> <p>Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.</p>	OSV - rozvoj schopností poznávání	
3	Orientuje se v grafických technikách.	tisk z koláže		
4	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	<p>Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování.</p> <p>Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko</p>		

	Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
5	Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.		
6	Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.	OSV – komunikace	
7	Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Práce s netradičními materiály.		
8	Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.		
9	Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva	M – geometrické dovednosti	
10	Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Technika akvarelu, pastel.		

Vzdělávací oblast : Umění a kultura
Vyučovací předmět : Výtvarná výchova
Ročník: 9.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
1	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Techniky kresby - tužka, perko, uhl, rudka. Dynamická kresba Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).		
2	Využívá znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).		
4	Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky.	Tisk z výšky		
5	Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění . Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření		
6	Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách , vývoji a ve vztazích.	Společná práce - komunikace.	OSV - komunikace	

	Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
7	Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.	OSV – sebepoznání a sebepojetí	
8	Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	Vytváření obrazových znaků na základě fantazie Prostorová tvorba – modelování.	EV – vztah člověka k prostředí	.
9	Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.	Práce v plenéru. Krajinomalba,		

5.8. Člověk a zdraví

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **výchova ke zdraví** se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-8. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví směřuje k:

- sebepoznání a k pochopení hodnoty zdraví
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- seznámení s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích
- osvojení dovedností a způsobů chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví
- získávání potřebné míry odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných
- upevnění hygienických, stravovacích, pracovních i jiných zdravotně preventivních návyků
- rozvoji dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích
- rozšíření a prohloubení poznatků o rodině, škole a společenství vrstevníků
- rozšíření a prohloubení poznatků o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi
- k propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji
- aktivními zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Vyučovací předmět výchova ke zdraví je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Přírodopis – pohlavní soustava a rozmnožování, porod

Výchova k občanství – trestní odpovědnost

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj (mezilidské vztahy), morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti), osobnostní rozvoj (psychohygienu), sociální rozvoj (komunikace)

MDV – fungování a vliv médií ve společnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Místo realizace :

- třídy, veřejná prostranství mimo školu, učebna PC

Formy a metody realizace

- skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video, beseda, dotazníky, ankety, interview ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- poskytuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- volí různé postupy při plnění zadaných úkolů
- získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, PC, AV technika, beseda, skupinová práce, práce ve dvojici, dramatizace, soutěže, dotazníky)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- podněcuje žáky k argumentaci

Žák

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- uvědomuje si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů, obrazových materiálů, grafů
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- vede žáky k účinné spolupráci při plnění úkolů – skupinová práce, práce ve dvojici
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, by brali ohled na druhé, vyžaduje pravidla slušného chování
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům spolupracovat při řešení zadaných úkolů
- napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi, správnému používání techniky a vybavení
- vede žáky k práci s odbornou literaturou
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- správně používá techniku a vybavení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační – aktivně se proti nim brání - vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím 	<p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - podpora zdraví a její formy - podpora zdraví v komunitě - režim dne - pohybová aktivita a zdraví - odpočinek - hygiena pohybové činnosti 	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob - uplatňuje osvojené preventivní způsoby 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví - alternativní výživové směry - rychlé občerstvení a zdraví - sestavování jídelníčku - zásady stolování - ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy 	<p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>

<p>rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami</p> <ul style="list-style-type: none"> - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>Rizika ohrožujících zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - civilizační choroby 	
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - objasní pravidla dopravní výchovy 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů - zásady první pomoci 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví 	Vztahy mezi lidmi a formy soužití <ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska ... - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina - vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti - komunikace v rodině 	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	Zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> - tělesná a duševní hygiena – hygiena při různých příležitostech a činnostech - stres a jeho vztah ke zdraví – relaxace, únava, regenerace 	OSV – psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování - objasní základní informace o sexualitě 	Změny v životě člověka a jejich reflexe <ul style="list-style-type: none"> - dětství, puberta, dospívání - ochrana před přenosnými chorobami - virus HIV/AIDS - partnerské vztahy - sexualita 	

<ul style="list-style-type: none"> - objasní tělesné a psychické změny dospívání - používá pojmy z oblasti sexuality - vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku - pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit - objasní způsob přenosu viru HIV 		
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech
<ul style="list-style-type: none"> - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování - zdůvodní argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti - objasní početí a vývoj plodu - vysvětlí způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství - orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte - 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - sexuální dospívání a reprodukční zdraví - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - plánované rodičovství, zralost - rozhodování v oblasti sexuálního chování - antikoncepce, umělé přerušování těhotenství - konflikty v partnerských vztazích - sexualita a zákon 	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>PŘ – pohlavní soustava a rozmnožování, porod</p> <p>Vko – trestní odpovědnost</p>
<ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - popíše zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky 	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti (návykové látky) - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek - nejčastěji zneužívané návykové látky - mechanismus vzniku rozvoje závislosti, centra odborné pomoci - prevence kouření a závislosti na alkoholu - vliv vrstevníků - propagace kouření a alkoholu – reklama - otrava alkoholem – první pomoc - legislativa ve vztahu k nákupu, držení a 	<p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v zákonech, které se vztahují k problematice návykových látek - zdůvodní příklady pozitivních životních cílů a hodnot - vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu - kriticky posoudí reklamy na tabákové výrobky 	výrobě drog	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, při mimořádných událostech - rozezná mimořádné situace - objasní integrovaný záchranný systém - popíše zásady ochrany člověka za mimořádných situací - popíše zásady kolektivní ochrany obyvatelstva - stanoví zásady chování po vyhlášení mimořádné situace - stanoví zásady chování po vyhlášení evakuace 	<p>Osobní bezpečí - komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí - manipulativní reklama a informace <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - živelné pohromy, terorismus - charakter mimořádné situace - tísňová volání - potencionální nebezpečí - varovný signál a chování po jeho vyhlášení - evakuace - improvizovaná ochrana - havárie s únikem nebezpečné látky 	OSV – komunikace

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- a) činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a obratnosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání a další pohybové činnosti
- c) činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace - výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně a na hřištích, která jsou v působení školy
- součástí tělesné výuky je plavecký výcvik (plavecký bazén)

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

- skupinová práce s využitím tělovýchovného náčiní
- individuální práce (rozvoj pohybových schopností a dovedností jednotlivce)
- cvičení s využitím přírodního terénu

Řád, bezpečnost při TV a lékárna jsou součástí výbavy tělocvičny. Dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Vyučovací předmět tělesná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty – přírodověda.
V předmětu se realizují tematické okruhy a průřezové téma.

Předmětem prolíná toto téma: OSV.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení

Učitel :

- vede žáky k osvojování si základního tělocvičného názvosloví
- umožňuje dětem orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- podněcuje žáky k hodnocení jejich činnosti nebo výsledků

Žák :

- ovládá základní tělocvičné názvosloví
- hodnotí svou činnost a výsledky

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- vede žáky k získání zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí
- motivuje žáky k získávání sebedůvěry
- předkládá k řešení jednoduché pohybové soutěže a vymýšlení jiných variant

Žák :

- rozumí pojmu bezpečného chování ve sportovním prostředí
- řeší jednoduché pohybové soutěže a vymýšlí vlastní varianty

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových, pohybových činnostech a soutěžích
- zadává žákům jednoduché základní povely a pokyny
- motivuje žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Žák:

- spolupracuje při jednoduchých týmových, pohybových činnostech a soutěžích
- reaguje na jednoduché, základní povely a pokyny

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- vede žáky k jednání v duchu fair - play, dodržování pravidel, označení přestupků, respektu opačné pohlaví
- zadává úkoly ke spolupráci žáků
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák :

- dodržuje pravidla a respektuje opačné pohlaví

- pojmenuje a vidí základní přestupky při sportovních hrách
- spolupracuje v týmu

Kompetence občanská

Učitel :

- seznamuje žáky se situací v případě úrazu a předkládá základní informace potřebné k poskytnutí první pomoci.
- motivuje žáky k ohleduplnosti a taktu

Žák :

- adekvátně reaguje a ví, jak se zachovat při poskytnutí první pomoci

Kompetence pracovní

Učitel :

- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při TV i jiných pohybových činnostech v běžném životě
- umožňuje užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Žák :

- rozumí hlavním zásadám hygieny a bezpečnosti při TV a jiných pohybových aktivitách
- bezpečně využívá tělocvičné náčiní a nářadí

Vzdělávací oblast : Člověk a zdraví
Vyučovací předmět : Tělesná výchova
Ročník: 1., 2. a 3.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím - uplatňuje hlavní zásady hygieny, pečlivě se připraví na pohybovou aktivitu (na TV nenosí řetízky, hodinky, ani jiné ozdoby) - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - dodržuje pravidla bezpečného chování v prostředí sportovišť, v šatnách i na toaletách - zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - vnímá důležitost průpravných cvičení - rozumí osvojovanému jednoduchého tělocvičného názvosloví - reaguje na smluvené povely, gesta, či signály pro organizaci pohybových činností - porovnává své výkony, má radost ze zlepšení - dbá pokynů vyučujícího a dodržuje dané postupy při nácviku - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování - dodržuje pravidla her a soutěží 	<p>Tělovýchovné chvíle Průpravná a vyrovnávací cvičení zařazovaná v jiných předmětech pro uvolnění napětí, stresu a v neposlední řadě na podporu správného držení těla</p> <p>Vyrovnávací a relaxační cvičení Průpravná cvičení zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin, na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla</p> <p>Kondiční cvičení Cvičení se zaměřením na rychlost, sílu, pohyblivost, obratnost a vytrvalost</p> <p>Atletika Běžecká abeceda Základy nízkého a polovysokého startu Vytrvalostní běh Sprint</p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - jedná v duchu fair play - spolupracuje se spolužáky v družstvu, respektuje méně šikovné, podpoří je povzbuzením, neposmívá se jim - chová se ohleduplně - projevuje přiměřenou radost a samostatnost - aplikuje osvojované pohybové dovednosti ve hře - uvědomuje si možná nebezpečí při hrách - zná pravidla některých osvojovaných her - využívá svých znalostí při hraní pohybových her i mimo tělesnou výchovu 	<p>Hod kriketovým míčkem z místa do dálky</p> <p>Silový víceboj Šplh s přírazem – tyč (návík) Hod medicinálním míčem za hlavu – 1 kg Člunkový běh 4 x 6m</p> <p>Sportovní hry <u>Vybíjená</u> – různé formy této hry pro návík správné techniky hodu a chytání míče, jednoduchá pravidla <u>Basketbal</u> – průpravná cvičení <u>Kopaná</u> – průpravná cvičení</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) - pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - pro zdokonalování nových pohybových dovedností - soutěživé <p>Gymnastika Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu - kotoul vpřed - kotoul vzad <p>Přeskok</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje postupy gymnastických cviků - užívá pojmy osvojovaných cviků - dodržuje dané postupy návíku gymnastických cvičení - dbá na správné držení těla 			

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - používá správnou techniku - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti - projevuje vůli po zlepšení výkonu v souladu s vlastními fyziologickými předpoklady <ul style="list-style-type: none"> - soustředěně vnímá a prožívá hudební a rytmický doprovod - dodržuje zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech s hudbou <ul style="list-style-type: none"> - obléká se vhodně pro turistiku a hry v přírodě - uplatňuje pravidla bezpečného pohybu při hrách v terénu - rozpozná a ošetří drobná poranění - jedná klidně - dokáže přivolat pomoc ke zraněnému spolužákovi 	<ul style="list-style-type: none"> - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky <p>Žebřiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - ručkování ve visu <p>Kladinka</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze s dopomocí na lavičce - seskok z lavičky na vhodnou podložku <p>Rytmické gymnastické cvičení s hudbou Zařazuje se nejen při TV, ale i v hudební a literární výchově</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní estetický pohyb těla a jeho částí - rytmitizovaný pohyb - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem <p>Hry s využitím terénu</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze v terénu - chůze, běh po vyznačené trase s překonáváním přiměřených přírodních překážek - aplikace pohybových her v přírodním prostředí <p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopravní havárie 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady bezpečnosti v autobusu, při plaveckém výcviku i při pohybu v plaveckém areálu - dodržuje základní hygienu 	<ul style="list-style-type: none"> - poskytování první pomoci <p>Plavecký výcvik Plavecký výcvik probíhá pod vedením speciálních instruktorů plavání</p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím - uplatňuje hlavní zásady hygieny, pečlivě se připraví na pohybovou aktivitu (na TV nenosí řetízky, hodinky, ani jiné ozdoby) - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - aktivně vstupuje do organizace pohybového režimu - dodržuje pravidla bezpečného chování v prostředí sportovišť, v šatnách i na toaletách - zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - rozumí osvojovanému tělocvičnému názvosloví - reaguje na smluvené povel, gesta, či signály pro organizaci pohybových činností - usiluje o zlepšení svého výkonu - porovnává své výkony, má radost ze zlepšení - dbá pokynů vyučujícího a dodržuje dané postupy při nácviku - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla her a soutěží - jedná v duchu fair play - spolupracuje se spolužáky v družstvu, respektuje méně šikovné, podpoří je 	<p>Tělovýchovné chvíle Průpravná a vyrovnávací cvičení zařazovaná v jiných předmětech pro uvolnění napětí a stresu, prokrvení mozku a v neposlední řadě na podporu správného držení těla</p> <p>Vyrovňovací a relaxační cvičení Průpravná cvičení zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin, na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla</p> <p>Kondiční cvičení Cvičení se zaměřením na rychlost, sílu, pohyblivost, obratnost a vytrvalost</p> <p>Atletika Běžecská abeceda Nízký a polovysoký start Vytrvalostní běh</p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>povzbuzením, neposmívá se jim</p> <ul style="list-style-type: none"> - chová se ohleduplně - projevuje přiměřenou radost a samostatnost - aplikuje osvojované pohybové dovednosti ve hře - uvědomuje si možná nebezpečí při hrách - zná pravidla některých osvojovaných her - využívá svých znalostí při hraní pohybových her i mimo tělesnou výchovu 	<p>Sprint Hod kriketovým míčkem z místa i s rozběhem do dálky a na cíl Přespolní běh – běh prokládaný chůzí</p> <p>Silový víceboj</p> <p>Trojskok odrazem snožmo Šplh s přírazem – tyč Hod medicínálním míčem za hlavu – 1 kg Člunkový běh 4 x 10 m</p> <p>Sportovní hry</p> <p><u>Vybíjená</u> – různé formy této hry pro nácvik správné techniky hodů a chytání míče <u>Volejbal</u> – průpravná cvičení pro nácvik odbití míče obouruč vrchem a spodem, nácvik podání <u>Přehazovaná</u> – jednoduchá pravidla volejbalu <u>Basketbal</u> – průpravná cvičení a jednoduchá pravidla. Hra. <u>Kopaná</u> – průpravná cvičení , hra.</p> <p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků) - pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů - pro zdokonalování nových pohybových dovedností - soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků) <p>Gymnastika</p>	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje postupy gymnastických cviků - dodržuje dané postupy nácviku gymnastických cvičení - používá správnou techniku - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti - projevuje vůli po zlepšení výkonu v souladu s vlastními fyziologickými předpoklady 	<p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a vzad <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku <p>Kladina</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze s dopomocí na obrácené lavičce - obraty, polkový a valčíkový krok, poskoky na obrácené lavičce s dopomocí učitele - seskok z lavičky na vhodnou podložku <p>Rytmické gymnastické cvičení s hudbou Zařazuje se nejen při TV, ale i v hudební a literární výchově</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - rytmizovaný pohyb - nápodoba pohybem - tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem <p>Hry s využitím terénu</p> <ul style="list-style-type: none"> - chůze v terénu - chůze, běh po vyznačené trase s překonáváním přiměřených přírodních překážek 		
<ul style="list-style-type: none"> - soustředěně vnímá a prožívá hudební a rytmičtý doprovod - dodržuje zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech s hudbou 			
<ul style="list-style-type: none"> - obléká se vhodně pro turistiku a hry v přírodě - uplatňuje pravidla bezpečného pohybu při hrách v terénu 			

[illegible]

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **tělesná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

- skupinová práce s využitím tělovýchovného náčiní
- individuální práce (rozvoj pohybových schopností a dovedností jednotlivce)
- cvičení s využitím přírodního terénu

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- pomáhá podle potřeby žákům v činnostech
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- pomáhá podle potřeby žákům v činnostech
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- poskytnou v případě potřeby pomoc nebo o ni požádají

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Žáci

- respektují názory ostatních
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žáci

- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci
Ročník: 6. a 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hlavní zásady hygieny, pečlivě se připraví na pohybovou aktivitu - aktivně vstupuje do organizace pohybového režimu - dodržuje pravidla bezpečného chování v prostředí sportovišť, v šatnách i na toaletách - zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - vnímá důležitost průpravných cvičení (rozcviček) jako prostředek pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života - užívá osvojované tělocvičné názvosloví - usiluje o zlepšení svého výkonu - uplatňuje vůli při vytrvalosti - je schopen uklidnit organismus po ukončení činnosti - uvědoměle rozvíjí sílu svalů vhodným výběrem cviků popř. náčiním - zaznamená svůj výkon do tabulek - orientuje se v tabulkách - porovnává své výkony, má radost ze zlepšení 	<p>Vyrovňovací a relaxační cvičení Průpravná cvičení zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin, na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla</p> <p>Kondiční cvičení Cvičení se zaměřením na rychlost, pohyblivost, obratnost a vytrvalost</p> <p>Atletika Běžecká abeceda Vytrvalostní běh na 800 m Sprint – 60 m Přespolní běh (2 km) Hod kriketovým míčkem Vrh koulí (6. ročník - 2 kg, 7. ročník - 3 kg)</p> <p>Silový víceboj</p>	<p>OSV- rozvoj schopností poznávání - seberegulace, sebeorganizace</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dbá pokynů vyučujícího a dodržuje bezpečnost - dodržuje pravidla her a soutěží - jedná v duchu fair play - spolupracuje se spolužáky v družstvu - chová se ohleduplně - projevuje přiměřenou radost a samostatnost - aplikuje osvojované pohybové dovednosti ve hře - dodržuje postupy gymnastických cviků - zvládá obtížný prvek s dopomocí učitele - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - používá správnou techniku - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti - projevuje vůli po zlepšení výkonu v souladu s vlastními fyziologickými předpoklady 	<p>Trojskok odrazem snožmo</p> <p>Leh x sed</p> <p>Šplh s přirazem – tyč, lano</p> <p>Hod medicinálním míčem za hlavu – 3 kg</p> <p>Člunkový běh 4 x 10 m</p> <p>Shyby</p> <p>Tlaky s činkou</p> <p>Sportovní hry</p> <p>Basketbal</p> <p>Florbal</p> <p>Volejbal</p> <p>Fotbal</p> <p>Gymnastika</p> <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - stoj na lopatkách - stoj na hlavě - stoj na rukou <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - roznožka přes kozu na šíř - skrčka přes kozu na šíř - skok prostý odrazem snožmo z trampolínky přes švédskou bednu <p>Hrazda</p> <ul style="list-style-type: none"> - výmyk odrazem jednonož do vzporu vpředu - přešvihy únožmo ve vzporu jízdo 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečného pohybu při hrách v terénu - reaguje adekvátně při úrazu spolužáka - rozpozná povrchová poranění, zlomeniny a ošetří je - přepraví zraněného k lékaři 	<ul style="list-style-type: none"> - svis závěsem v podkolení - obrat, zákmihem seskok <p>Kruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - překot vzad - vzpor s přednožením - komíhání ve svisu - svis vzesmo, střemhlav - houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok <p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytování první pomoci 		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - dívky
Ročník: 6. a 7.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hlavní zásady hygieny, pečlivě se připraví na pohybovou aktivitu - aktivně vstupuje do organizace pohybového režimu - dodržuje pravidla bezpečného chování v prostředí sportovišť, v šatnách i na toaletách - zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - vnímá důležitost průpravných cvičení (rozcvíček) jako prostředek pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života - užívá osvojované tělocvičné názvosloví - usiluje o zlepšení svého výkonu - uplatňuje vůli při vytrvalosti - je schopna uklidnit organismus po ukončení činnosti - uvědoměle rozvíjí sílu svalů vhodným výběrem cviků popř. náčiním - zaznamená svůj výkon do tabulek - orientuje se v tabulkách - dbá pokynů vyučujícího a dodržuje bezpečnost <p>Žákyně</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla her a soutěží 	<p>Vyrovňovací a relaxační cvičení</p> <p>Průpravná cvičení zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin, na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla</p> <p>Kondiční cvičení</p> <p>Cvičení se zaměřením na rychlost, pohyblivost, obratnost a vytrvalost</p> <p>Atletika</p> <p>Běžecská abeceda Vytrvalostní běh na 600 m Sprint – 60 m Přespolní běh (2 km) Hod kriketovým míčkem Vrh koulí – 2 kg</p> <p>Silový víceboj</p> <p>Trojskok odrazem snožmo Leh x sed</p>	<p>OSV- rozvoj schopností poznávání - seberegulace, sebeorganizace</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - jedná v duchu fair play - spolupracuje ve družstvu, respektuje méně šikovné, podpoří je povzbuzením, neposmívá se jim - chová se ohleduplně - aplikuje osvojované pohybové dovednosti ve hře - dodržuje postupy gymnastických cviků - zvládá obtížný prvek s dopomocí učitele - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - používá správnou techniku - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti - projevuje vůli po zlepšení výkonu v souladu s vlastními fyziologickými předpoklady 	<p>Šplh s přírazem – tyč Hod medicinálním míčem za hlavu – 3 kg Člunkový běh 4 x 10 m</p> <p>Sportovní hry Basketbal Florbal Volejbal Fotbal</p> <p>Gymnastika Akrobacie <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - stoj na lopatkách - stoj na hlavě - stoj na rukou Přeskok <ul style="list-style-type: none"> - roznožka přes kozu na šíř - skrčka přes kozu na šíř - skok prostý odrazem z trampolínky přes švédskou bednu Hrazda <ul style="list-style-type: none"> - výmyk odrazem jednonož do vzporu vpředu - přešvihy únožmo do vzporu jízmo - svis závěsem v podkolení - obrat, zákmihem seskok Kruhy <ul style="list-style-type: none"> - překot vzad - komíhání ve svisu - svis vznesmo, střemhlav </p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečného pohybu při hrách v terénu - reaguje adekvátně při úrazu spolužáka - rozpozná povrchová poranění, zlomeniny a ošetří je - přepraví zraněného k lékaři 	<ul style="list-style-type: none"> - houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok <p>Kladina</p> <ul style="list-style-type: none"> - náskok - různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží - obraty - rovnovážné polohy - seskok (na vhodnou podložku) <p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytování první pomoci 		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci
Ročník: 8. a 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hlavní zásady hygieny, pečlivě se připraví na pohybovou aktivitu - aktivně vstupuje do organizace pohybového režimu - dodržuje pravidla bezpečného chování v prostředí sportovišť, v šatnách i na toaletách - zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - vnímá důležitost průpravných cvičení (rozcviček) jako prostředek pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života - užívá osvojované tělocvičné názvosloví - usiluje o zlepšení svého výkonu - uplatňuje vůli při vytrvalosti - je schopen uklidnit organismus po ukončení činnosti - uvědoměle rozvíjí sílu svalů vhodným výběrem cviků popř. náčiním - zaznamená svůj výkon do tabulek - orientuje se v tabulkách - porovnává své výkony, má radost ze zlepšení - dbá pokynů vyučujícího a dodržuje bezpečnost 	<p>Vyrovňovací a relaxační cvičení Průpravná cvičení zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin, na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla</p> <p>Kondiční cvičení Cvičení se zaměřením na rychlost, pohyblivost, obratnost, sílu a vytrvalost</p> <p>Atletika Běžecká abeceda Vytrvalostní běh na 1000 m Sprint – 60 m Přespolní běh (3 km) Hod kriketovým míčkem Vrh koulí – 4 kg</p> <p>Silový víceboj Trojskok odrazem snožmo Leh x sed</p>	<p>OSV- rozvoj schopností poznávání - seberegulace, sebeorganizace</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla her a soutěží - jedná v duchu fair play - spolupracuje se spolužáky v družstvu - chová se ohleduplně - aplikuje osvojované pohybové dovednosti ve hře - dodržuje postupy gymnastických cviků - zvládá obtížný prvek s dopomocí učitele - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - používá správnou techniku - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti - projevuje vůli po zlepšení výkonu v souladu s vlastními fyziologickými předpoklady 	<p>Šplh s přírazem – tyč, lano Hod medicinálním míčem za hlavu – 4 kg Člunkový běh 4 x 10 m Shyby Tlaky s činkou</p> <p>Sportovní hry Basketbal Florbal Volejbal Fotbal</p> <p>Gymnastika Akrobacie <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - stoj na lopatkách - stoj na hlavě - stoj na rukou - Přeskok <ul style="list-style-type: none"> - roznožka přes kozu na šíř - skrčka přes kozu na šíř - skok prostý odrazem z trampolínky přes švédskou bednu Hrazda <ul style="list-style-type: none"> - výmyk odrazem jednonož do vzporu vpředu - přešvihy únožmo do vzporu jízdo - svis závěsem v podkolení - obrat, zákmihem seskok </p>		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečného pohybu při hrách v terénu - reaguje adekvátně při úrazu spolužáka - rozpozná povrchová poranění, zlomeniny a ošetří je - přepraví zraněného k lékaři 	<p>Kruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - překot vzad - vzpor - komíhání ve svisu - svis vznesmo, střemhlav - houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok <p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytování první pomoci 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žákyně <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hlavní zásady hygieny, pečlivě se připraví na pohybovou aktivitu - aktivně vstupuje do organizace pohybového režimu - dodržuje pravidla bezpečného chování v prostředí sportovišť, v šatnách i na toaletách - zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - vnímá důležitost průpravných cvičení (rozcvíček) jako prostředek pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života - užívá osvojované tělocvičné názvosloví - usiluje o zlepšení svého výkonu - uplatňuje vůli při vytrvalosti - je schopna uklidnit organismus po ukončení činnosti - uvědoměle rozvíjí sílu svalů vhodným výběrem cviků popř. náčiním - zaznamená svůj výkon do tabulek - orientuje se v tabulkách - porovnává své výkony, má radost ze zlepšení - dbá pokynů vyučujícího a dodržuje bezpečnost - dodržuje pravidla her a soutěží - jedná v duchu fair play - spolupracuje se spolužáky v družstvu, chová se ohleduplně 	<p>Vyrovňovací a relaxační cvičení Průpravná cvičení zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin, na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla</p> <p>Kondiční cvičení Cvičení se zaměřením na rychlost, pohyblivost, obratnost, sílu a vytrvalost</p> <p>Atletika Běžecká abeceda Vytrvalostní běh na 800 m Sprint – 60 m Přespolní běh (2 km) Hod kriketovým míčkem Vrh koulí – 3 kg</p> <p>Silový víceboj Trojskok odrazem snožmo Leh x sed s oporou nohou Šplh s přírazem – tyč Hod medicínálním míčem za hlavu – 3 kg</p>	<p>OSV- rozvoj schopností poznávání - seberegulace, sebeorganizace</p>	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje přiměřenou radost a samostatnost - aplikuje osvojované pohybové dovednosti ve hře - dodržuje postupy gymnastických cviků - zvládá obtížný prvek s dopomocí učitele - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - používá správnou techniku - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti - reaguje pozitivně na pokyny k vlastním chybám - projevuje vůli po zlepšení výkonu v souladu s vlastními fyziologickými předpoklady 	<p>Člunkový běh 4 x 10 m</p> <p>Sportovní hry</p> <p>Basketbal Florbal Volejbal Fotbal</p> <p>Gymnastika</p> <p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kotoul vpřed a jeho modifikace - kotoul vzad a jeho modifikace - stoj na lopatkách - stoj na hlavě - stoj na rukou <p>Přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> - roznožka přes kozu na šíř - skrčka přes kozu na šíř - skok prostý odrazem z trampolínky přes švédskou bednu <p>Hrazda</p> <ul style="list-style-type: none"> - výmyk odrazem jednonož do vzporu vpředu - přešvihy únožmo do vzporu jízdo - svis závěsem v podkolení - obrat, zákmihem seskok <p>Kruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - překot vzad - komíhání ve svisu - svis vznesmo, střemhlav - houpání s obraty u předhupu a záhupu, u záhupu seskok 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje pravidla bezpečného pohybu při hrách v terénu - reaguje adekvátně při úrazu spolužáka - rozpozná povrchová poranění, zlomeniny a ošetří je - přepraví zraněného k lékaři 	<p>Kladina</p> <ul style="list-style-type: none"> - náskok - různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží - obraty - rovnovážné polohy - seskok (na vhodnou podložku) - jednoduché vazby a sestavy <p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p> <ul style="list-style-type: none"> - poskytování první pomoci 		

5.9. Člověk a svět práce

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **pracovní výchova** se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně.

Předmět **pracovní výchova** se vyučuje ve třídách, v dílně a na pozemcích školy.

Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin

- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Formy a metody práce:

- frontální výuka
- skupinová práce
- individuální přístup
- práce s různými druhy materiálů

Předmět **pracovní vyučování** je úzce spjat s předměty :
matematika, přírodověda a výtvarná výchova

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel :

- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- hodnotí pokrok u všech žáků

Žák:

- osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- rozvíjí u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Žák:

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Žák:

- pracuje ve skupině
- vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie

Žák:

- rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek
- popisuje postup práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák:

- dosahuje dle svých možností kvalitního výsledku

Kompetence pracovní**Učitel:**

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák:

- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce
Vyučovací předmět : Pracovní výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák: - mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - stříhá textil a nalepí textilií - sestavuje stavebnicové prvky -montuje a demontuje stavebnici -popíše základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání -popíše základy správného stolování a společenského chování	práce s drobným materiálem - papír práce s drobným materiálem - přírodniny práce s drobným materiálem - textil konstrukční činnosti (stavebnice) pěstitelské činnosti příprava pokrmů	Vv - koláž	

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce
Vyučovací předmět : Pracovní výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák: - mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil - seznámí se s předním stehem - slepí textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici - vysvětlí základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, - zkusí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování	práce s drobným materiálem - papír, karton práce s drobným materiálem - přírodniny práce s drobným materiálem - textil konstrukční činnosti pěstitelské práce příprava pokrmů pravidla stolování	Vv – textilní koláž	

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce
Vyučovací předmět : Pracovní výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák: - mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru dotváří přírodniny - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil - pokouší se o přední steh - pokouší se přišít knoflíky - slepí textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici - popíše základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, - zasévá semena rostlin - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. - papír a karton - přírodniny - textil Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi. Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Prv – práce s přírodninami Vv – textilní koláž	

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce

Vyučovací předmět : Pracovní výchova

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák: - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, vytváří prostorové konstrukce - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě - zvládne přišít knoflík - udržuje pořádek na svém pracovním místě,zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze - montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky- pracuje podle slovního návodu,předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze - popíše základy péče o pokojové květiny - popíše rozdíl mezi setím a sazením - zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky,nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a	Práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu,funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů,jednoduché pracovní postupy,využití tradic a lidových zvyků -papír a karton -přírodniny -textil Konstrukční činnosti -práce se stavebnicemi- plošnými,konstrukčními,prostorovými -práce s návodem Pěstitelské činnosti-základní podmínky pro pěstování rostlin,pěstování pokojových rostlin,pěstování rostlin ze semen v místnosti	kolektivní práce Vv – malba na dřevo Př – obtisky přírodnin	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
jiné rostliny - - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze - popíše pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	společenské chování, stolování		

Vzdělávací oblast :Člověk a svět práce

Vyučovací předmět : Pracovní výchova

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák: - vyřezává, děruje, polepuje - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - seznámí se se zadním stehem, popř. s ozdobným - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze - montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky -pracuje podle slovního návodu,předlohy nebo jednoduchého schématu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úraze - popíše základy péče o pokojové květiny - popíše rozdíl mezi setím a sazením - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi (orientačně) - vede pěstitelské pokusy a pozorování	<p>Práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu,funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů,jednoduché pracovní postupy,využití tradic a lidových zvyků</p> <p>-práce s papírem a kartonem</p> <p>-práce s přírodninami</p> <p>-práce s textilem</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>-práce se stavebnicí (plošnými,konstrukčními,prostorovými)</p> <p>-práce s návodem</p> <p>-práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem</p> <p>Pěstitelské činnosti</p> <p>-základní podmínky pro pěstování rostlin,pěstování pokojových rostlin,pěstování rostlin ze semen v místnosti</p>	EV – vztah člověka k prostředí	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze <ul style="list-style-type: none"> - popíše pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	Pravidla správného stolování Příprava tabule pro jednoduché stolování		

PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Proto byl pro 1. i 2. stupeň zvolen název **pracovní výchova**.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **pracovní výchova** se vyučuje jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9.ročníku.

Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč.hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou vyučovány odděleně. V 9.ročníku je navíc zařazena pro dívky též oblast Péče o dítě.

Vzdělávání v pracovních činnostech chlapců směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti

Vzdělávání v pracovních činnostech dívek směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V předmětu pracovní výchova se prolínají průřezová témata :

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Enviromentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel - zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů

- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- hodnotí pokrok u všech žáků v hodině

Žák - poznává smysl a cíl učení

- získá pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- zhodnotí vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel – předkládá náměty

- klade otevřené otázky

Žák - promýšlí pracovní postupy praktických cvičení

- při řešení chápe, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel – zadává úkoly při kterých žáci spolupracují

- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Žák - určí správný technologický postup při práci

- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

Učitel – podle potřeby pomáhá žákům

- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Žáci - pracují ve skupinách

- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru

Žáci - respektují pravidla při práci

- přivolají pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel - vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů

- hodnotí pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Žák - dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci

- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce
 Vyučovací předmět : Pracovní výchova – chlapci a dívky
 Ročník: 6

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Práce s technickými materiály : Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje řád učebny, bezpečnost a hygienou práce v dílně i na školním pozemku - poskytne první pomoci při úrazu - načrtne jednoduchý náčrtek výrobku - zvládá základní postupy při opracování dřeva měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání - používá vhodné pracovní nástroje a nářadí - volí vhodné prac.postupy při pěstování květin - používá vhodné prac.pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> - organizace a bezpečnost práce - vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí - technické náčrty a výkresy, technické informace - pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva a z plastu - jednoduché pracovní postupy a operace - pracovní pomůcky nářadí a nástroje pro ruční opracování - ochrana rostlin a půdy - přirozená a umělá hnojiva 	<p>Vkz – hygiena, bezpečnost,</p> <p>Př – péče o životní prostředí, ekologické problémy</p> <p>F – technika, stroje a nástroje</p> <p>M – geometrie</p> <p>Př – dřeviny, význam lesa</p> <p>OSV- kooperace</p>	

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce
Vyučovací předmět : Pracovní výchova – chlapci a dívky
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Práce s technickými materiály : Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - sestrojí jednoduchý technický výkres a orientuje se v něm - má představu o způsobu výroby železa, oceli a některých barevných kovů, polotovarů hutní druhovýroby - zvládá základní postupy při opracování železa a oceli - zná princip výroby a zpracování plastických hmot včetně jejich vlastností - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí 1.pomoci - volí vhodné prac.postupy při pěstování trvalek - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní operace a postupy - technické kreslení - rovnoběžné pravoúhlé promítání - výroba železa, výroba oceli, těžba a zpracování barevných kovů - pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva, ze železa a z plastu - umělé hmoty - výroba a vlastnosti - pracovní postupy – tvarování plastů - další užití plastů a jejich recyklace - péče o čistotu a pořádek v okolí školy, trávníky, atrium a školní hřiště 	<p>M - geometrie Z – těžba žel.rudy a barevných kovů EV – vztah člověka k prostředí</p>	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Práce s technickými materiály :</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí technickému výkresu a vyrobí podle něj šablonu, kterou použije při zhotovení výrobku - vyrobí jednotlivé části výrobku, z jednotlivých částí je sestaví hotový výrobek - opracuje pozinkovaný plech - orýsování dle šablony, stříhání, ohýbání, nýtování, pájení - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím , poskytne l.pomoc při úrazu <p>Svět práce :</p> <ul style="list-style-type: none"> - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravu <p>Příprava pokrmů :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá pracovní postupy - má znalosti o výživě člověka, potravě - ovládá základní principy stolování a obsluhy u 	<ul style="list-style-type: none"> - technické kreslení - nárys, půdorys, bokorys, řez a detail - jednoduché pracovní operace a postupy - pracovní postupy - výrobek z pozinkovaného plechu - montáž celého výrobku z jednotlivých částí <p>trh práce – povolání, druhy pracovišť</p> <ul style="list-style-type: none"> - prac.prostředků, charakter a druhy prac. činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní - volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb <p>Hygiena výživy – výživa člověka</p> <p>Zásady správné výživy – výživová hodnota</p> <p>Úprava stolu a bytu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů</p>	<p>M - geometrie</p> <p>CH –kovy</p> <p>Vkz –přivolání l.pomoci</p> <p>Vko – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV – sebezpoznání, sebezpojetí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>stolu</p> <ul style="list-style-type: none"> - má představu o předpisech a hygienických pravidlech - volí správnou odpovídající technologii - organizuje a plánuje pracovní činnost - dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě - získává informace o ekonomice v rodině 	<p>Společenské chování</p> <p>Kuchařské knihy, vhodná sestava jídel</p> <p>Polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže</p> <p>Úpravy tepelné, za studena</p> <p>Režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku</p> <p>Stolování, inventář, aranžování květin, ...</p> <p>Nákup a skladování potravin, správné využití</p>		

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce
Vyučovací předmět : Pracovní výchova – chlapci a dívky
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<i>Elektrotechnika v domácnosti</i> - uvědomuje si možnost eventuálního úrazu el.proudem - poskytne první pomoc při úrazu el.proudem - má představu o výpočtu spotřebované el.energie v domácnosti <ul style="list-style-type: none"> - zná význam pojistek a jističů v el.obvodech - dokáže se orientovat v návodech k obsluze el.spotřebičů - bezpečně manipuluje s el.prodlužovací šňůrou - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s el.proudem - zapojuje podle schématu jednoduché el.obvody(zásuvky,světla,zvonek) 	<ul style="list-style-type: none"> - nebezpečí úrazu el.proudem - užití el.energie - výroba a rozvod el.energie - elektroměr - el.spotřebiče v domácnosti :funkce a užití návod,obsluha štítek na el. spotřebiči - drobná domácí údržba - bezpečná manipulace s prodlužovací šňůrou - žárovky,údržba el.spotřebičů <p>Elektrotechnická stavebnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - schéma el.obvodů v byt.interiéru - denní a noční proud – sazby 	<p>Vkz - Prevence úrazů a zásady</p> <p>1. pomoci při úrazu el.proudem</p> <p>OSV – seberegulace, sebeorganizace</p> <p>Vko – školská soustava</p> <p>Čj - životopis</p>	
<i>Svět práce</i> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby - zaměstnání a způsoby hledání,informační základna pro volbu povolání - problémy nezaměstnanosti, úřady práce, - psaní životopisu, pohovor u 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce 	zaměstnavatele		
<p>Péče o dítě :</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v období dospívání - získává poznatky o antikoncepci - ovládá své city, vyjadřuje své pocity - vytváří si vztah ke své budoucí rodičovské roli - vytváří si správný životní styl pro ovlivnění zdraví svého dítěte - získává odpovědnost za zrod nového života - pečuje o dítě v prvních dnech, týdnech, měsících života - má představu o výživě novorozence, batolete a dítěte předškolního věku - má představu o správné výchově a vývoji dítěte školního věku 	<p>Základní lidská práva Puberta – dospívání, antikoncepce Početí, těhotenství Vztahy mezi partnery, příprava na rodičovství Vývoj jedince, správné prostředí Novorozenec, kojenec, batole Výživa a hygiena kojence Růst a vývoj v prvním roce života Batole – psychický a fyzický vývoj dítěte Výchovná péče a předškolní věk Výchova hrou, odměny, tresty, potřeby a výživa dítěte Bezpečnost a nástrahy dítěte školního věku Péče o nemocné dítě</p>	OSV – psychohygiena	

5.1.1. Volitelné předměty – 1.stupeň

ČTENÍ A PSANÍ

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací volitelný předmět **čtení a psaní** se vyučuje ve 2., 3., 4. a 5. ročníku po jedné hodině týdně.

Organizace

Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídě, v počítačové učebně nebo v žákovské knihovně, využívají formy a metody práce založené na spolupráci – práce ve dvojici a ve skupině.

Vzdělávání ve volitelném vyučovacím předmětu - Čtení a psaní

- zdokonalování techniky čtení a psaní
- rozvíjení plynulého čtení s porozuměním, hlasité i tiché čtení přiměřeně náročných textů
- vedení k výstižnému formulování myšlenek a prožitků dle možností žáků
- zvyšování estetické i obsahové úrovně písemného projevu

Volitelný vyučovací předmět Čtení a psaní je úzce spjat s výukou vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura. Ve volitelném vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: OSV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel :

- vytváří podmínky pro práci s vhodnou literaturou
- vede žáky ke kultivovanému písemnému projevu
- vede k aplikaci naučených pravidel pravopisu

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- vede žáky k využívání literatury, vyhledávání informací z textu

- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci vlastních i přejatých textů

Kompetence komunikativní

Učitel :

- vede žáky ke kultivovanému vyjadřování v běžném mluveném projevu
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence sociální a personální

Učitel :

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a respektovali názor druhého

Kompetence občanské

Učitel :

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- pomáhá žákům vytvářet postoj k přírodě, k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

Učitel :

- umožňuje žákům volný přístup k pomůckám použitelných pro daný úkol
- buduje u žáků správné hygienické návyky při psaní i čtení
- seznamuje žáky s tím, jak se chovat v knihovnách

Volitelný vyučovací předmět : Čtení a psaní
Ročník: 2., 3., 4., 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák čte plynule, s porozuměním, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty, poznává a vyhledává přiměřenou literaturu dle svého zájmu.</p> <p>Žák rozlišuje prózu a poezii, využívá literární text jako zdroj informací a prožitků.</p> <p>Rozlišuje hlavní žánry dětské literatury.</p> <p>Vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm, dotvoří příběh, tvoří vhodné otázky a odpovídá na ně, orientuje se v textu a vyhledá danou informaci.</p> <p>Žák zdokonaluje techniku psaní, estetickou úroveň písemného projevu, využívá znalosti gramatiky, vyhledá v textu chyby a opraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, uvědomělé), prožitkové - naslouchání textu a mluvenému slovu - správné používání výrazových prostředků - první pokusy o vlastní tvorbu - psaní - procvičování správných tvarů písmen, nácvik bezchybného opisu a přepisu, psaní otázek a sestavování odpovědí - nácvik vyhledávání chyb ve vlastním i v jiném písemném projevu 	<p>OSV - kreativita</p> <p>Vv – doplnění textu obrázkem</p>	

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo, kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání v procesu dramatické a inscenační tvorby i v běžné komunikaci
- rozvíjí psychosomatické, komunikační a herní dovednosti a schopnosti prostřednictvím tvůrčích aktivit a kolektivní dramatické tvorby
- spolupracuje především s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova, které umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- předmět je vyučován jako povinně volitelný 1 hodinu týdně pro 5., 6., 7., 8. a 9. ročník

Organizační vymezení předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy nebo v kmenové učebně

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, kolektivní práce, práce v týmu, krátkodobé projekty.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV - sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, komunikace, rozvoj schopností poznávání, psychohygiena
- MDV - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
- MKV – lidské vztahy

Výchovně vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel : - umožňuje každému žákovi zažít úspěch

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- používá často kladné hodnocení, které podporuje motivaci žáka pro další spolupráci s ostatními

Žák : - hodnotí vlastní pokroky

- uvědomuje si problémy, které mu brání v učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel : - vede žáky k samostatnosti a k dovednosti si zorganizovat vlastní činnost

- vhodně s žáky komunikuje a vytváří základ pro objevování problémů

Žák : - navrhuje různé postupné řešení problému

- hodnotí vlastní pokroky
- uvědomuje si problémy, které mu brání v učení
- samostatně řeší běžné životní situace
- přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky
- dokáže popsat problém a svěřit se s ním
- při řešení složitějších problémů požádá o radu a řídí se jí

Kompetence komunikativní

Učitel : - vytváří vhodné podmínky pro komunikační dovednosti, spolupráci, práci v týmu, vlastní úsudek, iniciativu a zodpovědnost

- dohlíží na dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů)

Žák : - se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a vede dialog

- vyjadřuje své názory a postoje a vhodnou formou obhajuje svůj názor

Kompetence sociální a personální

Učitel : - dodává žákům sebedůvěru

- vede žáky k tomu, aby výuka probíhala bez situací nerovnosti a ponížení
- zajišťuje takové podmínky, aby docházelo ke společnému prožívání a společným zážitkům z provedené práce, hry

Žák : - se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a vede dialog

- vyjadřuje své názory a postoje a vhodnou formou obhajuje svůj názor

Kompetence občanské

Učitel : - vytváří atmosféru demokracie a přátelství

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žák : - zná základní práva a povinnosti občanů,

- respektuje společenské normy a pravidla soužití
- prezentuje výsledky své práce formou veřejných divadelních vystoupení

Kompetence pracovní

Učitel : - zařazuje do výuky praktická cvičení v řešení navozených situací

Žák : - vydrží podle svých možností u zadané práce až do její dokončení

- se koncentruje dle svých možností na pracovní výkon

Volitelný vyučovací předmět : Dramatická výchova

Ročník: 5. - 9.

	Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
1	Žák : - uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev - dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla.	psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu (šeptání, mluvení nahlas, kontrast), držení těla, verbální i neverbální komunikace monolog, skládání a recitace poezie, diskuse relaxační hry, soustředění	Hv – hlasová a dechová cvičení Čj – poezie OSV - kreativita	
2	- rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině) - přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí.	herní dovednosti - vstup do role, jevištní postava, strukturace herní a jevištní situace improvizace, improvizovaný dialog dramatizace předlohy, dramatické hry (fiktivní labyrint, živý řetěz, ...) využití zvukových prostředků k divadelnímu vyjádření orientace v prostoru, rytmická paměť	MDV – tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu Čj - sloh Hv - melodrama	
3	- prozkoumává témata z více úhlů pohledu - pojmenovává hlavní téma a konflikt, - uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou.	sociálně komunikační dovednosti - komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, reflexe a hodnocení,	OSV – komunikace, kooperace, Psychohygiena	

		<p>spolupráce, organizace tvůrčí skupinové práce</p> <p>konflikt jako základ dramatické situace -řešení konfliktu jednáním postav, spontánní jednání</p>		
4	<ul style="list-style-type: none"> - přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá - plní své úkoly - přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku. 	<p>náměty a témata v dramatických situacích - jejich nalézání a vyjadřování</p> <p>práce na postavě - charakter, motivace, vztahy</p> <p>dramatická situace, příběh - řazení situací v časové a příčinné následnosti, dramatizace literární předlohy</p> <p>inscenační tvorba - dramaturgie, režie, herecká práce, scénografie, scénická hudba a zvuk</p> <p>komunikace s divákem - prezentace, sebereflexe</p>		
5	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu - pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky - kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu 	<p>základní stavební prvky dramatu - situace, postava, konflikt, téma, vrchol, gradace</p> <p>základní dramatické žánry - komedie, tragedie, drama</p> <p>základní divadelní druhy - činohra, loutkové divadlo (oživení loutky), opera, opereta, muzikál, balet, pantomima</p> <p>současná dramatická umění a média - divadelní, filmová, rozhlasová a multimediální</p> <p>vybrané etapy a typy světového a českého divadla</p> <p>výrazné osobnosti české a světové dramatické</p>	<p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>Čj – dramatická tvorba</p>	

		tvorby		
6	<ul style="list-style-type: none"> - propojuje somatické dovednosti při verbálním i neverbálním vyjádření - na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých 	<p>smyslové vnímání</p> <p>vyjádření emocí, pocitů</p> <p>jednoduchý hudební doprovod</p> <p>paměť a pozornost</p> <p>práce s imaginární rekvizitou</p>	Vv – výtvarné techniky	

5.1.2. Volitelné předměty – 2.stupeň

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ JAZYK, NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Časová dotace

- cizí jazyk - 2 hodiny týdně
- ročníky - 7. - 9.

Místo realizace

- kmenové třídy, učebny VT

Dělení

- na skupiny v rámci ročníku

Formy a metody :

Skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv výukové programy na PC. Soutěže. Příležitostné akce.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- 3. EGS - Evropa a svět nás zajímá,
- 3. EGS - Objevujeme Evropu a svět
- 6. MDV - Tvorba mediálního sdělení
- 6. MVD – Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků :

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- Učitel: - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
  - vede žáky k poznávání smyslu a cíle učení
  - vede žáky k ověřování výsledků
  - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
  - vede žáky k třídění informací
  - vede žáky k užívání správné terminologie
  - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
  - sleduje při hodině výsledky a pokrok všech žáků
  - vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci :

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní slovní zásobu, pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- Učitel : - vede žáky vhodným způsobem k pochopení a řešení problému
- umožňuje vyhledávání vhodné informace
  - klade vhodné otázky
  - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
  - vede žáky k plánování postupů

Žáci :

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému

- využívají získaných vědomostí a dovedností
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel :- komunikuje se žáky na odpovídající úrovni

- vede žáky k vzájemnému naslouchání druhých lidí a vhodné reakci na ně
- vede žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci :

- formulují a vyjadřují své myšlenky výstižně ,vyjadřují se ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují dialogu
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel :- vede žáky ke spolupráci ve skupině

- podílí na utváření příjemné atmosféry a vede žáky k utváření příjemné atmosféry v realizačním týmu
- vede žáky k tomu, aby byli schopni sebekontroly
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci :

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel : - vede žáky k toleranci a respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si

- zodpovědně rozhoduje dané situace
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Žáci :

- respektují přesvědčení druhých lidí
- získají pozitivní postoj k tradicím, kultuře a historii dané země

Kompetence pracovní

Učitel :- efektivně organizuje práci žáků

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci - dodržují stanovená pravidla

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Volitelný vyučovací předmět : Další cizí jazyk – anglický jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, - vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - používá abecední slovník učebnice - naváže kontakt s konkrétní osobou - vyžádá jednoduchou informaci - sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení - prezentuje říkanky, básničky, písničky a jiné texty - řeší jednoduché situace související se seznamováním - zvládá základy písemného projevu - písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání) 	<ul style="list-style-type: none"> - pokyny a instrukce - dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy - technika čtení - otázky a odpovědi - krátká sdělení - techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) - písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání) <p>Tematické okruhy: Domov, rodina. Škola. Bydlení.</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>	

Pomůcky : audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní....),, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...) Soutěže.

Volitelný vyučovací předmět : Další cizí jazyk – anglický jazyk

Ročník: 8:

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty - udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - používá slovníky - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - písemně obměňuje krátké texty - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti - řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru (i telefonického) a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací 	<ul style="list-style-type: none"> - dialogy našich i rodilých mluvčích (s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů) - čtení tiché i hlasité - práce se slovníkem - vedení telefonického rozhovoru - sestavení textu jednoduchého dopisu a odpověď na něj - nejdůležitější zeměpisné údaje <p>Tematické okruhy: Jídlo. Obchody. Volný čas. Zdraví.</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	

Pomůcky :

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...) Soutěže.

Vyučovací předmět : Další cizí jazyk - anglický jazyk
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných - rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma - vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích - běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání a reakci na pozvání, blahopřání - s porozuměním využívá informace z různých materiálů - z časopis, knih, inzerátů, prospektů apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka - časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, poslech rozhlasu, televize a videa - svátky, tradice a zvyky - význačné osobnosti - popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti - různé typy informací <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodina. - Volný čas. - Nakupování. - Cestování. 	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	

Pomůcky

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...) Soutěže.

Volitelný vyučovací předmět : Další cizí jazyk - německý jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty - udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - používá slovníky - stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu - písemně obměňuje krátké texty - má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti - řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru (i telefonického) a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací 	<ul style="list-style-type: none"> - dialogy našich i rodilých mluvčích (s postupně přiměřeně rostoucí náročností jazykových projevů) - čtení tiché i hlasité - práce se slovníkem - vedení telefonického rozhovoru - sestavení textu jednoduchého dopisu a odpověď na něj - nejdůležitější zeměpisné údaje <p>Tematické okruhy: Rodina. Domov. Škola. Bydlení.</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>	

Pomůcky :

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...) Soutěže .

Volitelný vyučovací předmět : Další cizí jazyk - německý jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných - rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout - rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob - ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma - vede účinnou komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích - běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání a reakci na pozvání, blahopřání - s porozuměním využívá informace z různých materiálů - z časopis, knih, inzerátů, prospektů apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka - časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, poslech rozhlasu, televize a videa - svátky, tradice a zvyky - význačné osobnosti - popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti - různé typy informací <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodina, domov. - Škola. - Obchody, nakupování. - Volný čas. 	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	

Pomůcky

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...)

Volitelný vyučovací předmět : Další cizí jazyk - německý jazyk
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů - porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru - běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země 	<ul style="list-style-type: none"> - volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu - zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček - původní materiály ze zemí studovaného jazyka <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cestování. - Zdraví. - Oblékání, móda. 	<p>EGS - objevujeme Evropu a svět</p> <p>MDV - tvorba mediálního sdělení</p> <p>MDV – práce v realizačním týmu</p>	

Pomůcky

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...) Soutěže.

KONVERZACE V CIZÍM JAZYCE – ANGLICKÝ JAZYK A NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Časová dotace

cizí jazyk - 1 hodina týdně

ročníky - 6.,7., 8., 9.

Místo realizace

učebny, učebny VT

Dělení

na skupiny v rámci ročníku

Formy a metody realizace:

Skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály, hry, soutěže, recitace, dramatizace, výukové programy na PC

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- 3. EGS - Objevujeme Evropu a svět
- 3. EGS – Evropa a svět nás zajímá
- 6. MDV - Tvorba mediálního sdělení
- 6. MVD – Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence

Kompetence k učení

- Učitel: - vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
  - vede žáky k poznávání smyslu a cíle učení
  - vede žáky k ověřování výsledků
  - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
  - vede žáky k třídění informací
  - vede žáky k užívání správné terminologie
  - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
  - sleduje při hodině výsledky a pokrok všech žáků
  - vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci :

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní slovní zásobu, pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- Učitel : - vede žáky vhodným způsobem k pochopení a řešení problému
- umožňuje vyhledávání vhodné informace
  - klade vhodné otázky
  - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
  - vede žáky k plánování postupů

Žáci :

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému

- využívají získaných vědomostí a dovedností
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel :- komunikuje se žáky na odpovídající úrovni

- vede žáky k vzájemnému naslouchání druhých lidí a vhodné reakci na ně
- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci :

- formulují a vyjadřují své myšlenky výstižně ,vyjadřují se ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují dialogu
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel : - vede žáky ke spolupráci ve skupině

- podílí na utváření příjemné atmosféry a vede žáky k utváření příjemné atmosféry v realizačním týmu
- vede žáky k tomu, aby byli schopni sebekontroly
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci :

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel : - vede žáky k toleranci a respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si

- zodpovědně rozhoduje dané situace
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskuzi
- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Žáci :

- respektují přesvědčení druhých lidí
- mají pozitivní postoj k tradicím, kultuře a historii dané země

Kompetence pracovní

Učitel :- efektivně organizuje práci žáků

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci - dodržují stanovená pravidla

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Volitelný vyučovací předmět : Konverzace v cizím jazyce – anglický jazyk

Ročník: 6.,7., 8., 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - používá abecední slovník učebnice - naváže kontakt s konkrétní osobou - zvládá základy písemného projevu jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - pokyny a instrukce - dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy - technika čtení - otázky a odpovědi - krátká sdělení - techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) - písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání) <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Domov, rodina - Škola - Volný čas a zájmy 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá EGS – objevujeme Evropu a svět</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení MDV – práce v realizačním týmu</p>	

Pomůcky :

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní....),, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...)

Volitelný vyučovací předmět : Konverzace v cizím jazyce – německý jazyk

Ročník: 6.,7., 8., 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl - orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - používá abecední slovník učebnice - naváže kontakt s konkrétní osobou - zvládá základy písemného projevu jednoduchá sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> - pokyny a instrukce - dialogy našich mluvčích, zpočátku pomalejší, později v běžné rychlosti promluvy - technika čtení - otázky a odpovědi - krátká sdělení - techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) - písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání) <p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Domov, rodina - Škola, volný čas a zájmy, záliby 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p> <p>MDV - práce v realizačním týmu</p>	

Pomůcky :

audio a video technika, počítače (výukové programy, Internet), časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, kartičky, hry (pexeso, ...), obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál (křížovky, doplňovačky, osmisměrky, texty písní....),, názorné pomůcky (hodiny, hrací kostky,...)

SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru písňové tvorby různých hudebních stylů
- poznávání písňové tvorby různých národů
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Časové vymezení předmětu:

- 6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují,

- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině žák vyjadřuje svůj názor, vhodnou formou ho obhájí a toleruje názor druhých

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci objektivním přístupem zhodnotí svoji práci i práci ostatních, chápou odlišné kvality svých spolužáků
- respektují pravidla při práci v týmu, dodržují je a svou pracovní činností kladně ovlivňují kvalitu práce

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- podle potřeby žákům pomáhá

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Učitel

- zapojuje žáky do kulturního dění ve městě – vystoupení pro spoluobčany
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel
- žáci si vytváří pozitivní vztah ke zpěvu

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Průřezová témata:

MKV – rozmanitost písňové tvorby různých národů

Volitelný vyučovací předmět : Sborový zpěv
Ročník: 6. – 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje hlasovou hygienu - upevňuje správné pěvecké návyky - snaží se o vyrovnaný intonačně čistý sborový zvuk - snaží se o intonačně a rytmicky čistý hlasový projev v jednohlase i vícehlase - rozvíjí hlasový rozsah - zlepšuje úroveň vlastního pěveckého projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - lidové písně české i písně ostatních evropských národů - umělé písně současných skladatelů písní pro děti - kánony - jednohlas - vícehlasé úpravy lidových písní podle pěvecké vyspělosti sboru 	<p>MKV-kulturní difference, tradice a rozmanitost kultur</p> <p>český jazyk výtvarná výchova dramatická výchova tělesná výchova občanská výchova</p>	

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **práce v domácnosti** se vyučuje jako samostatný volitelný předmět v 6. až 9. ročníku. v rozsahu jedné vyuč. hodiny týdně (realizuje se dvěma hodinami 1x za 14 dní) .

Vzdělávání směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- osvojování správné volby a postupu práce
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií domácích prací a dovedností

V předmětu domácí nauky se prolínají průřezová témata :

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Mediální výchova – schopnost zpracovat , vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák - poznává smysl a cíl učení

- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- posoudí vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel - zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů

- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák - promýšlí pracovní postupy praktických cvičení

- při řešení chápe, že se při práci může setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Učitel – se zajímá o náměty

- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák - při práci správně technologicky postupuje

- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel – zadává úkoly při kterých žáci spolupracují

- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žáci - pracují ve skupinách

- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- věcně argumentují

Učitel – podle potřeby pomáhá žákům

- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci - respektují pravidla při práci

- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel – vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák - dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci

- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.

Učitel - vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů

- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Volitelný vyučovací předmět : Práce v domácnosti
Ročník: 6. – 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá pracovní postupy - má znalosti o výživě člověka, potravě - ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu - má představu o předpisech a hygienických pravidlech - využívá profesní informace - má představu o základních činnostech přípravy pokrmů - volí správnou odpovídající technologii - organizuje a plánuje pracovní činnost - dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí v bytě - získává informace o ekonomice v rodině - zvládá jednoduché postupy při šití a používá vhodné materiály a pomůcky - orientuje se v návodech - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci - zapojí šicí stroj, žehličku - zná základy pletení a háčkování - vkusně a esteticky upraví oblečení 	<p>Hygiena výživy – výživa člověka Zásady správné výživy – výživová hodnota Úprava stolu a bytu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů</p> <p>Společenské chování</p> <p>Kuchařské knihy, vhodná sestava jídel Polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže Úpravy tepelné, za studena Režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku Stolování, inventář, aranžování květin, ... Nákup a skladování potravin, správné využití</p> <p>Výběr vhodného materiálu – sukně, batoh, polštář, čepice Návlek spodní a vrchní nitě Zapojení šicího stroje a žehličky Základy pletení a háčkování</p>	<p>Př, Ch, Rv</p> <p>OSV – osobní rozvoj, sebepoznání kultura stolování a odívání a norem</p>	

SEMINÁŘ Z MATEMATIKY

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **seminář z matematiky** se vyučuje jako volitelný předmět v 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně ve třídě a učebně ICT.

Vzdělávání je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- zajímavé a zábavné úlohy rozvíjející úsudek
- zaměřeno na problémové a náročnější úlohy směřující k procvičování a prohlubování učiva 7., 8. a 9. ročníku
- příprava ke studiu na střední škole

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu, modely apod.), dialogy
- práce na PC
- soutěže a olympiády

Předmět je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice,.....zeměpis – měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek,.....)

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

OSV - komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- srozumitelně vysvětluje žákům, co se mají naučit

Žáci

- používají základní matematické pojmy a vztahy, abstrakci a zobecňování reálných jevů
- vytvářejí si zásoby matematických nástrojů (pojmu a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívají prostředky výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- správně argumentují, využívají sebekontrolu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Žáci

- zdokonalují si grafický projev
- efektivně organizují vlastní práce

Volitelný vyučovací předmět : Seminář z matematiky
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematizuje reálné situace - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek - nalézá různá řešení - provádí početní operace s racionálními a celými čísly - analyzuje a řeší problémy s využitím racionálních a celých čísel - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - sestrojí trojúhelník, rovnoběžník a lichoběžník z daných prvků a přitom dbá na kvalitu a přesnost rýsování - vypočítá obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníku i lichoběžníku - využívá trojčlenku a poměr při řešení slovních úloh - řeší slovní úlohy s procenty - vypočítává povrch a objem hranolů - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika sedmého ročníku (viz matice sedmého ročníku) a je zaměřeno především na procvičování a prohlubování učiva zejména v tématech : - racionální čísla - celá čísla - trojúhelník - poměr, přímá a nepřímá úměrnost - procenta - rovnoběžníky, lichoběžník - povrch a objem hranolů - středová souměrnost - rozšiřující učivo: - složitější konstrukce trojúhelníku - řešení slovních úloh - finanční matematika 		

Volitelný vyučovací předmět : Seminář z matematiky
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<p>Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - matematizuje reálné situace - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek - nalézá různá řešení - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - využívá poznatky Pythagorovy věty ve slovních úlohách, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - řeší lineární rovnice s využitím ekvivalentních úprav, provádí zkoušku - řeší slovní úlohy z reálného života pomocí lineárních rovnic - využívá znalostí o kruhu, kružnici, jejich vzájemné poloze k řešení úloh - řeší praktické úlohy s využitím znalostí o válci - sestavuje rovinné geometrické útvary s využitím Thaletovy kružnice, výšky, těžnice - zaznamená výsledky statistických šetření do tabulek, vyhledá a vyhodnotí statistická data v grafech a tabulkách - řeší jednoduché nerovnice 	<ul style="list-style-type: none"> - koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika osmého ročníku (viz matice osmého ročníku) a je zaměřeno především na procvičování a prohlubování učiva zejména v tématech : - druhá mocnina a odmocnina - Pythagorova věta - mocniny s přirozeným mocnitelem - lineární rovnice - slovní úlohy - kruh, kružnice - válec - konstrukční úlohy - shromažďování, třídění a vyhodnocení statistických údajů - rozšiřující učivo: - nerovnice - složitější konstrukce 		

Volitelný vyučovací předmět : Seminář z matematiky
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák : - matematizuje reálné situace - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek - nalézá různá řešení - vypočítává obvod a obsah kruhu - vypočítá povrch a objem válce - pracuje s tabulkami, grafy - řeší úlohy z praxe z finanční matematiky - řeší kvadratické rovnice - zná pojmy z logiky, kombinatoriky - řeší slovní úlohy z reálného života pomocí lineárních rovnic a jejich soustav	- koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika devátého ročníku (viz matice devátého ročníku) a je zaměřeno především na procvičování a prohlubování učiva a na přípravu ke studiu na střední škole, zejména v tématech : - lomené výrazy - rovnice s neznámou ve jmenovateli - tělesa - finanční matematika - rozšiřující učivo: - kvadratické rovnice, nerovnice - goniometrické funkce - výpočty o tělesech pomocí goniom. funkcí	F – výpočet povrchu, objemu těles, převody jednotek CH - koncentrace OSV - komunikace	

SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **seminář z českého jazyka** si mohou vybrat žáci 7., 8. a 9. ročníku a v učebním plánu je vymezen hodinou týdně.

Vyučovací předmět:

- je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura
- klade důraz na přípravu žáků k přijímacím zkouškám
- umožňuje slabším žákům upevnit si základní učivo

Formy realizace vyučovacího předmětu:

- skupinová práce
- využití Scio testů
- využití počítačových programů
- práce s jazykovými příručkami

Vyučovací předmět **seminář z českého jazyka** úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace, a zejména s průřezovými tématy *mediální výchova* (role médií v každodenním životě, kritický přístup k médiím, rozvíjení mluveného i písemného projevu,...) a *multikulturní výchova* . (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

vede žáky k vyhledávání a třídění informací

vede žáky k užívání správné terminologie

zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

sleduje při hodině pokrok všech žáků

vede k využívání výukových programů a Internetu

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

vede žáky k plánování postupů

vede k uvážlivému rozhodování

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

vede žáky k výstižné argumentaci

vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek

Žáci

- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- využívají informačních a komunikačních prostředků
- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně

Kompetence sociální a personální

Učitel

vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

dodává žákům sebedůvěru

vede žáky k dodržování pravidel

Žáci :

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- dodržují stanovená pravidla

Kompetence občanské

Učitel

zadáva skupině úkoly způsobem, který vylučuje ,aby jeden žák pracoval za ostatní
motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
vede k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Volitelný vyučovací předmět : Seminář z českého jazyka
Ročník : 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - procvičuje pravopisné jevy lexikální a morfologické - využívá znalostí při jazykovém rozboru - pracuje s textem: čte ho s porozuměním a dokáže získané informace dále využít - přednáší vhodný literární text, formuluje vlastní názory na přečtený text, vhodně se zapojuje do diskuzí a vyjadřuje se k tématu 	<p>Prohlubování učiva českého jazyka.</p> <p>Využití vzorových testů.</p> <p>Čtení praktické, věcné (studijní, vyhledávací), Využívání různých informačních zdrojů při práci, formulace názorů.</p> <p>Nonverbální prostředky řeči, diskuze, dialog.</p>	<p>Na základě výběru textu</p> <p>Využití ICT, Internetu</p> <p>MKV - multikulturalita</p>	<p>Pravopis – v průběhu celého školního roku</p>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - procvičuje pravopisné jevy lexikální a morfologické - využívá znalostí při jazykovém rozboru - uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy shrne smysl díla - tvoří lit. text na zákl. svých schopností a znalostí základů lit. teorie 	<p>Prohlubování učiva českého jazyka</p> <p>Využití vzorových testů</p>	<p>Na základě výběru textu</p> <p>Využití ICT, Internetu</p>	<p>Pravopis – v průběhu celého školního roku</p>

Volitelný vyučovací předmět : Seminář z českého jazyka
Ročník : 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - procvičuje pravopisné jevy lexikální a morfologické - využívá znalostí při jazykovém rozboru 	<p>Příprava na přijímací řízení</p> <p>Prohlubování učiva českého jazyka</p> <p>Využití Scio testů</p>	<p>Na základě výběru textu</p> <p>Využití ICT, Internetu</p> <p>MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MKV – multikulturalita, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost</p>	<p>Pravopis – v průběhu celého školního roku</p>

INFORMATIKA

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět **informatika** je vyučován v 6. až 8. ročníku po dvou hodinách týdně v učebnách ICT.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě jednoduchých webovských stránek. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. Předmět Výpočetní technika navazuje na povinný předmět Informační a komunikační technologie (5. roč.) a následně je základem pro utváření pokročilé skupiny v povinném předmětu Informační a komunikační technologie v 9. ročníku.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, PC
- skupinová práce (odborné literatury, PC, internetu)
- tématická výuka
- individuální práce na PC

Nejdůležitější integrovaná **průřezová témata**:

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

OSV – mezilidské vztahy, kreativita, komunikace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- vede žáky k využívání prostředků různého software a věšech jeho možností
- seznamuje žáky s prací s multimediálními encyklopediemi

Žáci

- využívají informační a komunikační technologie v praktickém životě, k získávání odborných vědomostí prostřednictvím webových stránek
- odborné dovednosti získávají prostřednictvím rozmanitého software, multimediálních encyklopedií, webových stránek

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tvořivému opřístupu při řešení úloh a projektů
- poskytuje žákům konzultace

Žáci

- tvořivě řeší úlohy
- chápou, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi se setkávají s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- nalézají vhodné řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- umožňuje žákům komunikovat elektronicky

Žáci

- komunikují na dálku vhodnými technologiemi – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty, e-learningu
- při komunikaci dodržují vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci při práci v týmu
- vede žáky k hodnocení prací jiných i k sebehodnocení
- vede žáky k ohleduplnosti a taktu, ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech vede žáky k práci v týmu

Žáci

- spolupracují při práci v týmu se svými spolužáky, pracují v různých rolích,
- při skupinové práci si radí, spolupracují, práci si dělí a plánují, dodržují časový harmonogram
- hodnotí práci svou i spolužáků a přitom chápou, že každý člověk je jinak chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel

- při zpracovávání informací veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
- seznamuje žáky s legislativou a obecnými morálními pravidly při využívání informací a nástrojů prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (SW pirátství, autorský zákon, citace použitého pramene, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)

Žáci

- respektují názory ostatních, vhodnou formou prosazují své vlastní názory
- dodržují legislativu při využívání informačních a komunikačních technologií (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s informačními technologiemi
- vede žáky k využití ICT k získávání informací pro profesní růst

Žáci

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Volitelný vyučovací předmět : Informatika**Ročník: 6.**

Cíl: Navazuje a prohlubuje látku 5. roč. vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- Korektně zapne a vypne stanici a přihlásí se do a odhlásí ze sítě.	- Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě		
- Dokáže historicky zařadit vznik prvních počítačů (sálových) a vznik osobních počítačů. - Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit.	- Vývoj počítačů od prvního po současnost (sálové a osobní počítače).		
- Vysvětlí význam pojmu HARDWARE , pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače.	HW - HARDWARE - <u>Skříň (základní jednotka)</u> – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) - <u>Periferie:</u> - vstupní zařízení (klávesnice, myš, skenner, mikrofon, digit. fotoaparát ...) - výstupní zařízení (monitor, tiskárna, ...)		
- Programy, které zná, zařadí do příslušné skupiny (podskupiny)	SW – SOFTWARE - operační systémy - aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy ...)	Výukové programy pro různé předměty.	
- Orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. - Dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně odstranit je.	Práce se složkami a soubory: - pojem: manažery (příklady: Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník, ...) - pojmy: disk (logický), složka (adresář), - postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru		
- Ve Wordu otevře existující soubor, upraví vlastnosti písma a odstavce, příp. vloží obrázek, změni jeho	Textové editory - příklady textových editorů - uložení, otevření souboru	OSV – kreativita	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti a umístí jej v textu. - Uloží změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem. - - Ve Wordu dokáže z obrázků vytvořit jednoduchý plakát apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) - označení části textu do bloku (klávesnice, myš) - psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) - formát písma a odstavce (menu, panel nástrojů) - vložení obrázku - WordArt, klipart, automatické tvary – formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohraničení) - vložení obrázku ze souboru (ohraničení, obtékání) 		
<ul style="list-style-type: none"> - Nezaměňuje pojmy Internet a web. 	Internet: <ul style="list-style-type: none"> - co to je, kdy vznikl, služby Internetu 		
<ul style="list-style-type: none"> - Napíše zprávu, přečte si došlou zprávu, odpoví na došlou zprávu pomocí funkce odpověď (Reply) a pošle kopii došlé zprávy někomu dalšímu pomocí funkce poslat jinému (Forward). 	El. pošta = e-mail <ul style="list-style-type: none"> - vztah k Internetu - příklady poštovních programů - spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv, odpověď (Reply) a poslání zprávy někomu jinému (Forward) 	OSV – komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> - Na webu vyhledává stránky určitého tématu, uložit je, příp. uloží pouze obrázek. 	WWW = world wide web = web: <ul style="list-style-type: none"> - vztah k Internetu - pojem: prohlížeč webovských stránek - pohyb po webu: <ul style="list-style-type: none"> - přes hypertextové odkazy - známá adresa - jednoduché vyhledávání - ukládání z webu: <ul style="list-style-type: none"> - obrázek - celá stránka 	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> - Na základě znalostí práce s textem a grafikou dokáže zpracovat písemnou práci na zadané téma, která splňuje zadané požadavky. 	Práce s informacemi <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání informací - zpracování výstupu na základě stanovených požadavků 		
<ul style="list-style-type: none"> - V programu Malování používá základní nástroje, jako vyznačení, 	Grafické editory <ul style="list-style-type: none"> - příklady grafických editorů vektorové i bitmapové 	Vv – grafická úprava, barvy	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
guma, plechovka, kapátko, tužka, štětec, sprej, úsečka, tvar a nakreslí, případně upraví obrázek.	<ul style="list-style-type: none"> - grafiky - otevření a uložení souboru - označení části nebo celého obrázku - úprava obrázku - vytvoření obrázku pomocí dostupných nástrojů 		

Volitelný vyučovací předmět : Informatika**Ročník: 7.**

Cíl: Zaměření na práci s textem a grafikou. Základy práce s tabulkami.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- Korektně začíná a ukončuje svou práci na počítači.			
- Historicky zařadí vznik prvních počítačů (sálových) a vznik osobních počítačů. - Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit.	Vývoj počítačů od prvního po současnost (sálové a osobní počítače).		
- Vysvětlí význam pojmu HARDWARE , pozná, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače a vysvětlí jejich funkci.	HW - HARDWARE - <u>Skříň (základní jednotka)</u> – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD), porty, karty (grafická, zvuková, síťová, fax/modemová) - Jednotky výkonu procesoru (Hz) a kapacit pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G) - <u>Periferie:</u> - vstupní zařízení (klávesnice, myš, skenner, mikrofon, digit. fotoaparát ...) - výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory ...)		
- Programy, které zná, zařadí do příslušné skupiny (podskupiny). - Vysvětlí, k čemu která skupina (podskupina) programů slouží.	SW – SOFTWARE - operační systémy - aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy ...) - utility, systémové utility - antivirové programy	Výukové programy pro různé předměty.	

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	- komprimační programy		
- Orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. - Vytvoří složku nebo prázdný soubor, přejmenuje je, zkopíruje či přesune, případně je odstraní.	Práce se složkami a soubory: - pojmy: disk (logický), složka (adresář), soubor - postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)		
- V některém z textových editorů otevře existující soubor upraví vlastnosti písma a odstavce, příp. vloží obrázek, změni jeho vlastnosti a umístí jej v textu. - Uloží změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem. - Z obrázků dokáže ve Wordu vytvořit jednoduchý plakát apod. - Vytvoří tabulku, upraví její vzhled, vyplní ji daty (text, čísla) nebo obrázky.	Textové editory - uložení, otevření souboru - pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) - označení části textu do bloku (klávesnice, myš) - kopírování, přesun částí textu - psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) - formát písma a odstavce (menu, panel nástrojů) - vložení obrázku - WordArt, klipart, automatické tvary – formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohraničení) - vložení obrázku ze souboru (ohraničení, obtékání) - tvorba tabulek vč. úpravy jejich vzhledu, pojmy buňka, sloupec, řada		
- Naskenuje obrázek a uloží jej. - V grafickém editoru upraví jas a kontrast, případně další operace s obrázky. - Vytvoří obrázek ve vektorové i bitmapové grafice.	Grafika: - práce se skenerem - formáty grafických dat - pojmy: jas, kontrast, rozlišení, vektorová grafika, bitmapa (rastr) - vytvoření úprava obrázku v grafickém editoru	Vv – barvy, rozvržení plochy	
- Nezaměňuje pojmy Internet a web.	Internet: - co to je, kdy vznikl, služby Internetu		
- Napíše zprávu, přečte si došlou zprávu, odpoví na došlou zprávu pomocí funkce odpověď (Reply) a pošle kopii došlé zprávy někomu dalšímu pomocí funkce poslat jinému (Forward), pošle	El. pošta = e-mail - vztah k Internetu - příklady poštovních programů - spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv, odpověď (Reply) a posílání		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
zprávu s přílohou, ze zprávy přijme přílohu.	zprávy někomu jinému (Forward) připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy		
- Na webu vyhledá stránku o určitém tématu, uloží ji, příp. uloží pouze obrázek.	WWW = world wide web = web: - vztah k Internetu - příklady prohlížečů webovských stránek - pohyb po webu: - přes hypertextové odkazy - známá adresa - jednoduché vyhledávání - ukládání z webu: - obrázek celá stránka	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
- Na základě znalostí práce s textem a grafikou zpracuje písemnou práci na zadané téma.	Práce s informacemi - vyhledávání informací - zpracování výstupu na základě		

Volitelný vyučovací předmět : Informatika**Ročník: 8.**

Cíl: Pokročilá úprava textu. Tabulkové procesory. Základy tvorby webovských stránek.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
- Má přehled o vývoji výpočetní techniky.	Vývoj počítačů od prvního po současnost (sálové a osobní počítače).		
- Vysvětlí význam pojmu HARDWARE , pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače a vysvětlí jejich funkci.	HW - HARDWARE <ul style="list-style-type: none"> - <u>Skříň (základní jednotka)</u> – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD), porty, karty (grafická, zvuková, síťová, fax/modemová) - Jednotky výkonu procesoru (Hz) a kapacit pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G) - <u>Periferie:</u><ul style="list-style-type: none"> - vstupní zařízení (klávesnice, myš, skenner, mikrofón, digit. fotoaparát ...) - výstupní zařízení (monitor, tiskárna, reproduktory ...)		
- Programy, které zná, zařadí do příslušné skupiny (podskupiny). - Dokáže vysvětlit, k čemu která skupina (podskupina) programů slouží.	SW – SOFTWARE <ul style="list-style-type: none"> - operační systémy - aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy ...) - utility, systémové utility - antivirové programy - komprimační programy	Výukové programy pro různé předměty. OSV – mezilidské vztahy	
- Chápe souvislost vývoje počítačových sítí s vývojem počítačů. Vysvětlit rozdíl mezi lokální a rozsáhlou počítačovou sítí, uvede příklady.	Počítačové sítě <ul style="list-style-type: none"> - vývoj od terminálů, přes archit. klient – server až po mezinárodní počítačovou síť Internet - sítě podle rozlohy – LAN, WAN		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Chápe rozdíly mezi připojením typu pevná linka a vytáčená linka.	<ul style="list-style-type: none"> podle propojení – kabel (metalické, optické), vzduchem (satelit, mikrovlny) podle režimu připojení – vytáčená linka (offline), pevná linka (online) 		
- Samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě.	Práce se složkami a soubory: <ul style="list-style-type: none"> připomenutí postupů vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky) 		
<ul style="list-style-type: none"> Upraví vzhled dokumentu, chápe význam stylů a dokáže je prakticky používat. S citem uplatní obrázky v textu. Má plně pod kontrolou uspořádání textu a dalších objektů na stránce. 	Textové editory <ul style="list-style-type: none"> formát písma a odstavce (připomenutí) styly – přidělení, upravení, vytvoření nového, generování obsahu vložení jakéhokoliv obrázku spolupráce s dalšími aplikacemi, např. s tabulkovým procesorem (s Excelem) číslování stránek, vzhled stránky (velikost, okraje) 		
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří tabulku, naplní ji číselnými hodnotami a upraví její vzhled. S daty pomocí vzorců provádí jednoduché operace. Vytvoří graf. Tabulku a graf různými způsoby vloží do textového editoru. 	Tabulkové procesory <ul style="list-style-type: none"> k čemu slouží připomenutí pojmů buňka, sloupec, řada pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu označení buněk vytvoření tabulky, zadávání dat, formát buňky práce s jednoduchými vzorci (součet, rozdíl, násobení, dělení) vytvoření grafu na základě tabulky vložení tabulky a grafu do textového editoru 	M – jednoduché početní operace, grafické znázorňování hodnot, tabulky, grafy	
- Poznatky o Internetu navazuje na poznatky o počítačových sítích.	Internet: <ul style="list-style-type: none"> co to je, kdy vznikl, služby Internetu 		
- El. poštu suverénně používá pro komunikaci i pro odesílání souborů (prací).	El. pošta = e-mail <ul style="list-style-type: none"> připomenutí připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy 		
- Web používá jako zdroj informací.	WWW = world wide web = web: <ul style="list-style-type: none"> pohyb po webu: 		

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> - přes hypertextové odkazy - známá adresa - vyhledávání - ukládání z webu: <ul style="list-style-type: none"> - obrázek - celá stránka - vykopírování části textu 		
- Vytvoří soubor webovských stránek propojených hypertextovými odkazy..	Tvorba webovských stránek <ul style="list-style-type: none"> - základy tvorby web. stránek v editoru - pozadí, písmo, vložení tabulky a její využití pro uspořádání textu a obrázků na stránce, vložení obrázku, vytvoření hypertextového odkazu 		
- K zadanému tématu vyhledává informace, zpracovává je a s využitím dostupného SW vytvoří písemný výstup splňující formální i estetické nároky.	Práce s informacemi <ul style="list-style-type: none"> - analýza tématu - vyhledávání informací v informačních zdrojích, informační zdroje (web, e-mail, el. konference, knihovny, informační střediska) - zpracování informací - vytvoření výstupního dokumentu – forma krátké poloodborné písemné práce (titulní list, citování použitých pramenů) 		

VÝTVARNÉ ČINNOSTI

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací volitelný předmět **výtvarné činnosti** se vyučuje v 7. - 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vyučuje se v učebně Vv a v okolí školy.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů : skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Žák zvládne techniky malby, kresby, plastického vyjádření a rozvíjí tvůrčí činnosti a smyslovou citlivost.

Ve vyučovacím volitelném předmětu se realizují tato průřezová témata: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, vybavení, techniky

Kompetence komunikativní

- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, činnosti svých spolužáků a výsledky těchto činností

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby si žáci stanovili postup a zvolili vhodnou techniku práce
- učitel vede žáky k respektování názorů a práce spolužáků

Kompetence občanská

- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- učitel vede žáky k úctě k umění

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny

Volitelný vyučovací předmět : Výtvarný činnosti

Ročník: 7. - 9. ročník

	Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
1	Žák: Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	<ul style="list-style-type: none"> - práce v plenéru - kresba dle skutečnosti – portrét, figura, zátiží 		
2	Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	<ul style="list-style-type: none"> - barevné kompozice - malba dle skutečnosti - emocionální malba 	OSV – rozvoj schopností poznávání	
3	Vytváří společné i individuální kompozice v prostoru - své představy dokáže převést do objemových rozměrů.	<ul style="list-style-type: none"> - plastická tvorba - instalace, výstavy - kašírování 		
4	K tvorbě užívá metody současného výtvarného umění .	<ul style="list-style-type: none"> - akvarel - pastel - grafitti - muchláž 		
5	Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.	<ul style="list-style-type: none"> - papírořez - batika –vosková, - papírovina - tkaní 	OSV - kreativita	
6	Orientuje se v grafických technikách.	<ul style="list-style-type: none"> - linoryt - tisk z koláže - slepotisk 		
7	Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje	<ul style="list-style-type: none"> - kompozice 		

	Výstupy	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
	prostor.	<ul style="list-style-type: none"> - perspektiva - techniky kresby – tužka, uhl, rudka, pero 		

SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět sportovní výchova se vyučuje v 7. – 9. ročníku jako volitelný předmět dotovaný 2 hodinami týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

Obsah je především zaměřen na hry a turnaje.

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání :

- skupinová práce s využitím tělovýchovného náčiní
- individuální práce (rozvoj pohybových schopností a dovedností jednotlivce)
- cvičení s využitím přírodního terénu

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- OSV – rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- si uvědomují zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- pomáhá podle potřeby žákům v činnostech
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- pomáhá podle potřeby žákům v činnostech
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- poskytnou v případě potřeby pomoc nebo o ni požádají

- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- zapojují se aktivně do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žáci

- spoluorganizují svůj pohybový režim

Volitelný vyučovací předmět: Sportovní hry

Ročník: 7. - 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, navazující učivo v předmětech	Poznámky
Žák <ul style="list-style-type: none"> - volí odpovídající sportovní oblečení - používá správně terminologii - zvládá techniku sport. her - aplikuje pravidla jednotlivých her - zvládá organizaci a řízení herních činností - používá herní systémy, herní kombinace, herní činnosti - dodržuje pravidla fair play - dodržuje pravidla bezpečnosti při sport. činnostech - rozvíjí zdravou soutěživost - dbá na čestnost a spravedlnost	<ul style="list-style-type: none"> - průpravná, kondiční vyrovňovací, relaxační a protahovací cvičení - volejbal - plážový volejbal - kopaná - basketbal - florbal - ringo - netradiční sportovní hry - vybíjená	OSV <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace	

6. AUTOEVALUACE A HODNOCENÍ

6.1. Autoevaluace

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb.,(školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

3. Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele, ankety
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace
- analýza SWOT
- sociometrie
- analýza výsledků vzdělávání

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (§ 9 vyhlášky č.15/2005 Sb.) - do konce září
- projednání výroční zprávy školy v pedagogické radě za minulý školní - říjen
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za poslední 3 školní roky – do konce října
- srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)
- dotazníky na klima školy (1x za 3 roky)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

Oblasti autoevaluace	Cíle autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení evaluačních činností
Vzdělávací program	<i>Míra realizace vzdělávacího programu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - soulad ŠVP s RVP ZV, - soulad ŠVP s potřebami a podmínkami školy, - plnění ŠVP, - soulad nabídky volitelných předmětů s představou žáků a rodičů s možnostmi školy 	pozorování, vnější evaluace, hospitace, zpráva ČŠI, ankety, poznatky členů Školské rady	průběžně
Podmínky ke vzdělávání	<i>Personální podmínky</i>	- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání	porady vedení školy, pedagogické rady, připomínky členů Školské rady, vyhodnocení poznatků, inventarizace, pozorování, hospitace, požadavky rodičů, vyhodnocování stavu vůči zákonům, závazným nařízením a předpisů	v době jednání pedagogických rad září, červen
	<i>Prostorové a materiální podmínky</i> <i>Ekonomické zdroje</i>	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní činnost učitelů i žáků (jejich funkčnost a estetická úroveň, vybavenost školy) - efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy 		
Průběh vzdělávání	<i>Vytváření cílových kompetencí</i>	- kvalita podpory vytváření cílových kompetencí ŠVP (styly učení)	hospitace, prezentace žákovské práce, analýza dokumentů	v době jednání pedagogických rad, průběžně

	<p><i>Jednotlivé oblasti vzdělávání</i></p> <p><i>Hodnocení</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tzn.příprava, organizace, motivace, využití metod a forem práce, struktura hodiny, návaznost učiva - efektivita vyučování učebnic, pomůcek a didaktické techniky - dodržování stanovených pravidel hodnocení - srovnání výchozích a momentálních znalostí a dovedností žáků - vedení žáků k sebekontrolé a sebehodnocení, práce s chybou - průběžné vyhodnocování výsledků učení 		
Výsledky vzdělávání	<i>Výsledky vzhledem ke stanoveným cílům, zkvalitňování výsledků vzdělávání</i>	<ul style="list-style-type: none"> - dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP - zvládání očekávaných výstupů - podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - počet neúspěšných žáků a 	hospitace činnost metodického sdružení (předmětové komise), komerční vědomostní testy, individuální vzdělávací plány speciální pedagogická péče mimo vyučování	průběžně, 3 – 5x do roka 1x za školní rok průběžně

	<p><i>Organizování</i></p> <p><i>Kontrolní činnost</i></p>	<p>vzdělávacímu programu</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoluúčast pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy - účelnost rozvrhu - kvalita a účelnost školního řádu - realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu - kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci) - kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé) - kvalita kontroly provozu - vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy 	<p>revizní zprávy odborných firem, dotazníková šetření</p> <p>dotazníková šetření, rozhovory, pozorování, hospitace</p>	<p>průběžně</p> <p>průběžně</p>
<p>Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům</p>	<p><i>Optimální využití rozpočtu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> -smysluplné nakládání s rozpočtem školy -smysluplné zapojení školy do projektů 	<p>rozbory hospodaření za každé čtvrtletí, vyhodnocování společných projektů</p>	<p>průběžně</p>

6.2. Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Obecné zásady:

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici
- podklady pro klasifikaci učitel získává:
  - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
  - zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými testy
- písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu – takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učené výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematickosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

6.3. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové.....) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škola sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkuzuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. **Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.**

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního (čtvrtletí) a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

6.4. Hodnocení a klasifikace

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí.

Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

6.5. Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- **pracoval(a) úspěšně**
- **pracoval(a)**

6.6. Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které

dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.7. Výstupní hodnocení

Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o možnostech žáka a jeho nadání

- předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
- chování žáka v průběhu povinné školní docházky
- dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena rámcovým vzdělávacím programem talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

6.8. Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

6.9. Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e)

- **prospěl(a)**

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- **neprospěl(a)**

Žák neprospěl, je -li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

6.10. Hodnocení a klasifikace žáků se spec. vzdělávacími potřebami

A. V předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myšlení pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně
- je schopen samostatně studovat vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- umí a používá kompenzační pomůcky

- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myslí logicky správně
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně
- umí a dovede použít kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby
- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami
- má velké obtíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- samostatnost v myšlení neprojevuje
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele
- žák nepracuje pro tým
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele
- s upraveným textem nedovede pracovat
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

B. Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele

- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje

6.11. Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6.12. Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

6.13. Dodatečná zkouška

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí.
- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován ani do 15. října, opakuje ročník.
- Který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

6.14. Přezkoušení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení příslušného školního inspektora. V takovém případě jmenuje komisi školní inspektor. Přezkoušení provede komise do deseti dnů. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka je nepřípustné.

6.15. Opravná zkouška

- Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech
- Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník.

- Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku
- O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

6.16. Komisionální přezkoušení

- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.